

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ :

**Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
- ΜΗΤΡΟΥΛΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
- ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΜΑΡΟΥΔΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

ΠΑΤΡΑ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1996

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

2092

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

B. ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΣΥΓΚΡΙΣΗ - ΔΙΑΦΟΡΕΣ - ΣΧΟΛΙΑ
ΜΕΤΑΞΥ Ν.Δ. 4/1968 & 99/1977

Γ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΣΥΓΚΡΙΣΗ - ΔΙΑΦΟΡΕΣ - ΣΧΟΛΙΑ
ΜΕΤΑΞΥ Ν.Δ. 99/1977 & 356/1977

Δ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΣΥΓΚΡΙΣΗ - ΔΙΑΦΟΡΕΣ - ΣΧΟΛΙΑ
ΜΕΤΑΞΥ Ν.Δ. 356/1977 & 186/1992

Ε. ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ ΤΩΝ Κ.Φ.Σ.
ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΚΡΙΣΕΙΣ.

ΣΤ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΘΕΜΑ :

**Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ Κ.Φ.Σ. ΣΕ ΣΧΕΣΗ
ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην ανάπτυξη κάθε οργανωμένης και ευνοούμενης κοινωνίας, σημαντικό ρόλο παίζουν οι οικονομικές μονάδες της. Είναι αυτές που στην εξέλιξη της συγχρονικής ζωής δραστηριοποιούνται - η κάθε μια με τον δικό της τρόπο - ώστε να φτάσουν στο επιθυμητό αποτέλεσμα.

Οι δραστηριότητες αυτές των οικονομικών μονάδων τις φέρνουν σε συνεχείς οικονομικές και μη επαφές, σε αντιπαραθέσεις και συνεργασίες με άλλες οικονομικές μονάδες, με τους καταναλωτές αλλά και με το κράτος.

Με τη συνεχή αυτή ανάπτυξη κάποια στιγμή παρουσιάστηκε η ανάγκη παρακολούθησης των οικονομικών μονάδων και του παντός είδους επιτηδευματία προς όφελος των κρατικών εσόδων, της προστασίας των καταναλωτών, αλλά και γενικότερα της σωστής και ενρυθμητικής λειτουργίας της οικονομικής ζωής της χώρας.

Η πρώτη οργανωμένη κίνηση προς αυτήν την κατεύθυνση από την πλευρά του κράτους έγινε με την ψήφιση του Νομοθετικού Διατάγματος 578 του 1948 και του Α.Ν. 810/1948.

Οι διατάξεις που περιελάμβαναν οι νόμοι αυτοί τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν μεταγενέστερα οπότε και κωδικοποιήθηκαν σε ένα ενιαίο κείμενο με τον τίτλο "ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ". Οι τροποποιήσεις αυτές έγιναν κατά τα έτη 1952, 1956, 1967 με αντίστοιχα Προεδρικά ή Νομοθετικά διατάγματα και άλλοτε αφορούσαν τροποποιήσεις και αλλαγές ουσίας ενώ άλλοτε ήταν επουσιώδεις και δυσκόλευαν την εφαμογή του νόμου λόγω ασαφιών και δυσεφάρμοστων διατάξεων.

Ο θεσμός αυτός της τήρησης βιβλίων και στοιχείων αποτέλεσε βασική θεσμική μεταρρύθμιση στο φορολογικό μας σύστημα.

Με την τήρηση βιβλίων και την έκδοση στοιχείων από τους επιτηδευματίες για όλες τις επαγγελματικές τους συναλλαγές, επιδιώκεται η παρακολούθηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και ο προσδιορισμός των φορολογικών τους υποχρεώσεων με τρόπο αντικειμενικό ώστε να αποφεύγονται ή να περιορίζονται στο ελάχιστο οι φορολογικές διαφορές και γενικά να διευκολύνεται το έργο της βεβαίωσης των φόρων.

Η εφαρμογή του "Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων" (ΚΦΣ εξ εξείδ.), συντέλεσε αποτελεσματικά στην εισαγωγή του ενιαίου φόρου εισοδήματος και συνέβαλε αποτελεσματικά στην βελτίωση της απόδοσης των εσόδων του δημοσίου από την φορολογία. Επίσης η εφαρμογή του ΚΦΣ συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό στην λογιστική οργάνωση των επιχειρήσεων που προετήμασε το έδαφος για την εισαγωγή του λογιστικού σχεδίου στην χώρα μας.

Ακόμα χωρίς την υπάρξη του και εφαρμογή του θα ήταν αδύνατη η εισαγωγή του "Φόρου Προστιθεμένης αίας" - Φ.Π.Α.- που αντικατέστησε μια σειρά από άλλους έμεσους φόρους με αποτέλεσμα τον εκσυγχρονισμό του φορολογικού μας συστήματος.

Κατά τον χρόνο όμως εφαρμογή του ΚΦΣ και των λοιπών διατάξεων περί βιβλίων και στοιχείων, διαπιστώθηκαν πολλά νομοθετικά κενά, λανθασμένες διατυπώσεις, που προκαλούσαν παρερμηνίες με συνέπεια την δυσχερή εφαρμογή τους και αποτέλεσμα όλο το σύστημα της παρακολούθησης των συναλλαγών να παρουσιάζει κενά και να δημιουργούνται πολλές νομικές αμφισβήτησεις.

Γιαυτό το λόγο αυτό το Υπουργείο Οικονομικών προσπάθησε πολλές φορές να δημιουργήσει έναν κώδικα χωρίς τα παραπάνω μειονεκτήματα. Τέτοιες προσπάθειες έγιναν το 1968, 1977, 1986 και 1992. Οι μετατροπές αυτές και αναθεωρήσεις του κώδικα έγιναν κάθε φορά με γνώμονα τις αυξημένες ανάγκες και τα καινούργια δεδομένα που εμφανίζονταν κάθε εποχή, προσπαθώντας να καλύψουν όσο μπορούσαν περισσότερα κενά που δημιουργούσαν οι καινούργιες τεχνικές και τεχνολογίες που υπαγορεύονταν από την ανάπτυξη της οικονομίας.

Αυτές ακριβώς τις αλλαγές θα προσπαθήσουμε να εντοπίσουμε σ' αυτό το έργο και να ανακαλύψουμε το καλό ή το κακό που έκαναν κατά καιρούς στον κρατικό μηχανισμό και ειδικότερα στα φορολογικά έσοδα, τις επιχειρήσεις και κάθε είδους επιτηδευματίες, την λογιστική επιστήμη και την κοινωνία γενικότερα.

Βέβαια οι κρίσεις και ίσως οι επικρήσεις προβλέπονται υποκειμενικές από την πλευρά των συγγραφέων, μιας και η βιβλιογραφία πάνω στο θέμα είναι περιορισμένη έως ανύπαρκτη. Γι αυτό θα παρακαλέσουμε να συγχωρεθούν κάποια λάθη ή παραλήψεις που τυχόν υπάρξουν στην πορεί του έργου.

Στο πλαίσιο βέβαια της σωστής παρουσίασης των κριτικών μας θα προσπαθήσουμε να είμαστε όσο το δυνατόν πιο αμερόλυπτοι και να περιορίσουμε τις παραλήψεις μας στο ελάχιστο, διατυρώντας τις δέουσες επιφυλάξεις.

ΚΕΦΑΛΛΑΙΟ_Ι.

**— Διαφορές, Ομοιότητες, Συμπληρώσεις και
αντικαταστάσεις μεταξύ του ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ
ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ 4/23.11.1968 και του ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ
ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 99 του 1977 που αφορά τον
ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.**

Προτού προχωρήσουμε στην αντιπαράθεση των δύο νόμων και δούμε τις διαφορές άρθρο - άρθρο αξίζει να σημειώσουμε ότι το μεν Ν.Δ. του 1968 είναι γραμμένο και συντεταγμένο στο όνομα του Βασιλιά Κωνσταντίνου σε αντίθεση με του 1977 το οποίο το διέπει η μεταπολιτευτική εποχή στην νεότερη ιστορία της Ελλάδας και με τις υπογραφές πολιτειακών παραγόντων (ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ) ενός δημοκρατικού "κατά το δυνατόν" πολιτεύματος.

ΑΡΘΡΟ_1

1. Στην παράγραφο αυτή διακρίνουμε την προσπάθεια στο Π.Δ. του '77 να τονιστεί και να καταστεί όσο το δυνατόν γίνεται περισσότερο σαφές η υποχρεωτικότητα για βιβλία και στοιχεία και στην υπάρξη τους. Βλέπε του 1968..... " υποχρεούνται όπως εκδίδει, τηρεί και διαφυλάσσει τα στοιχεία και βιβλία"..... ενώ του 1977 " τηρή, εκδίδει, παρέχει, ζητεί, λαμβάνει, υποβάλλει, διαφυλάσσει τα βιβλία, τα στοιχεία κ.λ.π....."

2. Και στις δύο περιπτώσεις εις την δεύτερη παράγραφο βλέπουμε να αναφέρεται η κοινοπραξία η οποία είναι και αυτή υπόχρεη στην έκδοση και τήρηση βιβλίων και στοιχείων και ενώ στην περίπτωση του 1968 το άρθρο 1 ολοκληρώνεται σ' αυτό το σημείο.

Στην περίπτωση όμως του 1977 το άρθρο αυτό συνεχίζει με άλλες παραγράφους στο θέμα της υποχρεωτικότητας εξ ολοκλήρου ή εν μέρη για την έκδοση - τήρηση βιβλίων και στοιχείων.

3. Οι γεωργοί, οι κτηνοτρόφοι, οι πτηνοτρόφοι, οι μελισσοκόμοι, οι σπροτρόφοι, οι υλοτομούντες και παράγοντες δασικά προϊόντα και γενικά όλοι όσοι δεν διαθέτουν έδρα (κατάστημα) και πουλούν τα προϊόντα τους ανευ επεξεργασίας είναι υπόχρεοι μόνο στην έκδοση ημερολογίου μεταφοράς.

Στην συνέχεια παράγραφοι 4,5,6, του άρθρου 1 του 1977 έχουμε εξαιρέσεις και απαλλαγές που στην περίπτωση του 1968 αντιμετωπίζεται με ένα άρθρο το 3.

Βέβαια έχουμε αλλαγές στα ποσά από τα οποία έχουμε απαλλαγές:

- α) αγοράς εμπορευμάτων από 480.000 σε 1.000.000
- β) από 240.000 σε 500.000 για αγορές πρώτων και βοηθητικών υλών.
- γ) για ακαθάριστα έσοδα από 120.000 σε 250.000

Η παράγραφος 7 είναι η ίδια με το άρθρο 4 του 1968 όπου αναφέρει την τήρηση βιβλίων και στοιχείων στην Ελληνική γλώσσα, και μόνο αν το επιβάλλουν οι περιστάσεις στην αλλοδαπή.

**ΑΡΘΡΟ 7 ⇒ ΑΡΘΡΟ 3 (Διάκρισης Επιτηδευματιών)
του 1968 ⇒ του 1977**

... με την μόνη διαφορά ότι στο άρθρο 3 του 1977 έχουμε οριοθέτηση του επιτηδεύματος "χονδροπωλητής" στην 2 παρ., γ περίπτωση ... "ο επιτηδευματίας του οποίου τα έσοδα εκ χονδρικών πωληθέντων υπερβαίνουν το 60% του συνόλου των ετήσιων ακαθάριστων αυτού εσόδων..." χωρίς κάτι τέτοιο να φαίνεται τόσο καθαρά - και από άποψη εσόδων στο άρθρο 7 του 1968.

**ΑΡΘΡΟ 8 του 1968 ⇒ ΑΡΘΡΟ 3 του 1977
"Ενταξις επιτηδευματιών εις κατηγορίας τήρησης βιβλίων"**

Σημαντικότερες οι διαφορές μεταξύ των δύο νόμων, σηματοδοτούν την ανάγκη αναλυτικότερης ένταξης των επιτηδευματιών σε κατηγορίες τήρησης βιβλίων:

Έχουμε την δημιουργία δύο νέων κατηγοριών στο Π.Δ. του 1977 (Τρίτη, Τέταρτη κατηγορία) καθώς και αύξηση των ορίων στις ήδη υπάρχουσες κατηγορίες (πρώτη, δεύτερη ⇒ 1η από 6.5 εκ. σε 7.0 εκ. και 2η από 6.501 εκ. σε 20.0 εκ.)

ΑΡΘΡΟ 14 του '68 ⇒ ΑΡΘΡΟ 4 του 1977
"Βιβλία Πρώτης Κατηγορίας"

Στην περίπτωση του 1968 έχουμε βιβλίο Εσόδων ενώ το 1977 έχουμε βιβλίο αγορών.

Το άρθρο 14 του '68 έχει μια τάση αναλυτικότερης επεξήγησης των βιβλίων 1ης κατηγορίας ενώ του 1977 βλέπουμε μια συρίκνωση της "δύναμης" των βιβλίων 1ης κατηγορίας κύρια λόγω στην προϋπόθεση και των άλλων δύο κατηγοριών.

ΑΡΘΡΟ 15 του 1968 ⇒ ΑΡΘΡΟ 5 του 1977
"Βιβλία Δευτέρας Κατηγορίας"

Οι διαφορές στα άρθρα αυτά είναι ότι στην μεν περίπτωση του 1968 έχουμε τήρηση ημερολογίου και Γενικού Καθολικού στην περίπτωση του 1977 έχουμε τήρηση απλού βιβλίου εσόδων - εξόδων.

Τα ΑΡΘΡΑ 6,7 αφορούν (1977) τα βιβλία 3ης, 4ης κατηγορίας και δεν υπάρχουν αντίστοιχα άρθρα στις περιπτώσεις του 1968.

ΑΡΘΡΟ 20 του 1968 ⇒ ΑΡΘΡΟ 8 του 1977
"Βιβλία Αποθήκης"

Έχουμε κατ' αρχήν αλλαγή στο ποσό από το οποίο και πάνω είναι υποχρεωμένος ο επιτηδευματίας ο πωλών χονδρικώς ή εν μέρει χονδρικώς τηρεί βιβλίο αποθήκης. (από 10.000.000 το 1968 σε 50.000.000 το 1977).

Ιδια διαφορά έχουμε και για τον επιτηδευματία που πωλεί αγαθά μετά από επεξεργασία.

Επίσης αλλάζουν οι κατηγορίες για τις οποίες δεν υπάρχει υποχρεωτικότητα στην τήρηση βιβλίου αποθήκης. Οσον αφορά στην περίπτωση υποκαταστήματος, βιβλίο τηρούν όσα υποκαταστήματα βρίσκονται ή στην ίδια πόλη με το κεντρικό ή μέχρι 30 χιλιόμετρα κοντά στο κεντρικό.

ΑΡΘΡΟ 22 του 1968 ⇒ ΑΡΘΡΟ 9 του 1977

"Βιβλίο Παραγωγής Κοστολογίου"

Στο διάταγμα του 1977 έχουμε τις εξής διαφορές με το διάταγμα του 1968.

Οτι για το έτοιμο προιόν (Κόστος) (1968) "προσδιορίζεται απαξ τουλάχιστον του έτους και οπωσδήποτε κατά την λήξη της χρήσης" ενώ το (1977) "το βραδύτερον εντός των δύο επομένων μηνών από της λήξεως της διαχειριστικής περιόδου".

Ενώ βλέπουμε το 1977 ότι "το εργοστασιακόν κόστος καθορίζεται υπό του επιτηδευματίου επί τη βάσει κανόνων παγίως ακολουθουμένων υπό τούτου".... κάτι το οποίο δεν αναφέρεται στο Δ/ΓΜΑ του 1968.

Επίσης στο 1977 γίνεται λόγος για τον όρο (STANDARD COST)

Συγκεκριμένα : (92).... "Επί εσωλογιστικής κοστολογήσεως αυτή δύναται να ενεργήται και βάσει προτύπων τιμών (STANDARD COST), εφόσον δια ταύτην ακολουθούνται παγίως γενικώς παραδεδεγμέναι αρχαι. Αι προκύπτουσαι εκ ταύτης αποκλίσεις κατανέμονται αναλόγως των πωληθέντων και μενόντων παραχθέντων προϊόντων και άγονται αντιστοίχως εις τον λογαριασμόν, αποτελέσματα χρήσης και εις αποτελεσματικόν λογαριασμόν της επόμενης χρήσης".

ΑΡΘΡΟ 23 του 1968 ⇒ ΑΡΘΡΟ 10 του 1977

**Απαλλαγή κ.λ.π. εκ της τηρήσεως του βιβλίου αποθήκης
και του βιβλίου παραγωγής - κοστολογίου.**

Οι διαφορές ανάμεσα στο άρθρο 10 του 1977 και στο άρθρο 23 του 1968 είναι οι εξής :

Στην παράγραφο 1 έχουμε μια συμπληρωματική πρόταση ότι κατά την αίτηση του επιτηδευματία προς την Επιτροπή Λογιστικών Βιβλίων πρέπει να γίνει σύμφωνα με το άρθρο 46 του παρόντος κώδικα και μια ακόμα διαφορά είναι ότι προσθέτει τον καθορισμό του είδους, ως ουσιώδους ποιοτικής διακρίσεως των αγαθών σε σχέση με τον περιορισμό των υποχρεώσεων.

Προχωρώντας στην 2η παράγραφο παρατηρούμε ομοιότητα με τη 2η παράγραφο αντίστοιχα του (a) του άρθρου 23. Από εκεί και πέρα εμφανίζονται διαφορές αφού κατά την νομοθεσία του 1977 έχουν διαγραφεί αρκετά στοιχεία από το 1968 όπως η 3η και 4η παράγραφος.

ΑΡΘΡΟ 16 του 1968 ⇒ ΑΡΘΡΟ 11 του 1977

"Βιβλία και στοιχεία υποκαταστήματος"

Ανάμεσα στο άρθρο 16 του 1968 και στο άρθρο 11 του 1977 εκτός από τις διαφορές που υπάρχουν παρατηρούμε και αρκετά προσθετικά στοιχεία στην νομοθεσία του 1977. Ετσι οποιοδήποτε υποκατάστημα, πρατήριο ή εργοστάσιο πρέπει να τηρεί και να εκδίδει σύμφωνα με το 1968 τρείς παραγράφους ενώ σύμφωνα με το 1977 υπάρχουν έξι παράγραφοι.

Στην πρώτη παράγραφο του (a) υπάρχει διαφορά κυρίως για τα βιβλία πρώτης κατηγορίας αφού κατά το άρθρο 16 του 1968 τα βιβλία και τα στοιχεία πρέπει να βρίσκονται στο κεντρικό κατάστημα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα βιβλία του άρθρου 19 και τα προβλεπόμενα ειδικά στοιχεία κατά τ' άρθρο 31 σ' αντίθεση με το 1977 όπου ο επιτηδευματίας πρέπει να τηρεί βιβλίο αγορών της πρώτης κατηγορίας εφόσον πραγματοποιούν αγορά τόσο εμπορεύσιμων αγαθών όσο δύναται και για αγαθά που προορίζονται για πάγια εκμετάλλευση.

Κατά το (β) της ίδιας παραγράφου η πρώτη διαφορά που εμφανίζεται είναι ότι προσθέτεται το 1977 στην περίπτωση αυτή και τα βιβλία τρίτης κατηγορίας. Μια ακόμη διαφορά αφορά το Λογαριασμό δοσοληψιών αφού κατά το 1968 αυτός ο λογαριασμός γίνεται με τελείως διαφορετικό τρόπο λειτουργίας αφού το 1977 ο λογαριασμός αυτός τόσο στο κεντρικό ή έτερο υποκατάστημα τηρείται σ' ειδικό χώρο του βιβλίου εσόδων - εξόδων ή σε κάποιο άλλο βιβλίο όπου καταχωρείται η αξία των αποστελλόμενων αγαθών εφόσον και μόνο αυτή γράφεται στα δελτία αποστολής σ' αντίθεση με την παλαιότερη νομοθεσία όπου η λειτουργία είναι πολύ διαφορετική αφού σ' ένα φύλλο διπλότυπο αναλύσεως και ελέγχου συγκεντρώνονται οι εισπράξεις και οι πληρωμές του προηγούμενου μήνα καταχωρούνται στα βιβλία του υποκαταστήματος και αποστέλλεται τ' αντίτυπο για ενημέρωση των βιβλίων του κεντρικού.

Η παραπάνω λειτουργία υπάρχει στο άρθρο 11 του 1977 στο (1Γ) αλλά για τα βιβλία τέταρτης κατηγορίας που δεν υπάρχουν καθόλου στην προηγούμενη νομοθεσία. Οσο αφορά στην συνέχεια τις παραγράφους 2 & 3 του άρθρου 16 του 1968 έχουν μεταφερθεί στο άρθρο 11 ακριβώς όμοιες στις παραγράφους 3 & 4 αντιστίχως.

Ετσι σύμφωνα με τ' αντίστοιχο άρθρο 11 του 1977 βλέπουμε να έχουν προστεθεί τρεις καινούργιοι παράγραφοι που σίγουρα τον διαφοροποιούν από το άρθρο 16 του 1908. Σύμφωνα λοιπόν πάντα με το άρθρο 11 του 1977 έχουμε για την 2η παράγραφο την πρόσθεση της παρακάτω περίπτωσης : εφ' όσον το υποκατάστημα της τέταρτης κατηγορίας βρίσκεται στην ίδια πόλη ή σ' απόσταση μικρότερη των 30 χιλ. αντί για βιβλίο ταμείου, βιβλίο χρεωστών - πιστωτών και φύλλου αναλύσεως και ελέγχου ταμειακών και συμψηφιστικών πράξεων πρέπει να τηρεί ο επιτηδευματίας θεωρημένο διπλότυπο φθλλο ημερήσιας ταμειακής και συμψηφιστικής κινήσεως όπου πρέπει εκεί να καταχωρεί :

α) τ' υπόλοιπο του ταμείου της προηγούμενης ημέρας.

β) τις ταμειακές πράξεις.

γ) τις συμψηφιστικές πράξεις.

Μετά απ' αυτά το αντίτυπο πρέπει εντός τριών ημερών να καταγράφεται στα βιβλία του κεντρικού.

Οι δύο ακόμα πρόσθετες παραγράφους του 1977 που δεν αναφέρονται καθόλου στο άρθρο 16 του 1968 κάνουν λόγο κυρίως για κάποιες εγκρίσεις και τήρηση ορισμένων διατάξεων του κώδικα που πρέπει να τηρούν κυρίως τ' υποκαταστήματα.

ΑΡΘΡΟ 17 ⇒ ΑΡΘΡΟ 12

(1968) (1977)

"ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ"

Οσο αφορά τα δύο άρθρα αυτά υπάρχουν πολύ μικρές διαφορές μεταξύ τους.

Στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 17 του 1968 αναφέρονται στο βιβλίο ποσοτικής παραλαβής για την δεύτερη κατηγορία σ' αντίθεση που δεν αναφέρεται κάτι τέτοιο στο άρθρο 12 του 1977.

Στην καταχώρηση τώρα που πρέπει να τηρούν τα βιβλία αυτά έχουν αναφερθεί κατά το 1977 τρία στοιχεία που όμως υπάρχουν κατά το 1968 και αυτά είναι :

- ⇒ ο αριθμός του δελτίου αποστολής ή παραλαβής
- ⇒ η καταχώρηση της ποιότητας
- ⇒ ο αριθμός του τιμολογίου ή κατά περίπτωση της εκκαθαρίσεως, συμπληρουμένος κατά την λήψιν ή την έκδοση του αντίστοιχου στοιχείου...".

Μια ακόμη διαφορά εμφανίζεται στην παράγραφο 3 όπου κατά το άρθρο 12 του 1977 έχει αφαιρεθεί η (β) περίπτωση από την παλαιά νομοθεσία που αναφέρεται στ' ότι όποιος τηρεί βιβλία αποθήξης πρέπει να ενεργεί ποσοτική εγγραφή σ' οικεία μερίδα.

Ολα τα υπόλοιπα στοιχεία που αναφέρονται και στα δύο άρθρα παρουσιάζουν ομοιότητες.

ΑΡΘΡΟ 19 ⇒ **ΑΡΘΡΟ 13**
(1968) **(1977)**

***ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ (1968) ⇒
ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΒΙΒΛΙΑ & ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΩΝ (1977)**

Στα δύο άρθρα αυτάη πρώτη μεγάλη διαφορά είναι ότι έχουν προστεθεί 8 καινούργιοι παράγραφοι ενώ όσο αφορά τις παραγράφους που εμφανίζονται και στα δύο άρθρα δεν έχουν σημαντικές διαφορές παρά μόνο κυρίως κάποια συμπληρωματικά στοιχεία που αναφέρονται στο τι είναι υποχρεωμένος να εκδίδει σε κάθε περίπτωση ο επιτηδευματίας.

Οι διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στις παραγράφους είναι οι εξής:

Στην 2η παράγραφο του 1977 έχει προσθεθεί ότι θα πρέπει ο εκεμταλλευτής κινηματογράφου, θεάτρου, ή άλλου θεάματος είναι υποχρεωμένος να εκδίδει σε κάθε περίπτωση εισιτήριο ενώ προχωρώντας στις 3η παράγραφο θα πρέπει ο εκεμταλλευτής ξενοδοχείου να εκδίδει θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη παροχής υπηρεσιών όπου θ' αναγράφεται σ' αυτή τ' ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση του πελάτη καθώς και το ποσό της αμοιβής.

Οσο αφορά την 4η παράγραφο έχουν γίνει αφαιρέσεις στο άρθρο 13 (1977) από το άρθρο 19 (1968) όπου δεν αναφέρονται μερικά στοιχεία όπως η αξία του παραγγελθέντος αγαθού, οι όροι παραδόσεως και πληρωμής, η χρονολογία μερικής ή ολόκληρης εκτελέσεως της παραγγελίας και ο αριθμός και το ποσό του τιμολογίου προμηθείας που θα πρέπει να τηρεί στα βιβλία παραγγελίας ο αντιπρόσωπος οίκου εξωτερικού ή εσωτερικού.

Στη συνέχεια όσο αφορά τον εκεμταλλευτή εκκοκηστηρίου βάμβακος που αναφέρεται στην 5η παράγραφο έχουμε στο άρθρο 13 (1977) μια πρόσθετη πρόταση από το άρθρο 19 (1968) αλλά έχει συγχρόνως αφαιρεθεί και κάτι απ' αυτό.

Αφαιρέθηκε από το 1968 το 5α όπου αναφέρεται στο βιβλίο ποσοτικής παραλαβής συσπόρου βάβμακος όπου θα πρέπει σύμφωνα μ' αυτό να καταχωρείται η χρονολογία παραλαβής, τ' ονοματεπώνυμο του δικαιούχου καθώς και η ποσότητα και ο αριθμός του δελτίου αποστολής ενώ αντίστοιχα έχει προσθεθεί ότι θα πρέπει όσο αφορά την εργασία για παραγωγό γεωργού να εκδίδει θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη παροχής υπηρεσιών όπου εκεί θα αναγράφονται αρκετά στοιχεία όπως ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, είδος και ποσότητα του παραγόμενου προϊόντος καθώς και το ποσό της αμοιβής.

Προχωρώντας στην 6η παράγραφο που κάνει λόγο γι' αυτόν που διατηρεί εκπαιδευτήριο ή φροντιστήριο έχει προσθεθεί στ' άρθρο 13 του 1977 το σημείο που αναφέρεται στ' ότι είναι υπόχρεως ν' εκδίδει και αυτός με τη σειρά του θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη παροχής υπηρεσιών όπου και σ' αυτή την περίπτωση πρέπει ν' αναγράφονται ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, το ποσό των διδάκτρων και άλλων δικαιωμάτων ενώ σε περίπτωση που έχουμε εκπαίδευση "άνευ αμοιβής" τότε στην απόδειξη αναγράφεται η ένδειξη "άνευ αμοιβής". Κατά το ίδιο ακριβώς τρόπο και στην επόμενη 7η παράγραφο έχει μπει στ' άρθρο του 1977 με ποιό τρόπο πρέπει αυτός που διατηρεί κλινική ή θεραπευτήρια ν' εκδίδει θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη παροχής υπηρεσιών όπου θα πρέπει και σ' αυτή να αναγραφονται : ονοματεπώνυμο, διεύθυνση το ποσό των νοσηλειών, των φαρμάκων κ.λ.π.

Ενώ ο εκμεταλλευτής ψυγείων προς αποθήκευση αγαθών αναφέρεται σαν προσθετικό στοιχείο στην νομοθεσία του 1977 το (β) που λέει πως πρέπει ν' εκδίδει θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη ψυκτικών δικαιωμάτων όπου πρέπει ν' αναγράφεται σ' αυτό το δελτίο εισαγωγής καθώς και το ποσό των ψυκτικών δικαιωμάτων.

Στην 10η παράγραφο που γίνεται αναφορά για τον εκμεταλλευτή τουριστικού λεωφορείου, αυτοκινήτου θα κάνουμε λόγο για μια ακόμη φορά στο σημείο ότι έχει προσθεθεί ο τρόπος που εκδίδει θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη μεταφοράς προσώπων στ' οποίο δεν γίνεται καμμία απολύτως αναφορά στ' άρθρο 19 του 1968.

Περνώντας στην 11η παράγραφο βλέπουμε ότι η διαφορά βρίσκεται στην προσθετική πρόταση που κάνει λόγο για τη θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη μ' όλα τ' ανάλογα στοιχεία που πρέπει ν' εκδίδεται για τ' ασφάλιστρα, για αποζημιώσεις, για τις παρεχόμενες εκπτώσεις επί των ασφαλίστρων.

Σ' αυτό το σημείο πρέπει ν' αναφέρουμε ότι από δω και πέρα έχουμε διαφορά ανάμεσα στα δύο άρθρα και αυτό γιατί στα άρθρα 19 του 1968 δεν υπάρχουν καθόλου οι παρακάτω παράγραφοι 12 έως 19 που έχουν προσθεθεί στ' άρθρο όμως 13 του 1977.

Οι παράγραφοι αυτοί αναφέρονται σ' άλλες 8 διαφορετικές περιπτώσεις που θα πρέπει ν' εκδίδουν βιβλία.

Ετσι όσο αφορά την 12η παράγραφο που αναφέρεται στον ελεύθερο επαγγελματία και σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 48 του Ν.Δ. 3323/1955 "περί φορολογίας του εισοδήματος", θα πρέπει σ' οποιαδήποτε επαγγελματική είσπραξη ν' εκδίδει και αυτός θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη παροχής υπηρεσιών μ' όλα τα στοιχεία που θα πρέπει ν' αναγράφονται.

Στην επόμενη παράγραφο γίνεται λόγος για τον εκμεταλλευτή γεωργικών μηχανημάτων ή ελαιοπιεστηρίου ή ελαιοτριβείο ή αλευρόμυλου κ.λ.π. πρέπει να εκδίδει θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη παροχής υπηρεσιών.

Στις υπόλοιπες παραγράφους που δεν υπάρχουν στ' άρθρο 19 του 1968 γίνεται αναφορά για τον τρόπο που πρέπει ν' εκδίδει απόδειξη ανάλογα με την περίπτωση όπως για παράδειγμα γι' αυτόν που διατηρεί κέντρο διασκεδάσεως, αυτός που ασκεί τ' επάγγελμα του μεσίτου, στην πώληση χρυσών και άλλων νομισμάτων κ.λ.π.

ΑΡΘΡΟ 9 ⇒ ΑΡΘΡΟ 14
(1968) (1977)

"ΒΙΒΛΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ & ΆΛΛΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ"

Πρέπει ν' αναφέρουμε εδώ ότι ανάμεσα στα δύο αυτά άρθρα δεν υπάρχει καμμία μα καμμία απολύτως διαφοροποίηση. Είναι ακριβώς δύο όμοια άρθρα.

ΑΡΘΡΟ 11 ⇒ ΑΡΘΡΟ 15
(1968) (1977)

**"ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ. ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ.
ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ κ.λ.π."**

Ανάμεσα σ' αυτά τα δύο άρθρα δεν παρατηρούμε καμμία απολύτως διαφορά, είναι ακριβώς όμοια. Το μόνο διαφορετικό που έχει προσθεθεί στ' άρθρο 15 του 1977 είναι ότι οι κωδικοί αριθμοί καταχωρούνται σε κάποιο θεωρημένο βιβλίο και έτσι μπορεί να γίνει ο έλεγχος πιο εύκολος των διακινούμενων αγαθών.

ΑΡΘΡΟ 10 ⇒ ΑΡΘΡΟ 16
(1968) (1977)

**"ΘΕΩΡΗΣΙΣ, ΧΑΡΤΟΣΗΜΑΝΣΙΣ ΚΑΙ ΤΟΠΟΣ ΤΗΡΗΣΕΩΣ ΒΙΒΛΙΩΝ
⇒ ΘΕΩΡΗΣΙΣ, ΧΑΡΤΟΣΗΜΑΝΣΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.
ΤΡΟΠΟΣ ΤΗΡΗΣΕΩΣ ΤΟΥΤΩΝ κ.λ.π."**

(Στα συγκεκριμένα δύο άρθρα έχουν αρκετές διαφορές αφού κατά τ' άρθρο 17 του 1977 βλέπουμε μερικές παραγράφους να εμφανίζονται στη νομοθεσία του 1968 έως αλλα άρθρα ξεχωριστά από το) άρθρο 10 του 1968 και κάτια τόν ίδιο τρόπο μια αλλαγή ακόμα αφού η παράγραφος 5 του 1977 αντιστοιχεί με τη παράγραφο 3 του 1968. Η μόνη παράγραφος που διαφοροποιεί και λίγο τ' άρθρα είναι η 2η παράγραφος που έχει προσθεθεί στο άρθρο 16 του 1977 που μας αναφέρει ότι τα βιβλία μη θεωρηθέντα χρησιμοποιούνται πριν την έναρξη θεωρούνται μη τηρηθέντα μέχρι της θεωρήσεως των χρονικών διάστημα. Μια ακόμη διαφορά είναι ότι στην 1η παράγραφο το άρθρο του 1977 αναφέρεται σ' όλα τα οριζόμενα βιβλία ενώ στ' άρθρο 1968 αναφέρονται για τα βιβλία δεύτερης κατηγορίας.

ΑΡΘΡΟ 24 ⇒ ΑΡΘΡΟ 17
(1968) (1977)

"ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΒΙΒΛΙΩΝ"

Στα συγκεκριμένα δύο άρθρα έχουν διαφορά αφού κατά τ' άρθρο 17 του 1977 βλέπουμε μερικές παραγράφους να εμφανίζονται στη νομοθεσία του 1968 έως αλλα άρθρα ξεχωριστά από το άρθρο 24.

Στην πρώτη παράγραφο βλέπουμε ότι γράφονται τα ίδια ακριβώς πράγματα μόνο που κατά το άρθρο 24 του 1968 κάνει λόγο για τα βιβλία της α κατηγορίας.

Οσο αφορά τώρα την τριτη παράγραφο υπάρχει συσχετισμός με την 2η παράγραφο του 1968 με τη διαφορά ότι εκεί γίνεται λόγος για την 2η κατηγορία βιβλία και υπάρχει μια ακόμα διαφορά ότι στο 1977 για την καταχώρηση των εγγράφων υπάρχει άλλος χρονικός περιορισμός.

Για να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι σύμφωνα με τ' άρθρο 17 του 1977 πρέπει να γίνουν τ' αργότερο εντός τριών ημερών ενώ σύμφωνα με τ' άρθρο 24 του 1968 και αναλόγως τις εγγραφές στα βιβλία υπάρχει και άλλος χρόνος όπως :

- α) για τις εισπράξεις και τις πληρωμές μέσα στην επόμενη ημέρα από τότε που πραγματοποιήθηκαν
- β) για τις αγορές εντός δύο ημερών από την έκδοση ή τη λήψη του κατά περίπτωση στοιχείου αξίας.
- γ) το ίδιο με το παραπάνω και για τις πωλήσεις
- δ) και για τις υπόλοιπες άλλες περιπτώσεις εντός 5 ημερών.

Η τέταρτη παράγραφος του άρθρου 17 του 1977 συσχετίζεται με την δεύτερη παράγραφο του (β) του άρθρου 24 του 1968 όπου αναφέρονται στα ίδια ακριβώς πράγματα μόνο που υπάρχει διαφορά όσο αφορά την προθεσμία ενημερώσεως του γενικού καθολικού για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις όπου από 15 μέρες πάμε στις 20 μέρες.

Προχωρώντας στην 5η παράγραφο του άρθρου 17 του 1977 έχει αντικαταστήσει το άρθρο 25 του 1968 μ' επικεφαλίδα "ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΒΙΒΛΙΟΥ ΑΠΟΘΗΚΗΣ".

Σύμφωνα με την 6η παράγραφο η ενημέρωση του βιβλίου αποθήκης τόσο για τις αγορές τις πωλήσεις και ποσοτικής διακινήσεως πρέπει να γίνεται τ' αργότερο μέσα σε 5 ημέρες από την ημέρα της παραλαβής ή της παραδόσεως του αγαθού, ενώ η διαφορά με το άρθρο 25 του 1968 είναι ότι όσο αφορά την ενημέρωση του βιβλίου αποθήκης για τις αγορές και τις πωλήσεις πρέπει να γίνονται εντός τριών ημερών από την ημέρα παραλαβής ή παραδόσεως του αγαθού και όσο αφορά τώρα στη συνέχεια επί της διακινήσεως πρέπει να γίνεται την επόμενη ημέρα.

Στ' άρθρο αυτό όμως υπάρχει και μια ακόμη περίπτωση που δεν αναφέρεται καθόλου στην 6η παράγραφο όπου εκεί αναφέρεται ότι για κάθε μέρα που υπάρχει μια επαναλαμβανόμενη αγορά ή πώληση πρέπει ν' ενεργείται η εγγραφή σε θεωρημένες καταστάσεις μέσα σε 3 ημέρες από την έκδοση ή την λήψη του τιμολογίου.

Κατά τον ίδιο τρόπο η 7η παράγραφος του άρθρου 17 αντιστοιχεί μ' ένα καινούργιο άρθρο της νομοθεσίας του 1968 το άρθρο 26 με τίτλο "ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΔΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΑΣ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ".

Εδώ βλέπουμε ότι κατά το 1977 αναφερόμαστε για βιβλίο τρίτης & τέταρτης κατηγορίας ενώ κατά το 1968 αναφερόμαστε αντίστοιχα για πρώτης και δεύτερης κατηγορίας και σίγουρα αυτή είναι μια μεγάλη αντίθεση ενώ ο χρονικός περιορισμός για να πραγματοποιηθούν οι εγγραφές είναι όμοιες.

Πηγαίνοντας πιο κάτω οι παράγραφοι 8 & 9 αντιστοιχούν στο άρθρο 27 του 1968 με τίτλο "ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ, ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ, ΒΙΒΛΙΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ, ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ κ.λ.π.". Όσο αφορά την 8η παράγραφο συνδέεται με την 1η παράγραφο του άρθρου 27 (1968) με τη διαφορά όμως ότι κατά το 1968 η ενημέρωση του βιβλίου ποσοτικής παραλαβής ενεργείται μέσα στην επόμενη ημέρα ενώ κατά το 1977 η ενημέρωση ενεργείται με την παραλαβή του αγαθού.

Ολόκληρη η 9η παράγραφος αντιστοιχεί με τις παραγράφους 2,3,4, και 5 του άρθρου 27 του 1968.

Το 9α ⇒ 2α όσο αφορά το βιβλίο παραγγελιών κατασκευής αγαθών δεν υπάρχει καμμία μα καμμία διαφορά.

Το 9β ⇒ 3α όπου το βιβλίο διαθέσιμων εισητηρίων σύμφωνα με το 1977 πρέπει ν' ενεργείται εντός της επομενης ημέρας ενώ με το 1968 εντός της αυτής ημέρας.

Το 9γ ⇒ 2β δεν παρατηρούμε καμμία απολύτως διαφορά όσο αφορά το βιβλίο ημερήσιας κινήσεως πελατών.

Το 9δ όπου κάνει λόγο για το βιβλίο παραγγελιών αγοράς αγαθών δεν μπορεί να ταυτιστεί με κάποιο στοιχείο του άρθρου 27.

Το 9ε ⇒ 3γ όπου το βιβλίο πρέσσας κατά το 1977 γίνεται η ενημέρωση με τη δεματοποίηση ενώ κατά το 1968 γίνεται εντός της αυτής ημέρας.

Το 9στ ⇒ 2δ και το 9ζ ⇒ 2ε είναι ακριβώς όμοια χωρίς να παρουσιάζεται ούτε μία απολύτως διαφορά.

Το 9η ⇒ 3δ όπως και εδώ υπάρχει διαφορά στο χρόνο ενημερώσεως του βιβλίου ασθενών αφού το ένα λέει ότι πρέπει ν' ενημερώνεται εντός της επόμενης ημέρας από την είσοδο του ασθενή, της χορηγήσεως φαρμάκων, της ιατρικής περιθάλψεως κ.λ.π. ενώ κατά το 1968 αναφέρεται στην ενημέρωση εντός της αυτής ημέρας.

Το 9θ ⇒ 3ε κατά τον ίδιο τρόπο παρατηρούμε διαφορά και στο βιβλίο μεριδολογίου ιατρών όπου κατά το 9θ πρέπει οι εγγραφές να γίνονται την επόμενη της ειδικής ιατρικής περιθάλψεως του ασθενούς ενώ κατά το 3ε εντός της αυτής ημέρας.

Το 9ι ⇒ 4α το βιβλίο αποθηκεύσεων κατά το 1977 πρέπει να ενημερώνονται τη μεθεπόμενη της εισαγωγής και εξαγωγής ενώ κατά 1968 εντός της επομένης ημέρας.

Το 9ια ⇒ 2στ είναι ίδια χωρίς καμμιά διαφορά.

Το 9ιβ είναι καινούργιο στοιχείο κατά το 1977 και κάνει λόγο για το ημερολόγιο κινήσεως προ της εκκινήσεως του αυτοκινήτου.

Το 9ιγ ⇒ 4β. Πάλι παρουσιάζεται και εδώ διαφορά στο χρόνο ενημερώσεως των βιβλίων και πιο συγκεκριμένα του βιβλίου ασφαλιστηρίων συμβολαίων όπου από εντός δύο ημερών έγινε κατά την επόμενη μέρα των βιβλίων ακυρώσεως ασφαλιστηρίων συμβολαίων, επισυμβάσεων ζημιών και αντασφαλισμένα μέσα σε 5 ημέρες από την συντάξεως της οικείας πράξεως.

Στη συνέχεια η παράγραφος 10 αντιστοιχεί και είναι ακριβώς ίδια με την παράγραφο 5 του άρθρου 27 του 1977.

Οσο αφορά τώρα την 12η, 13η και 14η παραγράφους αντιστοιχούν με το άρθρο 28 του 1968 με τίτλο "ΠΑΡΑΤΑΣΙΣ ΧΡΟΝΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΒΙΒΛΙΩΝ".

Και εδώ όμως υπάρχουν διαφορές όσον αφορά το χρόνο και για να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι για το βιβλίο αποθήκης η παράταση του χρόνου από 5 μέρες έγινε 10 μέρες.

Για το γενικό καθολικό δεν υπάρχουν διαφορές ενώ όσο αφορά την 13η παράγραφο που αντιστοιχεί με το γ του άρθρου 28 για όλα τ' υπόλοιπα βιβλία μετά από έγκριση έγινε από 2 ημέρες να παραταθούν μέχρι και 50 ημερών.

Σύμφωνα όμως με το άρθρο 17 του 1977 υπάρχει μια καινούργια παράγραφος που αναφέρεται στην ενημέρωση επί μηχανογραφήσεως των λογιστικών εργασιών όπου επιτρέπεται να πραγματοποιείται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα.

**ΑΡΘΡΟ 29 ⇒ ΑΡΘΡΟ 18
(1968) (1977)**

**"ΔΕΛΤΙΑ ΛΙΑΝΙΚΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
⇒ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ"**

Στα δύο αυτά άρθρα οι διαφορές που μας παρουσιάζονται είναι πολύ περισσότερες απ' ότι οι ομοιότητες.

Τα μόνα κοινά στοιχεία είναι η παράγραφος 1 που αντιστοιχεί με την παράγραφο 1 του άρθρου 29 του 1968 με την μόνη διαφορά ότι κατά το 1977 κάνει λόγο για τους επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία δεύτερης, τρίτης, ή τέταρτης κατηγορίας και συγχρόνως κάνει λόγο ότι εάν κάποιο ποσό υπερβαίνει τις 1.000 δρχ. τότε στην απόδειξη θα πρέπει να γράφεται το είδος καθώς και το ποσό, τόσο αριθμητικά όσο και ολογράφως και εφόσον ο επιτηδευματίας κρατά και βιβλία αποθήκης πρέπει στην απόδειξη να γράφεται και το είδος, αλλά και η ποσότητα του αγαθού που πωλήθηκε, που στο άρθρο 29 του 1968 εμφανίζεται στην 2η παράγραφο.

Η 3η παράγραφος αντιστοιχεί με το 4 του 1968 και η 6η παράγραφος αντιστοιχεί με το 3 ενώ η 7η αντιστοιχεί με το 5α, β της παλαιάς νομοθεσίας.

Στο άρθρο 18 του 1977 έχουν μπεί όμως 5 καινούργιες παράγραφοι που δεν εμφανίζονται πουθενά στην παλαιά νομοθεσία.

Τα επιπλέον στοιχεία είναι :

- α) στη λιανική πώληση επί πιστώσει ή στην παροχή υπηρεσιών επί πιστώσει για τέταρτης κατηγορίας βιβλία θα πρέπει στην απόδειξη να αναγράφεται τ' ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση του πελάτη καθώς και και την ένδειξη "επί πιστώσει".
- β) θα πρέπει ο επιτηδευματίας που τηρεί δεύτερης, τρίτης ή τέταρτης κατηγορίας σε περίπτωση επιστροφής λιανικών πωληθέντων αγαθών ν' έχει διπλότυπο δελτίο επιστροφής όπου και εκεί να γράφεται ονοματεπώνυμο, διεύθυνση καθώς και την αξία του επιστρεφόμενου αγαθού.

- γ) οι διατάξεις όμως αυτού του άρθρου δεν έχουν εφαρμογή για την παροχή υδάτων μη ιαματικών αεριοφωτος, ηλεκτρικού ρεύματος και την τηλεπικοινωνιακή και ταχυδρομική εξυπηρέτηση αφού θα πρέπει να εκδίδονται έτερα έγγραφα παραδίδομενα εις τον πελάτη.
- δ) Όσο αφορά πάλι τ' επί εκμεταλλεύσεως επιβατηγού αυτοκινήτου ν' εκδίδεται καθ' εκάστην διπλότυπος απόδειξη για εκάστου οδηγού.

ΑΡΘΡΟ 32 ⇒ ΑΡΘΡΟ 23
(1968) (1977)

**"ΔΕΛΤΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ & ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΕΩΣ ΑΓΑΘΩΝ -
ΔΕΛΤΙΑ ΕΠΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΕΩΣ
ΕΠΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ"**

Ανάμεσα στα δύο αυτά άρθρα υπάρχουν διαφορά και αυτό αφορά κατά τ' άρθρο 23 του 1977 γίνεται λόγος για ότι ο επιτηδευματίας πρέπει να τηρεί βιβλία αποθήκης :

- α) για κάθε εξαγωγή από την αποθήκη πρώτων υλών πρέπει ν' εκδίδει θεωρημένο διπλότυπο δελτίο εξαγωγής όπου πρέπει ν' αναγράφει, το είδος, ποσότητα καθώς και το τμήμα του εργοστασίου ή εργαστηρίου που θα παραδοθεί και
- β) πρέπει να εκδίδει θεωρημένο διπλότυπο δελτίο εισαγωγής για τα προιόντα της αποθήκης και ν' αναγράφεται το είδος και η ποσότητα. Σ' αντίθεση με το άρθρο 32 του 1968 όπου κάνει λόγο απλά για το δελτίο εισαγωγής ή εξαγωγής χωρίς να αναγράφεται τίποτα το ιδιαίτερο στο δελτίο.

ΑΡΘΡΟ 25 του 1977

"ΦΟΡΤΩΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ"

Στο συγκεκριμένο αυτό άρθρο υπάρχει μια ιδιαιτερότητα που πρέπει να αναφέρουμε αφού κάθε παράγραφο του άρθρου αυτού αντιστοιχεί και με κάποιο άλλο άρθρο του 1968.

Η παράγραφος (ι) του 1977 αντιστοιχεί με το άρθρο 38 του 1968 με τίτλο **"ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΔΙΔΟΜΕΝΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΔΙ' ΕΚΔΟΣΙΝ ΦΟΡΤΩΤΙΚΗΣ. ΕΝΝΟΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΕΩΣ"**.

Η 2η παράγραφος αντιστοιχεί και είναι παρόμοια χωρίς καμμία απολύτως διαφορά στ' άρθρο 39 του 1968 με τίτλο **"ΕΚΔΟΣΙΣ ΦΟΡΤΩΤΙΚΗΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΕΩΣ. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΦΟΡΤΩΤΙΚΗΣ"**.

Η 3η, 4η, 5η & 6η παράγραφος αντιστοιχεί με το άρθρο 41 του 1968 χωρίς καμμία απολύτως διαφορά με τίτλο **"ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΜΙΚΡΟΔΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ. ΘΕΩΡΗΣΙΣ ΦΟΡΤΩΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ"**.

Η παράγραφος 7 του άρθρου 25 του 1977 αντιστοιχεί με την 1η παράγραφο του άρθρου 40 του 1968 με τίτλο **"ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ. ΦΥΛΛΑ ΦΟΡΤΩΣΕΩΣ ή ΔΗΛΩΤΙΚΑ"**.

Η μόνη διαφορά είναι ότι σύμφωνα με τ' άρθρο 40 του 1968 παρουσιάζεται και μια 2η παράγραφος που έχει αναφερθεί τελείως από την καινούργια νομοθεσία και κάνει λόγο ότι κατά τη μεταφορά πρέπει πάντοτε να καταρτίζει αριθμημένο διπλότυπο φύλλο φορτώσεως που πρέπει να καταχωρείται ασε κάθε δρομολόγιο.

Η 9η και 10η παράγραφος αντιστοιχεί πλήρως με το άρθρο 43 του 1968 με τίτλο **"ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ή ΕΚΠΤΩΣΕΩΣ ΝΑΥΛΩΝ ή ΚΟΜΙΣΤΡΩΝ. ΕΥΘΥΝΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ"**.

ΑΡΘΡΟ 45 ⇒ **ΑΡΘΡΟ 26**
(1968) **(1977)**

**“ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΓΑΘΩΝ ΕΝΤΟΣ
ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ -
ΦΟΡΤΩΤΙΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ”**

Η μόνη αλλαγή που υπάρχει ανάμεσα σ' αυτά τα δύο άρθρα είναι
μόνο οι τίτλοι που είναι τελείως διαφορετικοί και τίποτε άλλο.

ΑΡΘΡΟ 42 ⇒ **ΑΡΘΡΟ 27**
(1968) **(1977)**

“ΕΚΔΟΤΗΡΙΑ ΦΟΡΤΩΤΙΚΩΝ”

Δεν υπάρχει ούτε σ' αυτά τα δύο άρθρα διαφορά.

ΑΡΘΡΟ 46 ⇒ **ΑΡΘΡΟ 28**
(1968) **(1977)**

**“ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΓΑΘΩΝ ΕΝΤΟΣ
ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ -
ΒΙΒΛΙΟΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΓΑΘΩΝ
ΔΙΑ ΦΟΡΤΗΓΩΝ ή ΜΙΚΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ
ή ΤΡΙΚΥΚΛΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ”.**

Εκτός από την μικρή διαφορά στους τίτλους υπάρχει διαφορά στ'
ότι παρόλο που τα δύο άρθρα είναι όμοια υπάρχει διαφορά στην αρίθμηση
των παραγράφων χωρίς όμως να αφαιρείται ή να προσθέτεται κάποιο
στοιχείο.

ΑΡΘΡΟ 52 ⇒ **ΑΡΘΡΟ 36**
(1968) **(1977)**

**"ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑ ΜΕΤΟΧΑΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ -
ΥΠΟΒΟΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΔΙΑ
ΤΑΣ ΜΕΤΟΧΑΣ & ΤΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ".**

Είναι ακριβώς ίδια, και η μόνη διαφορά είναι στο σημείο που αναφέρεται για την ατομική κατάσταση όπου σύμφωνα με το 1977 πρέπει ν' αναγράφεται και τ' ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και η επαγγελματική διεύθυνση του μετόχου.
Ολα τα υπόλοιπα στοιχεία είναι ακριβώς ίδια.

ΑΡΘΡΟ 53 ⇒ **ΑΡΘΡΟ 37**
(1968) **(1977)**

**"ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΑΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΑΣ ΑΓΑΘΩΝ
⇒ ΥΠΟΒΟΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΔΙ' ΕΙΣΑΓΩΓΑΣ & ΕΞΑΓΩΓΑΣ ΑΓΑΘΩΝ"**

Ενώ όλα τα στοιχεία είναι ίδια η μόνη διαφορά των άρθρων αυτών είναι η διαφορά του μήνα που κάθε τελώνης πρέπει ν' αποστείλει τα στοιχεία στην Μηχανογραφική Υπηρεσία Φορολογίας όπου σύμφωνα με το 1968 πρέπει να γίνεται το Φεβρουάριο σ' αντίθεση με το 1977 που πρέπει να γίνεται τον Ιανουάριο.

ΑΡΘΡΟ 55 ⇒ ΑΡΘΡΟ 41
(1968) (1977)

“ΑΠΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ”

Δεν υπάρχει σε κανένα σημείο κάποια διαφοροποίηση ανάμεσα στα δύο άρθρα.

ΑΡΘΡΟ 56 ⇒ ΑΡΘΡΟ 42
(1968) (1977)

“ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ”

Η 1η παράγραφος έχει μια διαφορά ως προς τ' ότι στ' άρθρο 56, μιλάει για δεύτερης κατηγορίας βιβλία ενώ στ' άρθρο 42 μιλάει για τέταρτης κατηγορίας βιβλία.

Η 2η & η 3η παράγραφος είναι ακριβώς όμοιες και η μόνη διαφορά παρουσιάζεται στην 4η παράγραφο που έχει μπει στη νομοθεσία του 1977 και αναφέρεται ότι ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελέσματος χρήσεως της επιχειρήσεως όπου τα ετήσια ακαθάριστα έσοδα υπερβαίνουν τα 25.000.000 υπογράφονται από το προιστάμενο του λογιστηρίου ο οποίος όμως πρέπει να έχει δύο κύρια στοιχεία :
α) να είναι πτυχιούχος Ανωτάτης Σχολής όπου οι ώρες διδασκαλίας θα πρέπει τουλάχιστον κατά το 50% στην επιστήμη και στην τεχνική της ιδιωτικής οικονομίας.
β) να έχει τουλάχιστον 5ετή προυπηρεσία σε διάφορους λογιστικοϊκονομικούς κλάδους είτε σε δημόσιο είτε σ' ιδιωτικό τομέα. Σε περίπτωση παραβάσεως των διατάξεων χάνουν την δυνατότητα υπογραφής ισολογισμού καθώς και λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως.

ΑΡΘΡΟ 57 ⇒ **ΑΡΘΡΟ 43**
(1968) **(1977)**

**• ΚΥΡΟΣ & ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ
ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ***

Δεν υπάρχουν πολύ μεγάλες διαφορές παρά μόνο έχουν προσθεθεί μερικά στοιχεία καινούργια κατά το 1977.

Τα στοιχεία που προσθέθηκαν αφορούν το σημείο που δεν θεωρείται ανεπάρκεια ή καθώς ανακρίβεια των βιβλίων και των στοιχείων :

- Η αναγραφή εξόδων στα βιβλία τα οποία δεν εκπίπτονται κατά τα οικείας φορολογικές διατάξεις.
- Η αναγραφή στα βιβλία αποσβέσεων επισφαλών απαιτήσεων μη εκπιπτόμενων κατά τας οικείας φορολογικές διατάξεις
- Η αναγραφή στα βιβλία εξόδων τ' οποία δεν εκπίπτονται διότι δεν εξεδόθησαν αποδεικτικά στοιχεία.

ΑΡΘΡΟ 58 ⇒ **ΑΡΘΡΟ 46**
(1968) **(1977)**

**• ΣΥΣΤΑΣΙΣ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΕΩΝ
⇒ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ**

Οι διαφορές παρουσιάζονται στο από τι είναι αποτελούμενη η Επιτροπή Λογιστικών Βιβλίων.

Κατά το 1968 η επιτροπή είναι αποτελούμενη από πέντε πρόσωπα ενώ κατά το 1977 είναι αποτελούμενη από επτά από τα οποία μόνο τα δύο πρόσωπα παραμένουν ίδια και αυτά είναι : ένας ορκωτός λογιστής και ένας κοινός Εκπρόσωπος των Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσ/κης.

Σύμφωνα λοιπόν με το άρθρο 58 του 1968 υπήρχαν άλλα τρία πρόσωπα:

α) ένας υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομικών επί βαθμό 3ω ως προέδρου.

β) ένας τμηματάρχης της Διευθύνσεως Οργανώσεως και Μεθόδων του Υπουργείου Οικονομικών

γ) ένας εφοριακός υπάλληλος με βαθμό 4ω.

Όλα τα πρόσωπα αντικαταστάθηκαν σύμφωνα με τ' άρθρο 46 του 1977 μ' άλλες πέντε άτομα, που είναι :

α) Ένας προιστάμενος της Διευθύνσεως Φορολογικών Στοιχείων ως Προέδρου

β) ένας εφοριακός υπάλληλος με βαθμό 3ω

γ) ένας καθηγητής της Λογιστικής Ανωτάτης Σχολής

δ) ένας αντιπρόσωπος των επαγγελματικών και βιοτεχνικών επιμελητηρίων Αθηνών, Πειραιά και Θεσ/κης

ε) ένας αντιπρόσωπος του Συνδέσμου Διπλωματούχων της Ανωτάτης Σχολής Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών.

Προχωρώντας στην 2η παράγραφο μπορούμε να αντικρύσουμε και εκεί διάφορες αλλαγές αφού πολλά στοιχεία έχουν αλλάξει.

Έχουν γίνει δηλαδή αλλαγές στις περιπτώσεις που πρέπει να γίνονται αιτήσεις στην Επιτροπή, αφού σύμφωνα με το άρθρο 46 του 1977 η επιτροπή πρέπει να γνωμοδοτεί τις εξής περιπτώσεις που δεν αναφέρονται κατά το 1968 όπως :

- για τα στοιχεία και βιβλία εκείνα που πρέπει να τηρούν οι διάφοροι επιτηδευματίες κατά κατηγορία τηρήσεως βιβλίων ή κατά επάγγελμα για τμήματα ή ολόκληρης της χώρας όσο όμως και για τα θέματα μηχανογραφικής τηρήσεως των βιβλίων και στοιχείων.
- για το χρόνο ενημερώσεως των βιβλίων.
- για τον τρόπο καταχωρήσεως των εγγραφών.
- για τον ενιαίο τύπο ισολογισμού και λογιστικών καταστάσεων
- για τα λογιστικά σχέδια.

Στην 4η παράγραφο που αντιστοιχεί με την 3η παράγραφο του άρθρου 58 του 1968 υπάρχουν ακριβώς τα ίδια στοιχεία όπου η αίτηση από τους μέχρι εννιά μήνες που μπορεί να την υποβάλλουν πήγε το 1977 στους τέσσερις μήνες.

Μια ακόμη διαφορά είναι κατά το 1968 υπήρχε και η διάταξη ότι μέσα στον ένατο μήνα η Φορολογική αρχή έπρεπε να υποβάλλει αίτηση προς την επιτροπή Λογιστικών Αμφισβητήσεων εφ' όσον δια ταύτης απείται:

- την τροποποίηση προγενεστέρας αποφάσεως
- την επίλυση αμφισβητήσεως αφορώστης εις την εφαρμογή των κανόνων της Λογιστικής εις τα υπό του παρόντος Κωδικος προβλεπόμενα βιβλία.

Προχωρώντας πιο κάτω στ' άρθρο παρατηρούμε μια ακόμα διαφορά όσο αφορά το Γραμματέα της επιτροπής που κατά το 1968 ήταν υποχρεωμένος μέσα σ' επτά ημέρες να γνωστοποιήσει στον επιτηδευματία εγγράφως τόσο την ημερομηνία όσο και την ώρα συνεδριάσεως, που όμως το 1977 ο γραμματέας της επιτροπής ήταν υποχρεωμένος να κάνει όλες αυτές τις ενέργειες μέσα σε 5 ημέρες.

ΑΡΘΡΟ 61 ⇒ ΑΡΘΡΟ 47

(1968) (1977)

"ΠΡΟΣΤΙΜΑ"

Κατά τ' άρθρο 47 του 1977 γίνεται λόγος ιδιαίτερος για το πρόστιμο που επιβάλλεται στους παραβάτες αναλόγως με το τι βιβλία τηρούν και πιο συγκεκριμένα :

- για τέταρτης κατηγορίας βιβλία έχουμε πρόστιμο 120.000 δρχ.
- για τρίτης και δευτέρας κατηγορίας βιβλία έχουμε πρόστιμο 80.000 δρχ.
- και για όλους τους άλλους υπόχρεους έχουμε πρόστιμο 60.000 δρχ. που για όλα αυτά δεν γίνται κανένας λόγος στο άρθρο 61 του 1968.

Στη συνέχεια μια ακόμη διαφορά εμφανίζεται στο χρηματικό ποσό που πρέπει να δίνει ο παραβάτης σε περίπτωση που δεν εκδίδει διπλότυπο θεωρημένο λογαριασμό για τα διάφορα καταναλωτικά αγαθά.

Το αντίτιμο κατά το 1968 ήταν για την κάθε παράβαση το λιγότερο 200 δρχ. και το περισσότερο 25.000 δρχ.

Το ανώτατο όριο μετά από υποτροπή ήταν 75.000 δρχ. ενώ σύμφωνα με το 1977 τ' αντίτιμο ήταν για την κάθε παράβαση δεν έφτανε πάνω από 20.000 δρχ. και εν υποτροπή 40.000 δρχ.

Μια ακόμη μεγάλη διαφορά ανάμεσα στα δύο άρθρα αυτά είναι οι παραβάσεις που έχουν πρόστιμο που κατά τ' άρθρο 47 του 1977 παρουσιάζονται χωρίς καν ν' υπάρχουν κατά τ' άρθρο 61 του 1968.

Οι παραβάσεις αυτές είναι:

- Η εκδοση ενός εκάστου των περί ανωτέρω περιπτώσεων α στοιχείων με ανακριβές περιεχόμενο ως προς τ' ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και την διεύθυνση του αντισυμβαλλομενου, το είδος, την ποσότητα, την τιμή, την αξία ή και την αμοιβή.
- Η αρνηση του υπόχρεου να διευκολύνει το φορολογικό έλεγχο.
- Η άρνηση της παραδόσεως εις τον ενεργούντα το φορολογικό έλεγχο υπάλληλο των υποπιπτόντων εις την αντίληψη των βιβλίων, εγγραφών και στοιχείων.
- Η καταχώρηση ανυπαρκτων ή ανακριβών εσόδων
- Η καταχώρηση ανακριβών πωλήσεων
- Η καταχώρηση ανυπαρκτων ή ανακριβών εσόδων
- Η καταχώρηση ανυπαρκτων ή ανακριβών εξόδων
- Η καταχώρηση ανυπαρκτων ή ανακριβών στοιχείων απογραφής.
- Η μη καταχώρηση αγορών
- Η μη καταχώρηση εσόδων
- Η μη καταχώρηση εξόδων
- Η μη καταχώρηση στοιχείων απογραφής
- Η μη απογραφή του Ισολογισμού και του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως από τον Λογιστή που έχει αυτό το δικαίωμα.
- Η μη υποβολή ή εκπρόθεσμος υποβολή εις τον Οικονομικό έφορο των υπό του παρόντος κώδικας οριζομένων φορολογικών στοιχείων για κάθε κατηγορία στοιχείων.
- Η μη τήρηση ή πλημμελής τήρηση ή μη εμπρόθεσμος ενημέρωση όλων των οριζομένων βιβλίων από τον κώδικα.
- Η μη διεφύλαξη των βιβλίων και στοιχείων.

ΑΡΘΡΟ 59 ⇒ ΑΡΘΡΟ 49

(1968) (1977)

"ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ"

Και εδώ υπάρχει διαφορά όσο αφορά για το πια είναι τα δικαιώματα του υπουργού οικονομικών. Θα μπορούσαμε όμως καλύτερα να πούμε ότι δεν υπάρχουν τόσες διαφορές όσο όμως κάποιες προσθέσεις κατά το 1977 όπως :

- Να ρυθμίζει με την γνώμη της Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων τον τρόπο τηρήσεως του βιβλίου αποθήκης και του βιβλίου παραγωγής - κοστολογίου.
- Ρυθμίζει τις εκδόσεις των φορολογικών εγγραφών προκειμένου:
 - 1) περί των αστικών μεταφορών
 - 2) περί των ειδικών μεταφορών
 - 3) περί των μεταφορών για τρίκυκλα οχήματα δημόσιας χρήσεως
 - 4) περί των μεταφορών για φορτηγά ή μικτής χρήσεως αυτοκινήτων ή τρίκυκλων ιδιωτικής χρήσεως.
- Ρυθμίζει το χρόνο ενημερώσεως των βιβλίων
- Ρυθμίζει το τρόπο θεωρήσεως, τηρήσεως, ενημερώσεως βιβλίων και στοιχείων με σκοπό την διευκόλυνση της μηχανογραφήσεως των λογιστικών εγγραφών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

Αναφορά στο προεδρικό διάταγμα 356/1986

Το 1986 και συγκεκριμένα στις 6 Οκτωβρίου, κατατέθηκε και υπεγράφει από τον πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. ΧΡΗΣΤΟ ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗ το προεδρικό διάταγμα 356 με θέμα "Τροποποίηση και συμπλήρωση μερικών διατάξεων του Π.Δ. 99/1977 "Περί κώδικος φορολογικών στοιχείων" όπως ισχύει.

Οι διατάξεις του Π.Δ. 356/1986 δημοσιεύθηκαν και στο φύλλο 157Α' /10.10.1986.

Οι προσπάθειες των στελεχών του Υπουργείου Οικονομικών (κάτω από την ηγεσία του κ. Υπουργού Δ. Τσοβόλα και του προέδρου της κυβερνήσεως κ. Α. Παπανδρέου), είχαν ως στόχο την αναμόρφωση και τον εκσυγχρονισμό του φορολογικού συστήματος ενόψει και της εφαρμογής του Φ.Π.Α. από 1/1/1987.

Και ακόμα ένα πάγιο αίτημα όλων των φορέων και του λαού, που είναι η απλοποίηση και βελτίωση διαδικασιών, η ελάφρυνση ή ακόμα και η απαλλαγή των φορολογουμένων πολιτών από γραφειοκρατικές διαδικασίες, αλλά και η περιστολής της φοροδιαφυγής που αποτελεί τελικά μάστιγα για τα έσοδα των δημοσίων ταμείων αλλά και αγανάκτηση του τίμιου φορολογούμενου πολίτη.

Το ζήτημα όμως της φοροδιαφυγής στην Ελλάδα είναι τεράστιο και από την σκοπιά που βρισκόμαστε δεν είμαστε σε θέση να το εξετάσουμε. Θα πούμε όμως ότι το Π.Δ. 356/1986 δεν απέδωσε τα αναμενόμενα σ' αυτό τον τομέα όπως και οι επόμενες προσπάθειες που έγιναν και γίνονται προς αυτή την κατεύθυνση.

Τέλος η όλη φλοσοφία της σύνταξης αυτού του προεδρικού διατάγματος ήταν, με γνώμωνα το συμφέρον της πολιτείας και των ειλικρινών φορολογουμένων και με στόχους αυτούς που αναφέραμε παραπάνω, να γίνει ένα ακόμα αποφασιστικό βήμα εκσυγχρονισμού του φορολογικού συστήματος και να βελτιωθεί η σχέση φορολογούσας αρχής και φορολογουμένου πολίτη, με την αναμόρφωση αυτή των διατάξεων του Κ.Φ.Σ.

Η αναμόρφωση αυτή των διατάξεων του Κ.Φ.Σ. υπήρχε αποτελέσματα διαλόγου με τους εκπροσώπους διαφόρων φορέων, κατά το μεγαλύτερο μέρος και για τον λόγω αυτό οι ρυθμίσεις που έγιναν θα ήταν χρίσμες στους ειλικρινείς φορολογούμενους και στη φορολογική αρχή, θα συνέβαλλαν δε συγχρόνως αποτελεσματικά στη διαμόρφωση κλίματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ τους.

Το Π.Δ. 356/1986 περιείχε συνολικά 16 άρθρα που επιφέρουν τροποποιήσεις και συμπληρώσεις στο Π.Δ. 99/1977 όπως ακόμα και μερικές υπουργικές αποφάσεις του κ. ΤΣΟΒΟΛΑ (Υπ. Οικ.) που είχαν ως στόχο τη διευκρίνηση και την ομαλή μετάβαση στο νέο καθεστώς.

Οι ρυθμίσεις που επιδιώχθηκαν με το Π.Δ. 356/1986 και οι μεταβολές που επέρχονται στις διατάξεις του Π.Δ. 99/1977 ακολουθούν στο επόμενο κεφάλαιο. Η ισχύς τους άρχιζε από 1η Ιανουαρίου 1987 σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 16, εκτός εκείνων του άρθρου 5 στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος 1 άρθρο 16.

ΑΡΘΡΟ.1

ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΣΕ ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

§ 3 Δεν υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων και στοιχείων με εξαίρεση το ημερολόγιο μεταφοράς, οι γεωργοί, οι κτηνοτρόφοι, οι πτηνοτρόφοι, οι μελισσοκόμοι, οι σηροτρόφοι, οι υλοτομούντες και παράγοντες δασικά προϊόντα και οι αλιείς, όταν δεν ασκούν την αγροτική τους εκμετάλλευση με την μορφή εταιρείας οποιουδήποτε τύπου ή αγροτικού συνεταιρισμού, δεν διαθέτουν κατάστημα για την πώληση των προϊόντων της παραγωγής τους, πωλούν δε αυτά χωρίς επεξεργασία που μπορεί να τους προσδώσει το χαρακτήρα βιομηχανικών ή βιοτεχνικών προϊόντων, δεν εξάγουν τα προϊόντα τους στο εξωτερικό και δεν έχουν συνταχθεί, με δήλωσή τους, στο καθεστώς απόδοσης Φ.Π.Α.

§ 4 Το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, οι επιτροπές, οι ενώσεις προσώπων, οι συνεταιρισμοί γενικά μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και οι ενώσεις των συνεταιρισμών αυτών υποχρεούνται μόνο στην τήρηση των στοιχείων και δηλώσεων που ορίζονται ρητά από του παρόντος κώδικα.

Τα πρόσωπα αυτά εκτός από τα Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, έχουν καλτικούς λοιπές υποχρεώσεις που προβλέπονται από τον κώδικα αυτό για τους επιτηδευματίες εφόσον υπάγονται στον φόρο προστιθεμένης αξίας.

§ 6 Δεν υποχρεούνται στην τήρηση των βιβλίων που ορίζονται από τον παρόντα κώδικα, με εξαίρεση τα βιβλία που ορίζονται από τις παραγράφους 2,3,5, έως και 10, 12, 20, 21 του Αρθρου 13, και στην έκδοση των αποδείξεων παροχής υπηρεσιών προς το κοινό και των αποδείξεων δαπανών που ορίζονται από τα άρθρα 18 & 24, αντίστοιχα, οι επιτηδευματίες που πραγματοποίησαν κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο ακαθάριστα έσοδα :

- α) μέχρι 1.000.000 δρχ. από την πώληση αγαθών, αυτούσιων ή μετά από προηγούμενη επεξεργασία.
- β) μέχρι 250.000 δρχ. από παροχή υπηρεσιών. Προκειμένου για εκμεταλλευτές φορτηγών πλοίων, εφόσον η χωριτικότητά τους δεν υπερβαίνει συνολικά τους 500 κόρους.
- γ) μέχρι 1.000.000 δρχ. μετά από πώληση και 250.000 από παροχή υπηρεσιών μαζί.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζονται επί ανώνυμων εταιρειών (Α.Ε.) και των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), επί κοινοπραξιών επιτηδευμάτων και ελεύθερων επαγγελατίων.

Ολοκληρωτική σχεδόν η αλλαγή σ' αυτή την παράγραφο αφού το κριτήριο των αγορών εφόσων γίνεται και αντικαθήστατε από τα ακαθάριστα έσοδα. Μ' αυτό τον τρόπο απαλλάσσονται οι μικρές επιχειρήσεις και οι μικροεπιτηδευματίες με μοναδική υποχρέωση τον έλεγχο στο τέλος της περιόδου για την δημιουργία ή όχι υποχρέωσης τήρησης βιβλίων κατά την επόμενη διαχειριστική περίοδο.

§ 7 Καταργείται η δεύτερη περίοδος του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου που αναφέρεται στο δικαίωμα του οικονομικού εφόρου να εγκρίνει την τήρηση των βιβλίων και στοιχείων αλλοδαπών επιχειρήσεων που εργάζονται στην Ελλάδα σε ξένη γλώσσα χωρίς τους όρους της παραγράφου.

Ισχύει από 01/01/87 ή όποτε λήγει η διαχειριστική περίοδος της επιχείρησης που έχει λάβει τέτοια έγκριση προς αποφυγή προβλημάτων.

ΑΡΘΡΟ 3

ΕΝΤΑΞΗ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΩΝ ΣΕ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΗΡΗΣΗΣ.

§ 1 Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 αντικαθίστανται ως εξής:

Οι επιτηδευματίες εντάσσονται σε μια από τις παρακάτω κατηγορίες τήρησης βιβλίων, ανάλογα με το ποσό των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων τους κατά την προηγούμενη περίοδο. Επί πωλήσεων αγαθών για λογαριασμό τρίτου ως ακαθάριστο έσοδο για την τήρηση βιβλίων θεωρείται η αξία των αγορών που πουλήθηκαν.

Α' μέχρι και 6.000.000 δρχ.

Β' μέχρι και 80.000.000 δρχ.

Γ' άνω των 80.000.000 δρχ.

Αναπροσαρμόζονται τα ποσά σ' όλες τις κατηγορίες τήρησης βιβλίων και μειώνονται από 4 σε 3 με ουσιαστική κατάργηση της τρίτης κατηγορίας που την θέση της παίρνει η τέταρτη που τώρα ονομάζεται τρίτης και λειτουργεί με τους κανόνες της διπλογραφικής μεθόδου.

§ 2 Οι περιπτώσεις Α, Β & ΣΤ της αυτής παραγράφου αντικαθίστανται ως εξής:

Α) Στην τρίτη κατηγορία αδιάφορα από το ποσό των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων τους, οι ημεδαπές και αλλοδαπές ανώνυμες και περιορισμένης ευθύνης εταιρείας.

Κατ' εξαίρεση τηρούν Β' όσες εγκαθίστανται στην Ελλάδα βάσει των Α.Ν. 89/'67, 378/'68.

Β) Στην πρώτη κατηγορία, αδιάφορα από το ποσό των ετησίων ακαθάριστων εσόδων, από την πώληση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών, ο εκμεταλλευτής περιπτέρου.

Γ) Στην κατηγορία που αντιστοιχεί στα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του, όχι όμως σε κατηγορία κατώτερη της δεύτερης (Β):

α) Ο επιτηδευματίας που διατηρεί κέντρο διασκέδασης ή κατάστημα που κατατάσσεται από τις αρμόδιες αγορανομικές επιτροπές σε κατηγορία Β και άνω και σε κατηγορία πολυτελείας.

β). Ο συνεταιρισμός επιτηδευματιών και

γ). η κοινοπραξία επιτηδευματιών.

Κατ' εξαίρεση η κοινοπραξία επιτηδευματίων που ασχολείται με την κατασκευή ιδιωτικών ή δημοσίων τεχνικών έργων και τα καθαρά κέρδη της προσδιορίζονται κατά ειδικό τρόπο σύμφωνα με τη νομοθεσία περί φορολογίας αδιάφορα από το ποσό των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων της.

§ 2 Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της περιπτώσεως Δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 αντικαθίστανται ως εξής:

"Από τους παραπάνω επιτηδευματίες αυτός που διατηρεί και δεύτερο κλάδο πώλησης αγαθών ή προσφοράς άλλων υπηρεσιών ή πώλησης αγαθών και προσφοράς άλλων υπηρεσιών ή πώλησης αγαθών και προσφοράς άλλων υπηρεσιών, τηρεί για τις εργασίες του κλάδου αυτού, τα βιβλία της κατηγορίας που αντιστοιχεί στα ετήσια ακαθάριστα του δεύτερου κλάδου, όχι όμως κατηγορίας κατώτερης της δεύτερης, εφόσον τα συνολικά ετήσια ακαθάριστα έσοδα όλων των κλάδων υπερβαίνουν το 1.000.000 δρχ. ή είναι κατώτερα του ορίου αυτού αλλά τα έσοδα από την προσφορά υπηρεσιών και των δύο κλάδων υπερβαίνουν τις 250.000 δρχ. Στην προηγούμενη περίπτωση τα έσοδα και έξοδα του πρώτου κλάδου μπορεί να παρακολουθούνται στα βιβλία του δεύτερου κλάδου και σε ιδιαίτερες στήλες του βιβλίου εσόδων - έξόδων εφόσον είναι Β' κατηγορίας ή σε ιδιαίτερους λογαριασμούς εφόσον είναι Γ' κατηγορίας.

§ 3 Ο επιτηδευματίας μπορεί να τηρήσει βιβλία ανώτερης κατηγορίας από εκείνης στην οποία εντάσσεται, με την προυπόθεση της τήρησης όλων των στοιχείων που ορίζονται για την κατηγορία αυτή.

Ο επιτηδευματίας που δεν έχει υποχρέωση τήρησης βιβλίων, σύμφωνα με τις διατάξεις της δ. 6.Α.1. του παρόντος κώδικα, ή που είναι υπόχρεως στην τήρηση βιβλίων Α κατηγορίας, μπορεί να τηρήσει βιβλία Β ή Γ κατηγορίας με την προυπόθεση της τήρησης των βιβλίων αυτών και όλων των στοιχείων που ορίζονται για την κατηγορία αυτή από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου και επί 5 (πέντε) συνεχείς διαχειριστικές περιόδους.

Απλή εναρμόνηση με τις διατάξεις αρ. 1 § 6.

§ 4 Ο επιτηδευματίας που διατηρεί επιχείρηση πώλησης αγαθών και παροχής υπηρεσιών εντάσσεται στην κατηγορία τήρησης βιβλίων που αντιστοιχεί στο άθροισμα των επησίων ακαθάριστων εσόδων τους από τους δύο κλάδους, όχι όμως σε κατηγορία κατώτερης της δεύτερης.
εφόσον τα έσοδά του αυτά υπερβαίνουν το 1.000.000 δρχ. ή είναι κατώτερα του ορίου αυτού αλλά τα έσοδα του κλάδου παροχής υπηρεσιών υπερβαίνουν τις 250.000 δρχ. Εναρμόνηση Αρ.1 § 6.

§ 5 Ο νέος επιτηδευματίας, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, τηρεί κατά την έναρξη των εργασιών του τα βιβλία κατηγορίας όχι κατώτερης εκείνης στην οποία εντάσσεται με βάση της διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και σε περίπτωση μη ένταξης του τηρεί, κατά την έναρξη των εργασιών του, βιβλία πρώτης κατηγορίας.
Με έγκριση του οικονομικού έφορου επιτρέπεται η μή τήρηση βιβλίου αγορών ή εσόδων - εξόδων, κατά περίπτωση, εφόσον είναι πιθανόν ότι κατά την επομένη της έναρξης διαχειριστικής περιόδου ο επιτηδευματίας δεν θα έχει τέτοια υποχρέωση με βάση τις διατάξεις του Αρ. 1 § 6 του παρόντος κώδικα.

Η τελευταία παράγραφος καταργείται μιας και ο Φ.Κ.Ε. αντικαθίστανται από 01/01/87 με τον Φ.Π.Α. Οι λοιπές αλλαγές ακολουθούν τις αλλαγές στο Αρ. 1 § 2 του παρόντος άρθρου.

ΑΡΘΡΟ 6 **ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ**

ΑΡΘΡΟ 7

Αλλάζει ο τίτλος του άρθρου και το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 ως εξής:

ΤΙΤΛΟΣ Αρθρο 7 : Βιβλία τρίτης κατηγορίας.

1) Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας, για την άσκηση του επαγγέλματός του, τηρεί λογιστικά βιβλία κατά την διπλογραφική μέθοδο και με οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα σύμφωνα με τις παραδεκτές αρχές της λογιστικής.

ΑΡΘΡΟ 8

ΒΙΒΛΙΟ ΑΠΟΘΗΚΗΣ

§ 1 Ο επιτηδευματίας που πωλεί αγαθά για δικό του λογαριασμό χονδρικώς ή κατά κύριο λόγο χονδρικώς, εφόσον κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο το σύνολο των ετήσιων ακαθαρίστων εσόδων του από χονδρικές πωλήσεις ξεπέρασε το ποσό των 120.000.000 δραχμών, τηρεί βιβλίο αποθήκης κατ' είδος, ποσότητα και αξία κατά την εισαγωγή και εξαγωγή.

Αύξηση του ορίου από 50.000.000 δρχ. σε 120.000.000 δρχ.

§ 2 Ο επιτηδευματίας που πωλεί αγαθά για δικό του λογαριασμό λιανικών ή κατά κύριο λόγο λιανικώς, αν κατά την προηγούμενη περίοδο το σύνολο των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του ξεπέρασε το ποσό των 17.000.000 δρχ. τηρεί βιβλίο αποθήκης κατ' είδος, ποσότητα και αξία κατά την εισαγωγή και εξαγωγή.

Αναπροσαρμογή των αναφερόμενων ποσών σύμφωνα με τις ανάγκες της εποχής που οδηγεί σε διπλασιασμό τους.

§ 4 Ο επιτηδευματίας που πωλεί αγαθά μετά την προηγούμενη επεξεργασία, εφόσον κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο το σύνολο των ετησίων ακαθάριστων εσόδων του ξεπέρασε το ποσό των 120.000.000 δρχ. τηρεί βιβλίο αποθήκης:

α) πρώτων υλών, β) βοηθητικών υλών, γ) καύσιμων υλών, δ) ειδών συσκευασίας, ε) ετοίμων προιόντων και υποπροιόντων στο οποίο καταχωρούνται για κάθε αγαθό, οι μεν αγορές και πωλήσεις κατ' είδος, ποσότητα και αξία, η δε εντός και εκτός της επιχείρησης ποσοτική διακίνηση κατ' είδος και ποσότητα.

§ 5 Βιβλίο αποθήκης, κατά τα οριζόμενα από την προηγούμενη παράγραφο, τηρεί επίσης: α) ο επιτηδευματίας που ενεργεί επεξεργασία αποκλειστικά για λογαριασμό τρίτων, εφόσον κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο τα ετήσια ακαθάριστα έσοδά του από την επεξεργασία, ξεπέρασαν το ποσό των 120.000.000 δρχ. και β) ο επιτηδευματίας που ενεργεί επεξεργασία για τον ίδιο και για άλλους, εφόσον κατά την προηγούμενη περίοδο το σύνολο των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του ξεπέρασε το ποσό των 120.000.000 δρχ.

ΑΡΘΡΟ 11

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

§ 1. περίπτωση Β α) περίπτωση Γ αντικαθίστανται οι λέξεις τρίτης και τέταρτης κατηγορίας που αναφέρονται στον παλιό κώδικα με δύτερης και τρίτης αντίστοιχα που ισχύει στο νέο.

§ 2 Ο επιτηδευματίας της τέταρτης κατηγορίας ονομάζεται τώρα τρίτης.

ΑΡΘΡΟ 12

ΒΙΒΛΙΟ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ

§ 1 Επί ποσοτικής παραλαβής εμπορεύσιμων αγαθών, που δεν συνοδεύονται από δελτίο αποστολής ή τιμολόγιο πώλησης - δελτίο αποστολής, τηρείται βιβλίο ποσοτικής στο οποίο καταχωρούνται:

α) η χρονολογία παραλαβής, β) το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία, το επάγγελμα και η διεύθυνση του αποστολέα, γ) το είδος και η ποσότητα των αγαθών και δ) ο σκοπός της παραλαβής.

Η νέα διάταξη περιορίζεται μόνο για εμπορεύσιμα αγαθά και όχι σ' όλα τα αγαθά που παραλάμβανε ο επιτηδευματίας όπως ισχούσε.

§ 6 Ο επιτηδευματίας της τρίτης κατηγορίας μπορεί αντί της τίρησης βιβλίου ποσοτικής παραλαβής, να ενεργεί ανάλογη λογιστική εγγραφή με βάση το λογιστικό ισότιμο, κατά την παραλαβή των αγαθών.

Προσαρμογή της διάταξης αυτής μετά την καθέρωση τριών κατηγοριών βιβλίων.

ΑΡΘΡΟ 13

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΒΙΒΛΙΑ & ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΩΝ

§ 1 Ο παραπάνω υπόχρεως (εκμεταλλευτής κινηματογράφου θεάτρου ή άλλου θεάματος), εκδίδει σε κάθε περίπτωση θεωρημένο εισητήριο στο οποίο αναγραφεται εντύπως ή με σφραγίδα το είδος του θεάματος, το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και την διεύθυνση του υπόχρεου σε εκδοσή του, καθώς και ο αύξων αριθμός και η αξία του εισητηρίου, αποκλειόμενης της χρησιμοποίησης για έκδοση δίπτυχων ή τρίπτυχων εντύπων.

Με αυτή τη διάταξη ανακαλείται η εγκύκλιος Κ. 55/8/86 ΠΟΛ. 120/28/9/77 με την οποία εγκρινόταν η έκδοση δίπτυχων ή τρίπτυχων εισητηρίων. Το εισητήριο θα έχει ένα αντίτυπο και παραδίδεται στον πελάτη.

§ 3 Ο τίτλος του πρόσθετου βιβλίου των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων γίνεται "Βιβλίο κίνησης πελατών" αντί για το μέχρι τώρα "Βιβλίο ημερησίας κίνησης διανυκτερεύοντων πελατών".

Αυτό έγινε για να μην υπάρχει πλέον η αντίληψη ότι στο βιβλίο αυτό δεν καταχωρούνται οι ολιγόωρες (ημερήσιες) παραμονές πελατών.

Ταυτόχρονα προστίθεται στην παράγραφο ένα ακόμα εδάφιο που υποχρεώνει ακόμα σε βιβλίο "πόρτας" τους εκμεταλλευτές επιπλωμένων δωματίων, διαμερισμάτων, και οικείων στον οποίο έχει δωθεί σχετική άδεια εκμετάλευσης από τον Ε.Ο.Τ. ή οποιαδήποτε άλλη Δημόσια Αρχή.

§ 6 Προστίθεται τέταρτο εδάφιο ως εξής:

"Τις υποχρεώσεις της παραγράφου αυτής, για την τήρηση αναλόγου βιβλίου και την έκδοση θεωρημένης διπλότυπης απόδειξης, έχουν και οι επιτηδευματίες που αναλαμβάνουν την φύλαξη και εκπαίδευση παιδιών, καθώς και οι επιτηδευματίες που διατηρούν σχολές εκπαίδευσης στην αυτοάμυνα και αυτοπροστασία, διδασκαλίας χορού, μουσικής και εκμάθησης μουσικών οργάνων, διδασκαλίας αθλημάτων γενικά και σχολές επαγγελματικής κατάρτισης".

§ 7 "Επί παροχής της νοσηλείας χωρίς αμοιβή στην απόδειξη παροχής υπηρεσιών, που εκδίδεται το αργότερο κατά την έξοδο του ασθενή, από την κλινική ή το θεραπευτήριο, αναγράφεται η ένδειξη "χωρίς αμοιβή". Καθορίζεται ρητά ότι η απόδειξη πρέπει να εκδοθεί το αργότερο κατά την έξοδο του ασθενούς από την κλινική ή το θεραπευτήριο.

§ 12 Στο τέλος της παραγράφου προστίθονται τρία νέα εδάφια ως εξής: Οι γιατροί και οδοντίατροι όλων των ειδικοτήτων καθώς και οι γιατροί γενικής ιατρικής, για τις επισκέψεις των ασθενών που γίνονται ιατρείο τους τηρούν και βιβλίο επίσκεψης ασθενών, στο οποίο καταχωρούν για κάθε ασθενή μόλις τελειώσει η εξέταση ή η παροχή ιατρικών συμβουλών και πριν από την αποχώρησή του από το χώρο εξέτασης, το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και η διεύθυνσή του, την χρονολογία της επίσκεψης και όταν εκδοθεί η απόδειξη παροχής υπηρεσιών τον αριθμό αυτής.

Οι πιο πάνω υπόχρεοι εκδίδουν θεωρημένη διπλότυπη συνταγή, για τα φάρμακα που χορηγούνται μόνο με ιατρική συνταγή βάσει των κείμενων διατάξεων, στην οποία αναγράφονται, εκτός από τα στοιχεία που ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 29 του παρόντος κώδικα, το είδος και την ποσότητα των χωρηγούμενων φαρμάκων.

Ο φυσιοθεραπευτής για τους πελάτες που τον επισκέπτονται στην επαγγελματική του εγκατάσταση και γι' αυτούς που ο ίδιος επισκέπτεται στο σπίτι τους τηρεί και βιβλίο πελατών, στο οποίο καταχωρεί για κάθε πελάτη, μόλις παρασχεθεί σ' αυτόν η υπηρεσία, το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση, το είδος της υπηρεσίας που του παρέχει, τη χρονολογία της επίσκεψης και όταν εκδοθεί η απόδειξη παροχής υπηρεσιών τον αριθμό αυτής.

Στο τέλος του άρθρου 13 προστίθενται οι παράγραφοι 20, 21, 22, 23, 24, 25 ως εξής :

§ 20 Ο εκμεταλλευτής ινστιτούτου καλλονής για τους πελάτες που τον επισκέπτονται στην επαγγελματική του εγκατάσταση τηρεί και βιβλίο πελατών, στο οποίο καταχωρεί για κάθε μία επίσκεψη, μόλις αρχίσει η παροχή υπηρεσιών, το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη, το είδος της υπηρεσίας που του παρέχει, τη χρονολογία της επίσκεψης του και όταν εκδοθεί η απόδειξη παροχής υπηρεσιών τον αριθμό αυτής.

Ο πιο πάνω υπόχρεος, για τις υπηρεσίες που παρέχει απευθείας προς το κοινό εκδίδει αριθμημένη και θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη παροχής υπηρεσιών στην οποία αναγράφει, εκτός από τα στοιχεία που ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 29, το ονοματεπώνυμο του πελάτη, τη διεύθυνσή του, το είδος της υπηρεσίας που παρασχέθηκε και το ποσό της αμοιβής αριθμητικώς και ολογράφως.

§ 21 Ο εκμεταλλευτής οίκου ευηγρίας τηρεί και βιβλίο πελατών στο οποίο καταχωρεί το ονοματεπώνυμο του πελάτη, την ημερομηνία άφιξης και αναχώρησής του, το αριθμό του δωματίου διαμονής και την συμφωνθείσα αμοιβή. Το βιβλίο αυτό ενημερώνεται κατά την άφιξη και αναχώρηση του πελάτη.

Ο πιο πάνω υπόχρεος εκδίδει θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη παροχής υπηρεσιών για κάθε επαγγελματική του είσπραξη, στην οποία αναγράφετε το ονοματεπώνυμο του πελάτη, το ποσό της αμοιβής και τη χρονική περίοδο, την οποία αφορά η αμοιβή αυτή.

Στις περιπτώσεις μη είσπραξης της αμοιβής μέχρι το τέλος της διαχειριστικής περιόδου η απόδειξη παροχής υπηρεσιών εκδίδεται κατά τη λήξη της διαχειριστικής αυτής περιόδου.

§ 22 Ο εκμεταλλευτής καθαριστηρίου, βαφείου και πλυντηρίου ρούχων, καθώς και ο επιτηδευματίας που ασχολείται με τον καθορισμό ή τη φύλαξη ταπήτων και μοκετών, με τον καθαρισμό και την απολύμανση κατοικιών και λοιπών χώρων, με την έκδοση λογαριασμών κοινοχρήστων των πολυκατοικιών και με την επισκευή και συντήρηση ανελκυστήρων για κάθε παροχή υπηρεσίας προς το κοινό ή τους διαχειριστές των πολυκατοικιών εκδίδει αριθμημένη και θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη παροχής υπηρεσιών, στην οποία αναγράφεται εκτός από τα στοιχεία που ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 29, το ονοματεπώνυμο και την διεύθυνση του πελάτη και προκειμένου για τις διαχειρίσεις των πολυκατοικιών την ένδειξη "πολυκατοικία". και την διεύθυνσή της, το είδος της υπηρεσίας που παρασχέθηκε και το ποσό της αμοιβής. Αν το ποσό υπερβαίνει τις χίλιες (1.000) δραχμές αυτό αναγράφεται αριθμητικώς και ολογράφως.

§ 23 Ο επιτηδευματίας που πωλεί, αποκλειστικά ή παράλληλα με άλλα είδη της εμπορίας τους χρυσά αντικείμενα γενικά (κοσμήματα και λοιπά είδη από χρυσό και κράματα χρυσού), εκδίδει θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη για τις πωλήσεις χρυσών αντικειμένων προς το κοινό, ανεξάρτητα από την κατηγορία των τηρούμενων βιβλίων, στην οποία αναγράφει το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και τη διεύθυνση του αγοραστή, το είδος του χρυσού αντικειμένου, τον τίτλο καθαρότητά του σε χρυσό που εκφράζεται σε καράτια, το βάρος αν αυτό είναι δυνατό, τα τεμάχια, την τιμή και την αξία.

§ 24 Ο επιτηδευματίας νομικό πρόσωπο ή κοινοπραξία τεχνικών έργων κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του παρόντος κώδικα ή Κοινωνία Αστικού Δικαίου και τα πρόσωπα της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου, με εξαίρεση της κοινωνίες Αστικού Δικαίου που ασχολούνται αποκλειστικά με τις εργασίες των προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του πιο πάνω άρθρου και με τους περιορισμούς της παραγράφου αυτής. σε περίπτωση εκμίσθωσης ή υπεκμίσθωσης οικοδομών, γηπέδων ή άλλων χώρων σε άλλο επιτηδευματία φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κοινοπραξία ή Κοινωνία Αστικού Δικαίου ή πρόσωπο της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του παρόντος Κώδικα για επαγγελματική εξυπηρέτηση ή την επιδίωξη του σκοπού του, εκδίδει για το μίσθωμα ή άλλο αντάλλαγμα κατά την είσπραξη και σε περίπτωση μή είσπραξης μέχρι τη λήξη της μισθωτικής περιόδου και πάντοτε μέσα στο διαννόμενο ημερολογιακό έτος, διπλότυπη θεωρημένη απόδειξη ενοικίου, στην οποία αναγράφει το ονοματεπώνυμο, την επωνυμία, το επάγγελμα και τη διεύθυνση του μισθωτή, την ακριβή διεύθυνση του μισθίου το ποσό του μισθώματος ή ανταλλάγματος σε δραχμές, αριθμητικώς και ολογράφως, και τη μισθωτική περίοδο που αφορά αυτό.

§ 25 Ο επιτηδευματίας φυσικό ή νομικό πρόσωπο και τα πρόσωπα της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του παρόντος κώδικα που εισπράτει επιδοτήσεις οικονομικές ενισχύσεις, καθώς και επιστροφές έμμεσων φόρων, δασμών τελών και τόκων από δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τράπεζες και πιστωτικούς οργανισμούς για δικό του λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων προσώπων, εκδίδει κατά

την είσπραξή του αριθμημένη και θεωρημένη διπλότυπη απόδειξη, στην οποία αναγράφει, εκτός από τα στοιχεία που ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 29, τον τίτλο ή την επωνυμία της Υπηρεσίας ή του Νομικού Προσώπου που καταβάλλει την επιδότηση ή την οικονομική ενίσχυση, τη σχετική αιτιολογία και το εισπρατόμενο ποσό, αριθμητικώς και ολογράφως. Για την υποχρέωσης έκδοσης της παραπάνω απόδειξης ως είσπραξη θεωρείται και η πίστωση του λογαριασμού του δικαιούχου.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζονται γιατίς επιχορηγήσεις επενδύσεων και επιδοτήσεις επιτοκίων που καταβάλλονται από το Δημόσιο με βάση τις διατάξεις αναπτυξιακών νόμων.

ΑΡΘΡΟ 15

Οι παράγραφοι 1 και 3 αντικαθίστανται ως εξής:

§ 1 Η καταχώρηση των εγγράφων στα βιβλία και στα στοιχεία γίνεται με μελάνι ή μολύβι διαρκείας ή λογιστική μηχανή ή άλλη μηχανή, χωρίς κενά διαστήματα επεγγραφές, παραπομπές στο περιθώριο ή ξέσπασμα.

Σε περίπτωση διαγραφής το ποσό και το κείμενο που διαγράφεται πρέπει να διαβάζεται ευχερώς.

Η συμπλήρωση της παραγράφου με την αναφορά της στα στοιχεία προσπαθεί να διασφαλίσει τις αλλοιώσεις οι οποίες αν διαπραχθούν επισύρουν την επιβολή των κυρώσεων του άρθρου 47 του παρόντος κώδικα.

§ 3 Επιτρέπεται από τον υπόχρεο η χρήση κωδικών αριθμών για τα αγαθά και τους τίτλους των λογαριασμών μόνο στην τήρηση των βιβλίων και στην έκδοση των στοιχείων εσωτερικής διακίνησης, καθώς και στην έκδοση των αποδείξεων λιανικής πώλησης στις περιπτώσεις που τηρήται βιβλίο αποθήκης και οι αποδείξεις αυτές εκδίδονται με την χρήση ηλεκτρονικής ταμειακής μηχανής, εφόσον τηρείται θεωρημένο μητρώο κωδικής αρίθμησης ή οι κωδικοί αριθμοί καταχωρούνται σε άλλο θεωρημένο βιβλίο και καθίσταται εφικτός ο άμεσος έλεγχος των αγαθών που διακινούνται.

Με την συμπλήρωση της παραγράφου επεκτείνεται με τις ίδιες προϋποθέσεις (τήρηση θεωρημένου μητρώου κωδικής αρίθμησης) ή έκδοση αποδείξεων λιανικής πώλησης με κωδικούς αριθμούς αντί της ονομασίας του είδους, στις περιπτώσεις που τηρούνται από τον επιτηδευματία βιβλίο αποθήκης και οι αποδείξεις αυτές εκδίδονται με τη χρήση ηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών. Με τη ρύθμιση αυτή παρέχεται ουσιαστική διευκόλυνση στις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλίο αποθήκης.

ΑΡΘΡΟ 17

"ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ"

Προστίθεται νέα παράγραφος 4 ως ακολούθως, την μέχρι τώρα παραγράφων 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 αριθμημένων σε 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 αντίστοιχα.

§ 4 Στην περίπτωση που κατά την διάρκεια της χρήσης λαμβάνονται στοιχεία αγοράς αγαθών πριν από την παραλαβή τους, η καταχώρηση των στοιχείων αυτών στα βιβλία γίνεται κατά την παραλαβή των αγαθών.

Στην περίπτωση που κατά το τέλος της χρήσης λαμβάνονται στοιχεία αγοράς αγαθών που δεν παραλήφθηκαν, καταχορούνται σχετικές εγγραφές σε μεταβατικούς λογαριασμούς οι οποίοι τακτοποιούνται κατά την παραλαβή των αγαθών, εφόσον τηρούνται βιβλία τρίτης κατηγορίας.

§ 8 Αντικαθίστανται οι αναφορες σε βιβλία τέταρτης κατηγορίας σε τρίτης.

§ 10 β) Του βιβλίου διαθέσεως εισητηρίων, εντός της επομένης και πριν την έναρξη λειτουργίας του θεάματος.

ΑΡΘΡΟ 18

"ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ & ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ"

Η πρώτη περίοδος της παραγράφου 1 και οι παράγραφοι 2, 4 και 5 αντικαθίστανται ως εξής:

Εναρμονίζονται οι παράγραφοι με τον νέο κώδικα και αφαιρείται από αυτές η λέξης “βιβλία τέταρτης κατηγορίας”.

Ακόμα οι παράγραφοι 4 & 9 του παρόντος άρθρου καταργούνται και η παράγραφος 8 αριθμείται σε 7.

Ειδικότερα με την κατάργηση των παραγράφων αυτών δεν παρέχεται πλέον η ευχέρια στους αναφαιρόμενους επιτηδευματίες να εκδίδουν για τις ημερήσιες εισπράξεις τους θεωρημένες διπλότυπες αποδείξεις παραλαβής της ημερήσιας είσπραξης κάθε υπαλλήλου ή να τηρούν θεωρημένη ημερήσια κατάσταση μαρκών. Συνεπώς οι παραπάνω επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας θα εκδίδουν για τις λιανικές πωλήσεις τις προβλεπόμενες από την παράγραφο 1 αποδείξεις λιανικής πώλησης.

ΑΡΘΡΟ 19

Οι παράγραφοι 4 & 7 του παρόντος άρθρου καταργούνται :

Οι παράγραφοι 5, 6, 8, 9, 10, 11 του ίδιου άρθρου αριθμούνται σε 4, 5, 6, 7, 8, και 9. Στην με νέα αντίληψη παράγραφο 5 (πρώην 6) προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής :

“Σε κάθε δελτίο αποστολής, που εκδίδεται για την διακίνηση από τον αγοραστή ηρτημένων καρπών ορισμένου κτήματος, αναγράφεται και ο αριθμός του τιμολογίου αγοράς, που εκδόθηκε κατά το χρόνο κατάρτησης της σύμβασης.

Οι καταργούμενες διατάξεις αναφέρονται στην έκδοση θεωρημένων διπλότυπων αποδείξεων ποσοτικής παραλαβής στις περιπτώσεις που είναι δυσχερής η άμεση έκδοση τιμολογίου αγοράς αγροτικών προιόντων από τον αγοραστή ή έμπορο ή στις περιπτώσεις παράδοσης ελαιολάδου από τον παραγωγό στον αγοραστή έμπορο, όταν η καταβολή της αξίας του αναβάλλεται σε χρόνο που θα καθορίσει ο πωλητής - παραγωγός.

Ετσι από 01/04/1987 για τις παραπάνω περιπτώσεις δεν θα εκδίδονται θεωρημένες αποδείξεις ποσοτικής παραλαβής από τους αγοραστές αγροτικών προιόντων, αλλά θεωρημένα τιμολόγια αγοράς της § 1 Αρ. 19 Κ.Φ.Σ., κατά την παραλαβή των αγαθών.

ΑΡΘΡΟ_20

"ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΑΓΑΘΩΝ"

§ 1 Προστίθεται νέο εδάφιο μετά το πρώτο ως εξής :

"Αντί τιμολογίου πώλησης ο πωλητής των αγαθών μπορεί να εκδίδει συνενωμένο διπλότυπο θεωρημένο στοιχείο με τον τίτλο "Τιμολόγιο Πώλησης - Δελτίο Αποστολής" στο οποίο αναγράφονται τα δεδομένα που ορίζονται από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, καθώς και η ώρα παράδοσης ή ενάρξεως της αποστολής των αγαθών στον αγοραστή, κατά περίπτωση, η οποία σημειώνεται με την χρήση διψίφιου αριθμού. Το πρώτο αντίτυπο του τιμολογίου πώλησης - δελτίου αποστολής, που αποτελεί το αποδεικτικό στοιχείο της συναλλαγής για τον αγοραστή στον οποίο και παραδίδεται, συνοδεύει τα αγαθά κατά την διακίνησή τους.

§ 2 Το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται ως εξής :

Στο τιμολόγιο αναγράφεται το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση και το επάγγελμα του αγοραστή, το είδος, η ποσότητα, η τιμή και η αξία των πωληθέντων αγαθών. Καθώς και ο αύξων αριθμός ή οι αριθμοί των δελτίων αποστολής που εκδόθηκαν κατά την διακίνηση των αγαθών αυτών.

§ 3 Το πρώτο εδάφιο αντικαθίστανται ως εξής:

"Για τις επαναλαμβανόμενες κάθε μέρα χονδρικές πωλήσεις αγαθών, (πάγου, παγωτών, ζύθου, ζύμης αρτοποιίας, γάλακτος και προιόντων αυτού, άλατος, αεριούχων ποτών, ζαχαρωδών προιόντων, σιγαρέττων βενζίνης κ.λ.π.) στον ίδιο αγοραστή εκδίδεται διπλότυπο θεωρημένο δελτίο αποστολής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του παρόντος κώδικα στο οποίο αναγράφεται η τιμή μονάδας του αγαθού".

§ 4 Το τιμολόγιο εκδίδεται κατά την παράδοση ή την έναρξη της αποστολής των αγαθών στον αγοραστή, κατά περίπτωση. Κατ' εξαιρετικά δύσκολη, αυτό εκδίδεται το αργότερο σε ένα μήνα από την παράδοση ή αποστολή αγαθών στον αγοραστή και πάντως από εντός της ίδιας

διαχειριστικής περιόδου στον πωλητή, εκτός αν ο αγοραστής είναι το Δημόσιο, οπότε μπορεί να εκδοθεί μέχρι το τέλος της διαχειριστικής περιόδου που έγινε η παράδοση που έγινε η παράδοση ή η αποστολή των αγαθών.

ΑΡΘΡΟ 23

“ΔΕΛΤΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ κ.λ.π. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΙΣ”

§ 1 Ο επιτηδευματίας και τα πρόσωπα των παραγράφων 4 & 5 του άρθρου 1 του παρόντος κώδικα, όταν αποστέλλει σε αντιπρόσωπό του ή σε άλλο πρόσωπο αγαθά προς πώληση για λογαριασμό του με προμήθεια, εκδίδει θεωρημένο διπλότυπο δελτίο αποστολής αγαθών, στο οποίο αναγράφει το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και τη διεύθυνση εκείνου στον οποίο αποστέλλονται τα αγαθά, το είδος, τη μονάδα μέτρησης, την ποσότητα κάθε είδους, το άθροισμα των ποσοτήτων ειδών αριθμητικώς και ολογράφως, ανεξάρτητα αν για τον προσδιορισμό της ποσότητας κάθε είδους χρησιμοποιήθηκε η ίδια ή διαφορετική μονάδα μέτρησης, τους όρους της πώλησής τους, καθώς και την ώρα έναρξης της αποστολής τους, που σημειώνεται με τη χρήση διψήφιου αριθμού. Τα αποστελλόμενα αγαθά συνοδεύονται, κατά τη διακίνησή τους, με το πρώτο αντίτυπο του δελτίου αποστολής που παραδίδεται στον παραλήπτη τους.

§ 5 Ο επιτηδευματίας και τα πρόσωπα των παραγράφων 4 & 5 του άρθρου 1 του παρόντος κώδικα, σε περίπτωση αποστολής σε τρίτο αγαθών για επεξεργασία, εκδίδει θεωρημένο διπλότυπο δελτίο αποστολής αγαθών, στο οποίο αναγράφει το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και τη διεύθυνση του τρίτου, το είδος, την μονάδα μέτρησης, την ποσότητα κάθε είδους, το άθροισμα των ποσοτήτων των ειδών αριθμητικώς και ολογράφως, ανεξάρτητα αν για τον προσδιορισμό της ποσότητας κάθε είδους χρησιμοποιήθηκε η ίδια ή διαφορετική μονάδα μέτρησης, τους όρους της επεξεργασίας τους και την ώρα έναρξης της αποστολής τους που σημειώνεται με τη χρήση διψήφιου αριθμού. Τα αποστελλόμενα αγαθά συνοδεύονται κατά την διακίνησή τους με το πρώτο αντίτυπο του δελτίου αποστολής που παραδίδεται στον παραλήπτη τους.

Με τις νέες ρυθμίσεις στο δελτίο αποστολής που καθιερώνεται καταρχήν ως μοναδικό συνοδευτικό στοιχείο αγαθών, αναγράφεται από τους υπόχρεους από 1/1/1987 εκτός από τα στοιχεία που προβλέπονται σήμερα από τις διατάξεις που τροποποιήθηκαν, η μονάδα μέτρησης και το άθροισμα των ποσοτήτων, των ειδών αριθμητικώς και ολογράφως, καθώς και η ώρα έναρξης της αποστολής των αγαθών με διψήφιο αριθμό.

Μετά την § 5 προστίθενται νέες παράγραφοι 6 & 8 και η μέχρι τώρα § 6 αριθμείται σε 7 αντικαθίστανται ως εξής :

§ 6 Θεωρημένο διπλότυπο δελτίο αποστολής αγαθών αναλόγου περιεχομένου εκδίδεται σε κάθε περίπτωση χονδρικής πώλησης αγαθών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του παρόντος Κώδικα από τον επιτηδευματία και τα πρόσωπα των παραγράφων 4 & 5 του άρθρου 1 του ίδιου κώδικα ανεξάρτητα από το αν για την πώληση εκδίδεται συγχρόνως τιμολόγιο πώλησης.

Δεν επιτρέπεται η έκδοση δελτίου αποστολής σε περίπτωση κατά την οποία για την πώληση αγαθών εκδίδεται συνεκομένο στοιχείο Τιμολόγιο Πώλησης - Δελτίου Αποστολής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 του ίδιου κώδικα (Νέα παράγραφος).

§ 7 Θεωρημένο διπλότυπο δελτίο αποστολής αγαθών αναλόγου περιεχομένου εκδίδεται από τον αποστολέα επιτηδευματία ή πρόσωπο της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του παρόντος κώδικα και σε κάθε περίπτωση αποστολής αγαθών προς οποιοδήποτε τρίτο και για οποιοδήποτε άλλο σκοπό, καθώς και επί αποστολής αγαθών μεταξύ κεντρικού και υποκαταστήματος ή αποθήκης, μεταξύ υποκαταστήματος και αποθήκης και μεταξύ υποκαταστημάτων ή αποθηκών. Σε περίπτωση αποστολής αγαθών μεταξύ κεντρικού και υποκαταστήματος και μεταξύ υποκαταστημάτων στο δελτίο αποστολής αναγράφεται και η αξία των αγαθών που αποστέλλονται, εφόσον αυτό δεν είναι εξαιρετικά δύσκολο.

Για την αποστολή αγαθών μεταξύ κεντρικού και υποκαταστήματος ή αποθήκης, ή μεταξύ υποκαταστήματος και αποθήκης ή μεταξύ υποκαταστημάτων και αποθηκών μετά από έγκριση του Οικονομικού εφόρου, επιτρέπεται :

- α) η μή έκδοση δελτίου αποστολής, εφόσον λόγω απόστασης δεν είναι εξαιρετικά δύσκολη η παρακολούθηση των διακινούμενων αγαθών και
- β) η έκδοση του δελτίου αυτού κατά τρόπο διάφορα, εναρμονισμένο όμως με τα τηρούμενα βιβλία.

§ 8 Εξαιρούνται από την υποχρέωση της αναγραφής στο δελτίο αποστολής αριθμητικώς και ολογράφως του αθροίσματος των ποσοτήτων των ειδών οι επιτηδευματίες και τα πρόσωπα των παραγράφων 4 & 5 του άρθρου 1 του παρόντος Κώδικα, που για την έκδοσή του χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή.

ΑΡΘΡΟ 24

“ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ”

§ 2 Δεν απαιτείται η έκδοση απόδειξης για επαγγελματικά έξοδα που αφορούν μικροέξοδα, μικροδωρεές, μικροβοηθήματα και μικροέξοδα κοινωνικής παραστάσεως της επιχείρησης μη υπερβαίνονται μηνιαίως το σύνολό τους :

- α) 6.000 δρχ. για επιτηδευματίες της πρώτης κατηγορίας
- β) 8.000 δρχ. για επιτηδευματίες της δεύτερης κατηγορίας
- γ) 12.000 δρχ. για επιτηδευματίες της τρίτης κατηγορίας.

Αναπροσαρμόζονται τα όρια των μηνιαίων εξόδων, για τα οποία δεν απαιτείται έκδοση αποδείξεων δαπανών.

ΑΡΘΡΟ 25

“ΦΟΡΤΩΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ”

§ 1 Επί μεταφοράς αγαθών ο φορτωτής αυτών επιτηδευματίας ή πρόσωπο των παραγράφων 4 & 5 του άρθρου 1 του παρόντος κώδικα, παραδίδει στον μεταφορέα ή στο μεταφορικό γραφείο το πρώτο αντίτυπο του θεωρημένου δελτίου αποστολής, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του παρόντος κώδικα.

Κατ' εξαίρεση μπορεί να παραδείδεται από το φορτωτή στο μεταφορέα ή στο μεταφορικό γραφείο, αντί δελτίου αποστολής, το πρώτο αντίτυπο του θεωρημένου δελτίου αποστολής - τιμολογίου πώλησης, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του παρόντος κώδικα, αν πρόκειται για μεταφορά αγαθών που πωλήθηκαν χονδρικώς. Τα πιο πάνω στοιχεία συνοδεύουν τα αγαθά μέχρι τον τελικό προορισμό τους και παραδείδονται στον παραλήπτη τους.

Η παράγραφος 6 του παρόντος άρθρου καταργείται, των παραγράφων 7, 8, 9, 10, & 11 του ίδιου άρθρου αριθμούνται σε 6, 7, 8, 9, 10 αντίστοιχα.

Με τις νέες διατάξεις δεν παρέχεται πλέον η δυνατότητα χρησιμοποίησης οποιουδήποτε άλλου, εκτός από τα πιο πάνω, φορολογικού στοιχείου ως συνοδευτικού των αγαθών. Ετσι δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως συνοδευτικό στοιχείο αγαθών η απόδειξη λιανικής πώλησης, το τιμολόγιο χονδρικής πώλησης, αγαθών, το δελτίο εξαγωγής που εκδίδουν οι εκμεταλευτές ψυκτικών θαλάμου κ.λ.π.

Η παράγραφος 6 που καταργείται αναφέρεται στην κατάρτηση θεωρημένου φύλλου φόρτωσης (δηλωτικού), καταργείται γιατί μετά την κατάργηση των εκδοτηρίων φορτωτικών με το άρθρο 54 του Ν. 1591/86 η διάταξη αυτή είναι χωρίς περιεχόμενο.

ΑΡΘΡΟ 29

ΒΙΒΛΙΑ & ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΓΑΘΩΝ ΜΕ ΦΟΡΤΗΓΑ ή ΜΙΚΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ή ΤΡΙΚΥΚΛΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

§ 1 Ο επιτηδευματίας ή πρόσωπο της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του παρόντος Κώδικα σε κάθε μεταφορά αγαθών για την άσκηση του επαγγέλματός του ή την εκτέλεση του σκοπού του, κατά περίπτωση, με φορτηγό ή μικτής χρήσης αυτοκίνητο ή τρίκυκλο ιδιωτικής χρήσης ή με μισθωμένο φορτηγό αυτοκίνητο ή τρίκυκλο δημόσιας χρήσης, συνοδεύει τα μεταφερόμενα αγαθά με το πρώτο αντίτυπο θεωρημένου δελτίου αποστολής ή τιμολογίου πώλησης - δελτίου αποστολής, που εκδίδεται κατά παραλήπτη σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 23 & 20 του παρόντος κώδικα, αντίστοιχα.

Το στοιχείο αυτό συνοδεύει τα αγαθά σ' όλη τη διαδρομή τους και τελικά παραδίδεται στον παραλήπτη τους.

Σε περίπτωση μεταφοράς και διανομής αγαθών που η ποσότητά τους καθορίζεται από τον παραλήπτη κατά την παραλαβή τους, εκδίδεται θεωρημένο διπλότυπο συγκεντρωτικό δελτίο αποστολής αγαθών, στο οποίο αναγράφεται το είδος και η ποσότητα των αγαθών και η ώρα εκκίνησης του αυτοκινήτου με τη χρήση διψήφιου αριθμού.

Κατά την παράδοση των αγαθών εκδίδεται από τον υπόχρεο κατά παραλήπτη θεωρημένο δελτίο αποστολής ή θεωρημένο τιμολόγιο πώλησης - δελτίο αποστολής ή απόδειξη λιανικής πώλησης στην οποία αναγράφεται και το είδος και η ποσότητα των αγαθών που πωλήθηκαν λιανικώς, ανεξάρτητα από την κατηγορία των τηρούμενων βιβλίων από τον πωλητή.

Στο στοιχείο που κατά περίπτωση εκδίδεται αναγράφεται και η ώρα παράδοσης των αγαθών με τη χρήση διψήφιου αριθμού.

Τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του παρόντος Κώδικα, για κάθε μεταφορά προιόντων τους στους τόπους διάθεσής τους με φορτηγό ή μικτής χρήσης αυτοκίνητο ή τρίκυκλο ιδιωτικής χρήσης, τηρούν επί του αυτοκινήτου, ή τρίκυκλου ημερολόγιο μεταφοράς, στο οποίο αναφέρουν το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του παραλήπτη, το είδος και την ποσότητα των μεταφερόμενων προιόντων, τη χρονολογία και την ώρα εκκίνησής τους για κάθε διαδρομή.

§ 2 Για κάθε παράβαση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, οι κυρώσεις που ορίζονται από τον παρόντα Κώδικα επιβάλλονται διακεκριμένα στον κάτοχο και τον οδηγό του αυτοκινήτου ή τρικύκλου ιδιωτικής χρήσης ή στο μισθωτή και τον οδηγό του μισθωθέντος αυτοκινήτου ή τρικύκλου δημοσίας χρήσης.

§ 3 Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται :

α) για τις μεταφορές υλικών εκσκαφών ή κατεδαφίσεων από κατασκευαστικές επιχειρήσεις και για τις μεταφορές αυτούσιων λατομικών προιόντων (άμμου, σκύρων κ.λ.π.) που παράγονται από τις ίδιες επιχειρήσεις για τα έργα που εκτελούνται απ' αυτές.

- β) για τις ενεργούμενες από μεταλλευτικές επιχειρήσεις μεταφορές μεταλλεύματος και υλικών που απορρίπτονται (μπάζων), από εργοτάξιο σε εργοτάξιο και από εργοτάξιο σε χώρου αποθήκευσης, επεξεργασίας, εκφόρτωσης και απόρριψης, κατά περίπτωση και
- γ) για τις μεταφορές πέτρας από επιχειρήσεις παραγωγής αδρανών υλικών, ασβέστη και τσιμέντου, από τους χώρους περισυλλογής ή εξόρυξης στους χώρους επεξεργασίας.

ΑΡΘΡΟ 29

"ΑΡΙΘΜΗΣΙΣ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ Κ.Λ.Π. ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ"

§ 3 Η δεύτερη περίοδος του πρώτου εδαφίου αντικαθίστανται ως εξής : Επιτρέπεται η έκδοση των στοιχείων σε περισσότερα αντίτυπα με το όρο ότι στα επιπλέον αντίτυπα αναγράφεται με σφραγίδα ή είναι τυπωμένη η ένδειξη του προσδιορισμού τους. Ειδικά αν πρόκεται για τα στοιχεία της παραγράφου 1 του άρθρου 25 και της παραγράφου 1 του άρθρου 28 που συνοδεύουν τα μεταφερόμενα αγαθά, στα αντίτυπα που τυχόν εκδίδονται επιπλέον αυτών που προβλέπονται, αναγράφεται κάτω από τον τίτλο με κεφαλαία γράμματα και η ένδειξη "δεν αποτελεί συνοδευτικό μεταφοράς".

ΑΡΘΡΟ 39

§ 4 Ο επιτηδευματίας που πρόκεται να χρησιμοποιήσει εκτός από την κύρια εγκατάστασή του, οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική εγκατάσταση ή αποθηκευτικό χώρο για την αποθήκευση αγαθών, υποβάλει σχετική δήλωση στον Οικονομικό έφορο της έδρας της επιχείρησης του, εντός δέκα (10 ημερών) από την έναρξη της χρησιμοποίησης. Η τροποποίηση (με την προθεσμία των 10 ημερών) έγινε για να εναρμονιστεί η διάταξη αυτή του Κ.Φ.Σ. με τις διατάξεις β.β. της § 1 του άρθρου 20 του Ν. 1642/86 (Φ.Π.Α.).

ΑΡΘΡΟ 40

“ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ”

Αντικαθίσταντε οι παράγραφοι 1, 2, & 6 για να προσαρμοσθούν οι διατάξεις αυτές μετά την καθιέρωση τριών κατηγοριών βιβλίων που έγινε με το διάταγμα 356/86. Καμία άλλη ουσιαστική αλλαγή δεν επήλθε.

Ακόμα η παράγραφος 7 του παρόντος άρθρου καταργείται.

Η παράγραφος αναφερόταν στον τρόπο κατάρτησης της απογραφής από τον επιτηδευματία που τήρησε βιβλία τρίτης κατηγορίας του Π.Δ./τος 99/77.

ΑΡΘΡΟ 41

§ 5 Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου αντικαθίστανται ως εξής :
“Η τράπεζα, υπολογήζουσα την αξία των μετοχών και των ομολόγων του χαρτοφυλακίου της : α) στην τιμή κλήσεως ή αποτιμήσεως στην προηγούμενη απογραφή και β) στο μέσο όρο της τρέχουσας τιμής κατά τον τελευταίο πριν από την ημέρα της απογραφής μήνα, απογράφει αυτές στη συνολικώς για όλες μαζί τις μετοχές και ομολογίες χαμηλότερη αξία.

Με την τροποποίηση αυτή γίνεται εναρμόνιση των διατάξεων του Κ.Φ.Σ. με τις αντίστοιχες διατάξεις του Ε.Γ.Α.Σ. (περίπτωση 6 α.α. § 2.2.112 άρθρο 1 Π/Δτος 1123/1980).

Σημειώνεται ότι με τις νέες διατάξεις ορίζεται ότι για τον προσδιορισμό του μέσου όρου της τρέχουσας τιμής κάθε χρεώγραφου λαμβάνονται υπόψη οι τιμές που πραγματοποιήθηκαν κατά τον τελευταίο πριν την ημέρα της απογραφής μήνα αντί δεκαπενθήμερο που ισχύει έως τώρα.

§ 6 Οι απαιτήσεις, οι υποχρέωσεις τα διαθέσιμα και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα, οπουδήποτε και αν βρίσκονται όλα αυτά τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, αναγράφονται στην απογραφή σε δραχμές με το ποσό που προκύπτει από τη μετατροπή του ξένου νομίσματος:

α) με βάση την επίσημη τιμή που κατά την ημέρα της απογραφής για τις απαιτήσεις, τις υποχρεώσεις και τα διαθέσιμα, και

β) με βάση την επίσημη τιμή του κατά την ημέρα κτήσεως (αγοράς ή ιδιοκατασκευής ή παραγωγής) των χρεωγράφων και τίτλων γενικά, των στοιχείων του παγίου ενεργητικού, εκτός των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων και των αποθεμάτων γενικά.

§ 7 Για τις συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή σε δραχμές κατά την απογραφή των περιουσιακών στοιχείων της προηγούμενης παραγραφου, εφαρμόζονται οι διατάξεις που ακολουθούν, κατά περίπτωση:

α) Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την πληρωμή και την αποτίμηση σε δραχμές των υποχρεώσεων από πιστώσεις ή δάνεια σε ξένο νόμισμα, που χρησιμοποιήθηκαν αποκλειστικά για την απόκτηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων (αγορά, κατασκευή, εγκατάσταση), καταχωρούνται σε λογαριασμό πολυετούς απόσβεσης. Η απόσβεση των διαφορών αυτών διενεργείται ως εξής:

αα) Οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, κατά περίπτωση ή δάνεια μετά από συμψηφισμό τυχόν πιστωτικών συναλλαγματικών διαφορών σύμφωνα με την πιο κάτω υποπερίπτωση αβ, αποσβένονται ανάλογα με την υπόλοιπη κανονική χρονική διάρκεια της πίστωσης ή του δανείου. Η ετήσια απόσβεση του υπόλοιπου του λογαριασμού πολυετούς απόσβεσης, κατά πίστωση ή δάνειο, είναι ίση με το πηλίκο της διαίρεσης του υπόλοιπου του λογαριασμού αυτού κατά το τέλος της χρήσης με τον αριθμό των ετών από τη λήξη της χρήσης με τον αριθμό των ετών από την λήξη της χρήσης αυτής, μέχρι την κανονική λήξη της αντιστοιχης πίστωσης ή του δανείου.

Χρονική περίοδος μικρότερη του δωδεκαμήνου λογίζεται ως έτος.

Αν μεσολαβεί κατασκευαστική περίοδος ή τμηματική απόσβεση του χρεωστικού υπόλοιπου του αντίστοιχου λογαριασμού πολυετούς απόσβεσης αρχίζει από τη χρήση μέσα στην οποία έληξε η κατασκευαστική περίοδος, ή διακόπηκε η κατασκευή του πάγιου περιουσιακού στοιχείου, για οποιοδήποτε λόγο.

Σε περίπτωση ληξιπρόθεσμών πιστώσεων ή δανείων, κατά το όλο ή μέρος αυτών, τα υπόλοιπα των αντίστοιχων λογαριασμών πολυετούς απόσβεσης, που αντιστοιχούν στο ληξιπρόθεσμο μέρος, αποσβένονται στο τέλος της χρήσης μέσα στην οποία οι αντίστοιχες πιστώσεις ή τα αντίστοιχα δάνεια έγιναν ληξιπρόθεσμα.

αβ) Οι πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές, κατά πίστωση ή δάνειο στο τέλος της χρήσης μειώνουν τις χρεωστικές και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν χρεωστικές ή αυτές υπολείπονται των πιστωτικών, κατά το όλο ή το μέρος που δεν συμψηφίζεται, μεταφέρονται σε λογαριασμό πρόβλεψης, κατά πίστωση ή δάνειο.

Στο τέλος της χρήσης το πιστωτικό υπόλοιπο των πιο πάνω λογαριασμού πρόβλεψης κατά πίστωση ή δανείου, συμψηφίζεται με τυχόν χρεωστικό υπόλοιπο του αντίστοιχου λογαριασμού πολυετούς απόσβεσης.

Στην περίπτωση που μετά το συμψηφισμό αυτό παραμένει πιστωτικό υπόλοιπο στο λογαριασμό πρόβλεψης, από το υπόλοιπο αυτό μεταφέρεται σε αποτελεσματικό λογαριασμό της αλειόμενης χρήσης το μέρος που αντιστοιχεί στο ποσό της πίστωσης ή του δανείου που πληρώθηκε μέσα σ' αυτήν.

β) Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση σε δραχμές, των απαιτήσεων και των λοιπών υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται σε ιδιαίτερους λογαριασμούς, προβλέψεων κατά ξένο νόμισμα, με παραπέρα διάκριση στις προερχόμενες από βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις και μεταφέρονται σε αποτελεσματικούς λογαριασμούς ως εξής:

βα) Οταν προέρχονται από βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις τα χρεωστικά υπόλοιπα των πιο πάνω λογαριασμών προβλέψεων στο τέλος κάθε χρήσης, τα δε πιστωτικά σε αποτελεσματικό λογαριασμό της επόμενης χρήσης.

ββ) Οταν προέρχονται από μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, στο τέλος κάθε χρήσης τα χρεωστικά υπόλοιπα των πιο πάνω λογαριασμών προβλέψεων μεταφέρονται σε αποτελεσματικό λογαριασμό της κλειόμενης χρήσης, από δε τα πιστωτικά υπόλοιπα αυτών μεταφέρεται σε αποτελεσματικό λογαριασμό κάθε χρήσης το μέρος εκείνο που αντιστοιχεί στις απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα που εισπράχθηκαν ή πληρώθηκαν μέσα στη χρήση.

Στην περίπτωση που προηγήθηκαν μερικοί συμψηφισμοί των πιστωτικών υπολοίπων των λογαριασμών προβλέψεων με χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, το μέρος των πιστωτικών υπολοίπων που μεταφέρεται σε αποτελεσματικό λογαριασμό κάθε χρήσης

προσδιορίζεται κατά αναλογία με βάση τα αρχικά πιστωτικά υπόλοιπα και μετά τους συμψηφισμούς ανάστοιχα πιστωτικά υπόλοιπα των πιο κάνω λογαριασμών προβλέψεων, κατά ξένο νόμισμα.

γ) Οι συναλλαγματικές διαφορές, χρεωστικές ή πιστωτικές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση σε δραχμές των χρεωγράφων και τίτλων γενικά, των στοιχείων του πάγιου ενεργητικού εκτός των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων, των κάθε μορφής αποθεμάτων αγαθών και των διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων, μεταφέρονται σε αποτελεσματικό λογαριασμό της χρήστης στην οποία δημιουργήθηκαν.

§ 8 Για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, θεωρούνται : α) βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις εκείνες που η προθεσμία εξόφλησής τους λήγει μέχρι το τέλος της επόμενης χρήστης και β) μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις εκείνες που η προθεσμία εξόφλησής τους λήγει μετά το τέλος της επόμενης χρήστης.

§ 9 Οι τραπεζικές επιχειρήσεις μπορούν να μεταφέρουν τις πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές της περίπτωσης β της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου σε αποτελεσματικό λογαριασμό της χρήστης στην οποία δημιουργήθηκαν. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να γίνεται πρόβλεψη για το μέρος των πιστωτικών συναλλαγματικών διαφορών που η πραγματοποίησή τους κρίνεται αβέβαιη.

Οι παράγραφοι 7, 8 και 9 του παρόντος άρθρου είναι νέες και αναφέρονται στο λογιστικό χειρισμό των συναλλαγματικών διαφορών και ταυτόχρονα με τις νέες αυτές διατάξεις γίνεται πλήρης εναρμόνηση των διατάξεων του Κ.Φ.Σ. με τις αντίστοιχες διατάξεις του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (Π.Δ. 1123/1980 άρθρο 1 παράγραφοι 2.3.2 περίπτωση 1 και 4, 2.2.110 περίπτωση 23, 2.3.301 περίπτωση 1 και 2, 2.3.302 περίπτωση 2 και 3, 2.3.303 και των νόμων 2190/1920 και 3190/1955 σε ότι αφορά την μετατροπή και την αποτίμηση σε δραχμές κατά την απογραφή όλων των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα, καθώς και τη λογιστική εμφάνιση και φορολογική μεταχείριση των συναλλαγματικών διαφορών που προκύπτουν από την μετατροπή και αποτίμηση σε δραχμές των πιο πάνω περιουσιακών στοιχείων.

Η παράγραφος 7 αναφέρεται κύρια στον χειρισμό των συναλλαγματικών διαφορών σ' όλες τις περιπτώσεις και είδη επιχειρήσεων.

Η παράγραφος 8 καθορίζει ποιές είναι οι βραχυπρόθεσμες και ποιές οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις ανάλογα με τον χρόνο λήξης τους.

Και τέλος η παράγραφος 9 κάνει ένα διαχωρισμό όσον αφορά τις τραπεζικές επιχειρήσεις και τον χειρισμό των πιστωτικών συναλλαγματικών διαφορών που τις αφορούν.

ΑΡΘΡΟ 42

“ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ”

§ 1 Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας συντάσσει ισολογισμό της επιχείρησής του για κάθε χρήση.

§ 4 Το πρώτο εδάφιο αντικαθίστανται ως εξής:

Ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης της επιχείρησης της οποίας τα επήσια ακαθάριστα έσοδα υπερβαίνουν τα 80.000.000 δραχμές, υπογράφονται και από τον προιστάμενο του λογιστηρίου της, ο οποίος πρέπει να έχει:

α) Πτυχίο Ανώτατης Οικονομικής Σχολής ή Οικονομικού Τμήματος Ανώτατης Σχολής της ημεδαπής ή πτυχίο του τμήματος Δημόσιας Διοίκησης της Παντείου Ανώτατης πολιτικών επιστημών ή πτυχίο της σολχής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένο πτυχίο αντίστοιχης ισότιμης Ανώτατης Σχολής της αλλοδαπής και β) Πενταετή τουλάχιστον συναφή προυπηρεσία σε λογιστικοοικονομικό κλάδο δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα.

Αναπροσαρμόζεται το όριο των 25.000.000 σε 80.000.000 δρχ. για υπογραφή ισολογισμού από πτυχιούχο λογιστή.

ΑΡΘΡΟ 43

“ΚΥΡΟΣ & ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ”

§ 2 Στο πρώτο εδάφιο προστίθεται περίοδος ως εξής:

“Η έλειψη των δελτίων αποστολής τα οποία συνοδεύουν τα αγαθά καθιστά αδύνατες τις ελεκτικές επαληθεύσεις”.

§ 3 “Δεν αναγνωρίζεται οποιοδήποτε έξοδο αν δεν έχει εκδοθεί το αποδεικτικό στοιχείο που προβλέπεται από τον παρόντα κώδικα”.

ΑΡΘΡΟ 44

“ΑΠΟΡΡΗΤΟ & ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ”

§ 1 Προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

“Κατ’ εξαίρεση, επιτρέπεται να λαμβάνουν γνώση των βιβλίων και στοιχείων που ορίζονται από τον παρόντα κώδικα, χωρίς έγκριση του Υπουργού των Οικονομικών, οι Δημόσιες, οι Δημοτικές και οι Κοινοτικές Αρχές μόνο στις περιπτώσεις που ανακύπτουν θέματα προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, διεκδίκησης πόρων ή άλλων εννόμων δικαιωμάτων τους. Σε καμμία άμως περίπτωση δεν επιτρέπεται στις αρχές αυτές να αφαιρούν ή να κατάσχουν τα πιο πάνω βιβλία και στοιχεία”.

Ακόμα από την ερμηνευτική εγκύκλιο γίνεται γνωστό ότι :

δεν είναι απαραίτητη η σύμπραξη εφοριακού υπαλλήλου για να λάβουν γνώση των βιβλίων και στοιχείων του επιτηδευματία:

α) οι ασχολούμενη με τη διάχη του λαθρεμπορίου υπάλληλοι της Υπηρεσίας Τελωνιακών Ερευνών, και

β) οι υπάλληλοι των Κεντρικών Υπηρεσιών της Διεύθυνσης τιμών του Υπουργείου Εμπορίου και των αρμόδιων περιφερειακών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, για να κάνουν κοστολογικές έρευνες ή ελέγχους για το θεμικότ των τιμών είδων βιοτικής ανάγκης.

§ 2 Καταργείται η δεύτερη περίοδος του δεύτερου εδαφίου και αντικαθίστανται ως εξής το τρίτο εδάφιο :

"Τα βιβλία, τα στοιχεία και τα λοιπά δικαιολογιτικά εγγραφών μπορεί να διατηρούνται και σε μικρογραφίες (μικροφωτοταινίες - μικροφωτοδελτία) μετά τη διενέργεια του φορολογικού ελέγχου και εφόσον οι σχετικές φορολογικές εγγραφές σε όλα τα φορολογικά αντικείμενα έγιναν αμετάκλητες, με την προϋπόθεση ότι ο υπόχρεως διαθέτει τα τεχνικά μέσα για την ευχερή ανάγνωση και αναπαραγωγή τους, στις περιπτώσεις που θα χρειαστεί αυτό, διαφορετικά θεωρούνται ως μη διατηρηθέντα".
Η περίοδος που καταργείται έδινε την δυνατότητα στον υπόχρεο χωρίς έγκριση του Οικονομικού Εφορου και πριν την παρέλευση της ενδεκαετίας, να καταστρέψει όλα τα στοιχεία που τήρησε, αν οι σχετικές εγγραφές όλων των φορολογιών, που αφορούσαν τα στοιχεία αυτά, είχαν καταστεί αμετάκλητες. Η ευχέρια αυτή καταργείται και δεν υπάρχει πλέον η δυνατότητα χωρίς έγκριση του Οικονομικού Σφόρου ο υπόχρεως να καταστρέψει όλα τα μερικά στοιχεία.

ΑΡΘΡΟ 45

"ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΦΟΡΟΥ"

Η περίπτωση α της παραγράφου 2 καταργείται και οι περιπτώσεις β, γ, δ αριθμούνται σε α, β, γ αντίστοιχα.

Οι περιπτώσεις δ και ε της παραγράφου 3 καταργούνται.

"Επί των κατασχέσεων της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του τρίτου και τέταρτου εδαφίου της προηγούμενης παραγραφου".

§ 9 Προστίθεται νέα παράγραφος 9. Οι μέχρι τώρα παράγραφοι 9 & 10 αριθμούνται σε 10 και 11 αντίστοιχα.

Νέα § 9 "Δεν θεωρούνται φορολογικά στοιχεία σε κάθε υπόχρεο, ο οποίος:
α) Δεν έχει εκπληρώσει ληξιπρόθεσμες και απαραίτητες υποχρεώσεις του από παρακρατούμενους φόρους εισοδήματος, φόρο προστιθέμενης αξίας, τέλη χαρτοσήμου γενικά, εισφορές του Ν. 4169/1961, του άρθρου 3 του Ν. 1066/1980, και του Α.Μ. 112/1967 και από τα πρόστιμα για τις παρεμβάσεις των διατάξεων του παρόντος Κώδικα, όταν το σύνολο των

υποχρεώσεών του αυτών, χωρίς τις νόμιμες προσαυξήσεις, ξεπερνά τις 500.000 δρχ. εκτός αν έχει υπαχθεί σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής των ληξιπρόθεσμων χρεών του από το κατά νόμο αρμόδια όργανα και είναι απόλυτα συνεχής στην καταβολή των δόσεων αυτών, ή

β) δεν έχει υποβάλλει δηλώσεις απόδοσης οποιουδήποτε φόρου, τέλους ή εισφοράς της προηγούμενης περίπτωσης.

Προκειμένου για ομόρριθμες ή ετερόρρυθμες ή περιορισμένης ευθύνης εταιρίες ή κοινοπραξίες, δεν θεωρούνται φορολογικά στοιχεία και όταν οι προυποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου συντρέχουν στο πρόσωπο οποιουδήποτε εταίρου ή μέλους αυτών.

ΑΡΘΡΟ 46

“ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ”

§ 1 Συνιστάται επιτροπή Λογιστικών Βιβλίων (Ε.Λ.Β.):

Α. Στη Διεύθυνση βιβλίων και στοιχείων του Υπουργείου Οικονομικών, αποτελούμενη από :

- α) τον Προιστάμενο της Διεύθυνσης Βιβλίων και στοιχείων ως Πρόεδρο, αναπληρούμενο από το νόμιμο αναπληρωτή του,
- β) ένα εφορικό υπάλληλο με βαθμό Α' που ορίζεται με έναν αναπληρωτή του από τον υπουργό οικονομικών,
- γ) ένα υπάλληλο του υπουργείου εμπορίου σε βαθμό Α', που ορίζεται μ' ένα αναπληρωτή του από τον Υπουργό εμπορίου,
- δ) ένα καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή ή Επίκουρο Καθηγητή ή Λέκτορα της Λογιστικής, Ανώτατης Σχολής, που ορίζεται μ' έναν αναπληρωτή του από τον Υπουργό Οικονομικών,
- ε) ένα Ορκωτό Λογιστή του Σώματος Ορκωτών Λογιστών, που ορίζεται μ' έναν αναπληρωτή του από τον Υπουργό Οικονομικών, από πίνακα με έξι Ορκωτούς Λογιστές που υποδεικνύονται από το Σ.Ο.Λ.,
- στ) ένα κοινό αντιπρόσωπο των Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων Αθήνας και Πειραιά, που ορίζεται μ' έναν αναπληρωτή του από αυτά και σε περίπτωση διαφωνίας από τον Υπουργό Οικονομικών,
- ζ) ένα κοινό αντιπρόσωπο των Επαγγελματικών και Βιοτεχνικών Επιμελητηρίων Αθήνας και Πειραιά που ορίζεται με ένα αναπληρωτή του από αυτά ή σε περίπτωση διαφωνίας από τον Υπουργό Οικονομικών,

η) ένα αντιπρόσωπο του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος που ορίζεται μ' ένα αναπληρωτή του από αυτό ή τον Υπουργό Οικονομικών,
θ) ένα αντιπρόσωπο της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Λογιστών, που ορίζεται μ' έναν αναπληρωτή του από αυτήν.

Στην αρμοδιότητα της Επιτροπής αυτής υπάγονται οι υποθέσεις όλων των επιτηδευματιών, φυσικών ή νομικών προσώπων, εκτός εκείνων που έχουν την έδρα τους στα γεωγραφικά διαμερίσματα Θεσσαλίας, Μακεδονίας και Θράκης.

Β) Στην έδρα της 4ης Επιθεώρησης Οικονομικών Εφοριών, στην πόλη της Θεσσαλονίκης, αποτελούμενη από τον προιστάμενο επιθεωρητή της 4ης Επιθεώρησης Οικονομικών Εφοριών Θεσσαλονίκης ως πρόεδρο, αναπληρούμενο από τον νόμιμο αναπληρωτή του, και λοιπά μέλη τα αυτά με εκείνα που αποτελούν την πιο πάνω επιτροπή στη διεύθυνση Βιβλίων και Στοιχείων, που ορίζονται με την ίδια ακριβώς διαδικασία. Κατ' εξαίρεση, ο κοινός αντιπρόσωπος των εμπορικών και βιομηχανικών επιμελητηρίων προέρχονται από τις αντίστοιχες οργανώσεις της Θεσσαλονίκης.

Στην αρμοδιότητα της επιτροπής αυτής υπάγονται οι υποθέσεις των επιτηδευματιών, φυσικών ή νομικών προσώπων, που έχουν την έδρα τους στην περιφέρεια των γεωγραφικών διαμερισμάτων Θεσσαλίας, Μακεδονίας και Θράκης.

Η εισήγηση των θεμάτων σε κάθε επιτροπή ανατίθεται από τον πρόεδρο της σε υπαλλήλους της Διεύθυνσης Βιβλίων και Στοιχείων και σε υπαλλήλους των Οικονομικών Εφοριών που εδρεύουν στην πόλη της Θεσσαλονίκης, αντίστοιχα.

Από υπαλλήλους των ιδίων υπηρεσιών ορίζεται από τον πρόεδρο κάθε επιτροπής ο Γραμματέας της και ο αναπληρωτής της.

Με τις νέες ρυθμίσεις αυξάνονται τα μέλη της Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων από 7 σε 9 με την συμμετοχή ενός υπαλλήλου του Υπουργείου Εμπορίου και ενός αντιπροσώπου της Π.Ο.Λ. και τη θέση του αντιπροσώπου του Συνδέσμου Πτυχιούχων της Ανωτάτης Εμπορικής Σχολής, καταλαμβάνει αντιπρόσωπος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.

Παράλληλα συνήσταται επιτροπή Λογιστικών Βιβλίων με την ίδια σύνθεση, που θα λειτουργεί στην πόλη της Θεσσαλονίκης, με χωριστή αρμοδιότητα την Θεσσαλία, Μακεδονία και Θράκη.

Η τελευταία αυτή ρύθμιση κρίνεται αναγκαία στο πλαίσιο της καλλύτερης εξυπηρέτησης των επιτηδευματιών των πιο πάνω περιοχών και λόγο της πραγματοποίησης αποκέντρωσης σε όλα τα όργανα της Δημόσιας Διοίκησης.

ΑΡΘΡΟ 47

“ΠΡΟΣΤΙΜΟ”

§ 1 Οποιος δεν εκδίδει ή εκδίδει ανακριβώς τα στοιχεία που ορίζονται από τον παρόντα κώδικα, όποιος δεν παραδίδει το εκδιδόμενο στοιχείο σ' αυτόν που αφορά τούτο και όποιος δεν ζητά ή δεν αποδέχεται το στοιχείο που προορίζεται γι αυτόν, τιμωρείται για κάθε παράβαση με πρόστιμο ίσο με την αξία της συνολικής συναλλαγής, όχι όμως κατώτερο των 5.000 δραχμών. Στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός της αξίας της συναλλαγής επιβάλλεται το πρόστιμο που ορίζεται από το επόμενο εδάφιο, κατά περίπτωση.

Οποιος δεν τηρεί ή τηρεί ελλιπώς ή ανακριβώς τα βιβλία που ορίζονται από τον παρόντα κώδικα, όποιος χρησιμοποιεί βιβλία και στοιχεία μη θεωρημένα από τον Οικονομικό Έφορα για τα οποία ορίζεται από τον παρόντα κώδικα θεώρηση, όποιος δεν διαφυλάσσει τα βιβλία και τα στοιχεία που ορίζονται από τον παρόντα κώδικα ή εκδίδει ελλιπώς αυτά, όποιος αρκείται να διευκολύνει το φορολογικό έλεγχο, όποιος δεν υποβάλλει εμπροθέσμως τα οριζόμενα από τον παρόντα κώδικα φορολογικά στοιχεία ή υποβάλλει αυτά πλημμελώς και γενικά όποιος παραβαίνει τις διατάξεις τους παρόντος κώδικα, τιμωρείται για κάθε παράβαση με πρόστιμο από 10.000 μέχρι και 120.000 δραχμών.

Προκειμένου για υπόχρεο τήρησης βιβλίων τρίτης κατηγορίας, από 8.000 μέχρι 80.000, προκειμένου για υπόχρεο τήρησης βιβλίων δεύτερης κατηγορίας και από 4.000 μέχρι 60.000 προκειμένου για τους λοιπούς υπόχρεους.

Σε περίπτωση υποτροπής το ανώτατο όριο του προστίμου ορίζεται στο τριπλάσιο της αξίας της συνολικής συναλλαγής ή του κατώτατου ορίου, όταν η αξία της συναλλαγής είναι κατώτερη των 5.000 δραχμών ή μέχρι το τετραπλάσιο του ανώτατου ορίου κατά περίπτωση.

Με την παράγραφο αυτή διαφοροποιείται το ύψος της χρηματικής ποινής (προστίμου), για ορισμένες παραβάσεις των διατάξεων του Κ.Φ.Σ. ενώ για άλλες παραβάσεις καθορίζεται ανώτατο και κατώτατο όριο προστίμου, ανάλογα με την κατηγορία των τηρούμενων βιβλίων από τον παραβάτη.

ΑΡΘΡΟ 49

Στο άρθρο 49 προστίθεται νέα περίπτωση ιε, οι μέχρι τώρα περιπτώσεων ιε & ιστ αριθμούνται σε ιστ και ιζ.

“ιε) Ορίζει κατά τρόπο διάφορο τις προυποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 9 του άρθρου 45 του παρόντος κώδικα”.

Το Π.Δ. 356/86 αποτελείται από 16 άρθρα. Τα άρθρα 15 και 16 αφορούν στις μεταβατικές διατάξεις και την έναρξη ισχύος των διατάξεων του:

ΑΡΘΡΟ 15

1. Με τη συγκρότηση της επιτροπής Λογιστικής Βιβλίων στην έδρα της 4ης Επιθεώρησης Οικονομικών Εφοριών, στη Θεσσαλονίκη, οι υποθέσεις των επιτηδευματών, που έχουν την έδρα τους στις γεωγραφικές περιφέρειες Θεσσαλίας, Μακεδονίας και Θράκης, εξακολουθούν να υπάγονται στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων που εδρεύει στη Διεύθυνση Βιβλίων και Στοιχείων, η οποία θα συνεχίσει να λειτουργεί με τη σημερινή σύνθεσή της μέχρι την ανασυγκρότησή της, σύμφωνα με τις διατάξεις της § 5 του άρθρου 13 του παρόντος ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ.

2. Οι επιτηδευματίες που τηρούν υποχρεωτικά ή προαιρετικά βιβλία τρίτης κατηγορίας με βάση τις διατάξεις του Π.Δ. 99/77 που καταργούνται, των οποίων η διαχειριστική περίοδος άρχισε πριν από την 31η Δεκεμβρίου 1986 και λήγει μετά την ημερομηνία αυτή, μπορούν να συνεχίσουν την τήρησή τους μέχρι την λήξη της διαχειριστικής περιόδου βάσει των διατάξεων που καταργούνται.

"ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ"

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος αρχίζει:

1. Των διατάξεων του άρθρου 5 από την 1η Ιουλίου 1986 για τους επιτηδευματίες των οποίων η διαχειριστική περίοδος έληξε την 30η Ιουνίου 1986, με εξαίρεση την διάταξη του πρώτου εδαφίου της πρώτης παραγράφου που θα ισχύσει από την 1η Ιουλίου 1987 για τους επιτηδευματίες που πωλούν αγαθά κατά κύριο λόγο χονδρικώς και κατά τη διαχειριστική τους περίοδο από 1ης Ιουνίου 1986 πραγματοποίησαν σύνολο πωλήσεων άνω των 120.000.000 δραχμών αλλά οι χονδρικές τους πωλήσεις ήταν κατώτερες των 80.000.000 δραχμών, για τους λοιπούς δε επιτηδευματίες από την έναρξη της πρώτης μετά την δημοσίευση του παρόντος, στην εφημερίδα της Κυβέρνησης διαχειριστική τους περίοδο.
2. Των λοιπών διατάξεων από 1η Ιανουαρίου 1987.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

Κατά το χρόνο εφαρμογής του Κ.Φ.Σ. 356/1986 διαπιστώθηκαν πολλά νομοθετικά κενά και λανθασμένες διατυπώσεις, που προκαλούσαν παρερμηνίες με συνέπεια τη δυσχερή εφαρμογή των διατάξεων του. Το αποτέλεσμα ήταν όλο το σύστημα να παρουσιάζει κενά και να δημιουργεί πολλές νομικές ασυμβατότητες και αμφισβητήσεις.

Για το λόγο αυτό κρίθηκε αναγκαίο να γίνουν ορισμένες προυποθέσεις, τροποποιήσεις άρθρων, παραγράφων του Κ.Φ.Σ. 356/86 ώστε μέσα από αυτές τις μετατροπές να δημιουργηθεί ο νέος Κ.Β.Σ. 186/1992 (Η νέα ονομασία του). Αυτές τις αλλαγές θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε σ' αυτό το κεφάλαιο.

ΑΡΘΡΟ 1

"ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΩΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ"

1) Καταργείται το "Άρθρο μόνον" του Κ.Φ.Σ. 356/86 και δημιουργείται το άρθρο 1 του Κ.Β.Σ. 186/92 που αναφέρει ότι:

Με τις διατάξεις του Κωδικα αυτού ορίζονται οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των επιτηδευματιών, σχετικά με την τήρηση των βιβλίων και την έκδοση των στοιχείων για την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων.

ΑΡΘΡΟ 2

"ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΣΕ ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ"

- 1) Το άρθρο 1 του Κ.Φ.Σ. 356/86 αριθμείται σε άρθρο 2 με τον Κ.Β.Σ. 156/92.
- 2) Με το άρθρο 2 του Κ.Β.Σ. 156/92 καταργείται το εδάφιο που αναφέρεται στην τήρηση βιβλίων και στοιχείων όσων παρέχουν αποκλειστικά έμμισθες υπηρεσίες.

3) § 2 Αλλάζει η ονομασία της μέχρι πρότεινος Οικονομικής Εφορίας σε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.).

4) § 3 Τροποποιεί την § 5 του ΚΦΣ 356/86 που αναφέρει ότι το Δημόσιο και κάθε άλλο νομικό πρόσωπο μη επιτηδευματίας, οι επιτροπές και οι ενώσεις προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα υποχρεούνται μόνο στην έκδοση, υποβολή και διαφύλαξη των στοιχείων που ορίζονται ρητά από τον κώδικα βιβλίων και στοιχείων 186/92.

Επίσης στην § 3 του κώδικα 186/92 ενσωματώνεται η § 4 του κώδικα 356/86 όπως έχει.

5) Η § 4 τροποποιεί την § 3 του κώδικα 356/86 και προσθέτει ότι οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις εκτός από το ημερολόγιο μεταφοράς που ισχύει με τον προηγούμενο φορολογικό νόμο υποχρεούνται και στην τήρηση Δελτίων Αποστολής (Κ.Β.Σ. 186/92).

6) Η § 5 τροποποιεί την § 6 του Κ.Φ.Σ. 156/86 ως εξής:

Απαλλασσονται από την υποχρέωση της τήρησης βιβλίων του κώδικα αυτού και της έκδοσης των αποδείξεων της λιανικής πώλησης αγαθών και παροχής υπηρεσιών οι επιτηδευματίες φυσικά πρόσωπα που πραγματοποίησαν κατά την προηγούμενη ετήσια διαχειριστική περίοδο ακαθάριστα έσοδα μέχρι ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) - (με τον Κ.Φ.Σ. 356/86 ήταν 1.000.000) από την πώληση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών, εφόσον στην περίπτωση αυτή τα ακαθάριστα έσοδα από π.χ. δεν υπερβαίνω τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) - προηγούμενο ανώτερο ποσό με τον Κ.Φ.Σ. 356/86 250.000) - ή μέχρι (500.000) από την παροχή υπηρεσιών, καθώς και φυσικά πρόσωπα που εκμεταλλεύονται πλοία χωριτικότητας (500) κύρων.

Με την § 5 επίσης τροποποιείτε και το εδάφιο της § 6 και αναφέρει ότι οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν εφαρμόζεται.

Πλέον μόνο επί ελευθέρων επαγγελματιών και επιτηδευματιών που πραγματοποιούν ακαθάριστα έσοδα από χονδρικές πωλήσεις κατά ποσοστό τουλάχιστον εξήντα στα εκατό (60%) ή εξαγωγές ανεξάρτητα από ποσοστό.

Η § 7 του Κ.Φ.Σ. 356/86 αριθμείται σε § 6 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ. 186/92.

ΑΡΘΡΟ_3

"ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΩΝ, ΕΝΟΙΑ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ & ΔΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ, ΕΝΟΙΑ ΕΙΔΟΥΣ".

Η § 1 εδάφιο "β" του ΚΒΣ 186/92 τροποποιεί το εδάφιο "Β" του Κ.Φ.Σ. 356/86 που αναφέρεται στην διάκριση επιτηδευματιών - εκτός από αυτούς που παρέχουν υπηρεσίες και σε αυτούς που πωλούν αγαθά (μικτή δραστηριότητα).

Η § 2 του ΚΒΣ/92 παραμένει όπως και η § 2 του ΚΦΣ 356/86 προσθέτοντας όμως το εδάφιο "Β", που αναφέρεται στην έννοια της λιανικής πωλήσεως.

§ 3 του ΚΒΣ 186/92 αντικαταστά εξ ολοκλήρου την § 3 του ΚΦΣ 356/86 ως εξής : Για την εφαρμογή των διατάξεων του κώδικα αυτού ως είδος θεωρείται η ουσιώδης ποιοτική διάκριση των αγαθών η οποία επηρεάζει σημαντικά την απόδοση ή το κόστος ή την τιμή πώλησης διαζευτικά ή αθροιστικά.

ΑΡΘΡΟ_4

"ΒΙΒΛΙΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΩΝ"

Στην δεύτερη κατηγορία ένταξης του επιτηδευματία, εντάσσονται με τον 186/92, ο πωλητής χρυσού και λοιπών νομισμάτων, ο πρατηριούχος χονδρικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων, και ο πωλητής πετρελαιειδών ως αντιπρόσωπος εταιρείας διανομής των ειδών, που δεν αναφέρονται στο ΚΒΣ 156/86.

ΑΡΘΡΟ 5

"ΒΙΒΛΙΑ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ"

Η § 1 του ΚΒΣ 180/1992 αναφέρεται πιο αναλυτικά στον τρόπο με τον οποίο πρέπει να τηρούνται τα βιβλία εσόδων - εξόδων και προσθέτει επίσης τα εδάφια Α.Ε που αναφέρονται το μεν πρώτο ότι στο βιβλίο Εσόδων - Εξόδων, καταχωρείται εκτός από το είδος του Δικαιολογητικού, τον αύξοντα αριθμό τη χρονολογία εκδόσεων ή λήξης του, κατό ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία του εκδότη των στοιχείων αγοράς και εξόδων, το οποίο δεν υπήρχε στο Κ.Φ.Σ. 356/86, το δε εδάφιο "ε" αναφέρεται στην καταχώρηση του Φ.Π.Α. στις πράξεις αγορών ή πωλήσεων.

Η § 2,3 καθώς και η § 4 εδάφια α.β.γ, δεν υπήρχαν στο προηγούμενο κώδικα και αναφέρονται στον τρόπο που αναλύεται το ποσό της κάθε πράξης, στην καταχώρηση του Φ.Π.Α. εσόδων και στον τρόπο καταχώρησης του Ημερήσιου Δελτίου "2" όταν πρόκεται για ταμειακή μηχανή.

Στην § 4 και στα εδάφια α.β.γ, αναφέρεται ότι τα έσοδα και έξοδα που πραγματοποιούνται για λογαριασμό τρίτων - οι αυτοπαραδώσεις αγαθών ή η ιδιοχρησμοποίηση υπηρεσιών - καθώς και η αξία αγοράς παγίων στοιχείων, ο Φ.Π.Α. που αναλογεί σ' αυτά καθώς και οι αποσβέσεις όταν εξάγεται λογιστικό αποτέλεσμα καταχωρούνται σε ιδιαίτερο χώρο του βιβλίου.

ΑΡΘΡΟ 4

"ΒΙΒΛΙΑ ΤΡΙΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ"

§ 2 του Κ.Β.Σ. 186/92 αναφέρεται στην Ε.Λ.Σ. στον τρόπο ανάπτυξης των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων λογαριασμών, καθώς και τις συνέπειες και τις κυρώσεις που προβλέπονται από τον νόμο για τυχόν παραβασεων των διατάξεων που απορέουν από το Ε.Λ.Σ. (ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ).

§ 5 του ΚΒΣ 186/92 αναφέρει ότι οι Α.Ε. τηρούν βιβλία πρακτικών γενικών συνελεύσεων των μετόχων και βιβλία πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου. Οι Ε.Π.Ε. τηρούν βιβλία πρακτικών συνελεύσεων και βιβλίο πρακτικών διαχείρησης.

ΑΡΘΡΟ 8

“ΒΙΒΛΙΟ ΑΠΟΘΗΚΗΣ”

Η § 1 του Κ.Β.Σ 186/92 αντικαταστά την § 1 του ΚΦΣ του 356/86 ως εξής: Ο επιτηδευματίας που πωλεί αγαθά για δικό του λογαριασμό χονδρικής ή κατά κύριο λόγο χονδρικώς εφόσον κατά την προηγούμενη διαχειριστικής περίοδο τα ακαθάριστα έσοδά του από χονδρικές πωλήσεις ξεπέρασαν το ποσό των 350.000.000 δαρχμών (προηγούμενο όριο με τον 356/86 120.000.000) τηρεί βιβλίο αποθήκης κατά είδος, ποσότητα και αξία κατά την εισαγωγή και εξαγωγή.

Με την § 2 αντικαθιστώνται πάλι τα όρια για την τήρηση βιβλίων αποθήκης και από 170.000.000 δρχ. που ήταν με τον ΚΦΣ 356/86 γίνονται 500.000.000 με τον ΚΒΣ 186/92 η τήρηση γίνεται κατά είδος, ποσότητα και αξία κατά την εισαγωγή της εξαγωγής προσδιορίζονται με την απογραφή.

Επίσης αλλάζει το εδάφιο που αναφερόταν ότι αν το σύνολο των εσόδων ξεπεράσει το ποσό των 220.000.000 δρχ. με τον ΚΒΣ 186/92 το ποσό ανεβαίνει στα 600.000.000 τηρεί βιβλίο αποθήκης κατά είδος, ποσότητα, και αξία, κατά την εισαγωγή και εξαγωγή.

ΑΡΘΡΟ 8

§ 4 η αλλαγή αφορά πάλι το ποσό που από 120.000.000 που ήταν με το προηγούμενο Κ.Φ.Σ. γίνεται με τον ΚΒΣ 186/92 350.000.000.

Αλλαγή υπάρχει και στο εδάφιο που αναφέρεται ότι βοηθητικές ύλες των οποίων η συνολική αξία δεν υπερβαίνει το 3% του συνολικού κόστους των προϊόντων, με βάση τα στοιχεία της προηγούμενης χρήσης, μπορεί να παρακολουθούνται στο βιβλίο αποθήκης. Σε περίπτωση υπέρβασης του ορίου αυτού παρακολουθούνται συνολικά κατ’ αξία μέχρι εξάντλησης του ανωτέρου ποσού.

§ 5. Αλλαγή πάλι του ποσού για να τηρήσει ο επιτηδευματίας βιβλίο αποθήκης από 120.000.000 σε 350.000.

Προσθέτονται οι 6, 7 που δεν υπήρχαν μέχρι τώρα και αναφέρεται η μεν § 7 για την περίπτωση που ο επιτηδευματίας έχει παράλληλα με τον κλάδο εμπορίου και κλάδο επεξεργασίας, η υποχρέωση τήρησης το βιβλίο αποθήκης κρίνεται αυτοτελώς για κάθε κλάδο, η δε § 6 τί συμβαίνει στις περιπτώσεις που ο επιτηδευματίας πωλεί αγαθά εκτός της χώρας ή ενεργεί επεξεργασία για λογαριασμού κατοίκου άλλης χώρας.

§ 10 του ΚΒΣ 186/92 αναφέρεται στις νέες περιπτώσεις όλων εκείνων που δεν υποχρεώνονται στην τήρηση βιβλίου αποθήκης και είναι:

α) ο κατασκευαστής δημοσίων ή ιδιωτικής τεχνικών έργων, του οποίου τα καθαρά κέρδη προσδιορίζονται κατ' ειδικό τρόπο.

β) ο εκμεταλλευτής ελαιοτριβείου.

γ) Ο εκμεταλλευτής πρατηρίου χονδρικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προιόντων

δ) ο πωλητής πετρελαιοειδών ως αντιπρόσωπος εταιρείας διανομής των ειδών αυτών.

ε) ο εκμεταλλευτής πρατηρίου υγραερίου αυτοκινήτων.

στ) ο εκμεταλλευτής πρατηρίου υγρού καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων.

ζ) ο εκμεταλλευτής εστιτορίου ή Ζαχαροπλαστείου, εφόσον διαθέτει τα αγαθά του λιανικώς ή κυρίως λιανικώς.

η) ο εκμεταλλευτής ξενοχείων ή ξενώνα ή καμπινγκ.

θ) ο πωλητής οπωρολαχανικών

ι) ο πωλητής νωπών αγροτικών προιόντων εκτός της χώρας κατά ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα στα εκατό (80%) των συνολικών ακαθάριστων εσόδων τους και

ια) ο πραγωγός κινηματογραφικών ή τηλεοπτικών παραγωγών.

Στις περιπτώσεις της παραγράφου αυτής προκειμένου για επιτηδευματία που έχει παράλληλα και άλλο κλάδο, για την υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης ο κλάδος αυτός κρίνεται αυτοτελώς.

§ 11 η μόνη αλλαγή είναι όσον αφορά την απόσταση του υποκαταστήματος από 30 χιλιόμετρα με τον Κ.Φ.Σ. 356/86 σε 50 χιλιόμετρα του ΚΒΣ 186/92 με το κεντρικό κατάστημα.

ΑΡΘΡΟ 9

"ΕΝΝΟΙΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ - ΒΙΒΛΙΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ"

- 1) Το άρθρο 11 του ΚΦΣ 356/86 αριθμείται σε άρθρο 9 του ΚΒΣ 186/92.
- 2) Αλλάζει ο τίτλος και από "ΒΙΒΛΙΑ & ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ" γίνεται "ΕΝΝΟΙΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ ΒΙΒΛΙΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ" με τον νέο κώδικα 186/92.
- 3) Προστίθεται η § 1 που ορίζει τί είναι το υποκατάστημα.
- 4) § 2. Όσον αφορά επιτηδευματία πρώτης και δεύτερης κατηγορίας τηρεί και στο υποκατάστημα όμοια βιβλία με την έδρα, ενώ με το ΚΦΣ 356/86 ο επιτηδευματίας πρώτης κατηγορίας τηρούσε βιβλίο αγορών ενώ ο επιτηδευματίας δεύτερης κατηγορίας το ίδιο βιβλίο που τηρούταν και στο κεντρικό, αλλά και λογαριασμό δοσοληψιών.
- 5) § 3 Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας τηρεί στο υποκατάστημα κατά τη διπλογραφική μέθοδο τουλάχιστον ημερολόγιο ταμειακών και συμψηφιστικών πράξεων, ενώ με το προηγούμενο κώδικα ο επιτηδευματίας τρίτης κατηγορίας τηρούσε βιβλίο ταμείου και βιβλίο χρεωστών πιστωτών.

ΑΡΘΡΟ 10

"ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΒΙΒΛΙΑ"

1. Το άρθρο 10 του ΚΒΣ 186/92 προήλθε από την ενσωμάτωση σ' αυτό των άρθρων:
 - α) άρθρο 12 με τίτλο "ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ"
 - β) άρθρο 13 με τίτλο "ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΒΙΒΛΙΑ & ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΑ".
- 2) Ετσι τίθεται όπως αντικατέστησε, τροποποίησε, κατήργησε από τα άρθρα 12, 13, των ΚΦΣ 356/86.

1. Επί ποσοτικής πάραλαβής εμπορεύσιμων αγαθών, που δεν συνοδεύονται με στοιχείο διακίνησης που προβλέπεται από τον Κώδικα αυτό ή δεν εκδίδεται άμεσα τιμολόγιο για την αγορά του, τηρείται βιβλίο ποσοτικής παραλαβής στο οποίο καταχωρούνται η χρονολογία παραλαβής, το ονοματεπώνυμο, η επωνυμία, το επάγγελμα και η διεύθυνση του αποστολέα, το είδος και η ποσότητα των αγαθών και ο σκοπός της παραλαβής. Το βιβλίο αυτό τηρείται και στο υποκατάστημα, εφόσον συντρέχει περίπτωση.

Το βιβλίο ποσοτικής παραλαβής μπορεί να αντικατασταθεί με θεωρημένο διπλότυπο δελτίο ποσοτικής παραλαβής, που εκδίδεται για κάθε παραλαβή και περιέχει τα δεδομένα του βιβλίου αυτού.

Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας μπορεί, αντί να τηρεί βιβλίο ποσοτικής παραλαβής, να ενεργεί αναλογη εγγραφή με λογιστικό ισότιμο κατά την παραλαβή των αγαθών.

2. Εξόδα πρώτης εγκατάστασης, αγορές και λοιπές συναλλαγές αναγκαίες για την σύσταση του νομικού προσώπου ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης, καταχωρούνται σε βιβλία που θεωρούνται στο όνομα του ιδρυτή από τον προιστόμενο της Δ.Ο.Υ της κατοικίας ή της έδρας του, με μνεία της υπό σύσταση επιχείρησης.

Αν ο ιδρυτής είναι πρόσωπο που έχει έδρα, κατοικία, διαμονή ή εγκατάσταση σ' άλλη χώρα, τα βιβλία θεωρούνται στο όνομα του νόμιμου εκπροσώπου στην Ελλάδα.

Οι εγγραφές που καταχωρήθηκαν στα προσωρινά βιβλία μεταφέρονται στα οριστικά βιβλία αναλυτικά ή συγκεντρωτικά αμέσως μετά την σύσταση του νομικού προσώπου, ή την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης.

3. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα αυτού, εφόσον πραγματοποιεί παραγωγικές επενδύσεις και διενεργεί αφορολόγητες εκπτώσεις ή αποθεματικά υποχρεούται :

α) να τηρεί βιβλίο επενδύσεων, στο οποίο τηρούνται εξωλογιστικά κατά αναπτυξιακό νόμο:

αα) λογαριασμός για κάθε είδος πάγιου περιουσιακού στοιχείου, ο οποίος χρεώνεται με τη συνολική αξία κτήσης του και πιστώνεται κάθε φορά με την αφορολόγητη έκπτωση ή με την αξία πώλησής του,

αβ) συγκεντρωτικός λογαριασμός, ο οποίος χρεώνεται με την αναγνωρίζομενη για έκπτωση κάθε χρόνο αξία των πραγματοποιουμένων νέων επενδύσεων και πιστώνεται με το συνολικό ποσό της αφορολόγητης έκπτωσης.

β) να τηρεί στα λογιστικά του βιβλία χωριστούς αναλυτικούς λογαριασμούς κατά αναπτυξιακό νόμο για τις αφορολόγητες εκπτώσεις ή τα αποθεματικά,

γ) να καταχωρεί στο βιβλίο απογραφών αναλυτικά και χωριστά κατά αναπτυξιακό νόμο, τις επενδύσεις, τις εκπτώσεις και τα αποθεματικά.

4. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα αυτού τηρεί βιβλία επενδύσεων, στο οποίο τηρούνται κατά αναπτυξιακό νόμο :

α) λογαριασμός επενδύσεων, ο οποίος χρεώνεται κατά χρονολογική σειρά με τις δαπάνες απόκτησης των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν παραγωγικές επενδύσεις και πιστώνεται με την αξία πώλησης ή επιστροφής των περιουσιακών στοιχείων.

β) λογαριασμός αφορολογήτου αποθεματικού, ο οποίος πιστώνεται με το ποσό της αφορολόγητης έκπτωσης ή του αποθεματικού,

γ) χωριστούς λογαριασμούς για κάθε είδος πάγιου περιουσιακού στοιχείου, ο οποίος χρεώνεται με τις δαπάνες απόκτησης αυτού και πιστώνεται με την αφορολόγητη έκπτωση που σχηματίζεται κάθε φορά ή με την αξία πώλησής του.

5. Ο επιτηδευματίας της παραγραφου αυτής, ανεξάρτητα από την κατηγορία των βιβλίων που τηρεί ή την απαλλαγή του από την τήρηση βιβλίων, τηρεί και τα ακόλουθα βιβλία, κατά περίπτωση:

α) ο εκμεταλλευτής οίκου ευγηρίας, ξενοδοχείου, ξενώνα επιπλωμένων διαμερισμάτων και οικιών, καθώς και ο εκμεταλλευτής κάμπινγκ, τηρεί βιβλίο κίνησης πελατών (πόρτας), στο οποίο καταχωρεί το ονοματεπώνυμο του πελάτη, την ημερομηνία άφιξης και αναχώρησής του και τον αριθμό του δωματίου. Επί πλέον ο εκμεταλλευτής κάμπινγκ καταχωρεί τον αριθμό των ατόμων που συνοδεύουν κάθε πελάτη, καθώς και το είδος του κατασκηνωτικού και μεταφορικού μέσου,

β) ο εκμεταλλευτής παιδικού σταθμού, εκπαιδευτηρίου, σχολής, φροντιστηρίου, εργαστηρίου ελευθέρων σπουδών και κάθε άλλης φύστικης επιχείρησης ή οργανισμού με χαρακτήρα διδακτικό ή επαγγελματικής κατάρτισης, τηρεί και μητρό μαθητών στο οποίο καταχωρεί το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση των μαθητών που φοιτούν, τη χρονολογία έναρξης της φοίτησης, το ποσό που συμφωνείται, χωριστά, των διδάκτρων, των τροφείων, των μεταφορικών και των λοιπών δικαιωμάτων και τη χρονολογία διακοπής της φοίτησης.

γ) ο εκμεταλλευτής κλινικής ή θεραπευτηρίου τηρεί:

γα) βιβλίο εισόδου και εξόδου ασθενών, στο οποίο καταχωρεί τη χρονολογία εισόδου του ασθενή, το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση αυτού, καθώς και τη χρονολογία της εξόδου του,

γβ) βιβλίο ασθενών, με ιδιαίτερη μερίδα για κάθε ασθενή στην οποία καταχωρεί, πλέον των δεδομένων του βιβλίου εισόδου και εξόδου ασθενών, την κατηγορία της θέσης νοσηλείας του, το είδος των παρεχομένων υπηρεσιών νοσηλείας και τον αύξοντα αριθμό της απόδειξης παροχής υπηρεσιών. Σε περίπτωση αλλαγής της κατηγορίας θέσης καταχωρεί την χρονολογία αυτής και την κατηγορία της νέας θέσης.

γγ) διπλότυπο βιβλίο μεριδολογίου γιατρών φυσικών προσώπων, με ιδιαίτερη μερίδα για κάθε γιατρό, με αναγραφή της διεύθυνσής του και της αρμόδιας Δ.Ο.Υ στην οποία καταχωρεί το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του ασθενή που δέχεται την ειδική ιατρική περίθαλψη από το γιατρό, τη χρονολογία παροχής της περίθαλψης και την κατηγορία της θέσης νοσηλείας του ασθενή. Επί ειδικής ιατρικής περίθαλψης του ασθενή από περισσότερους γιατρούς, τα δεδομένα αυτά καταχωρούνται στις μερίδες όλων των γιατρών. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και από όλα τα νοσοκομεία, κλινικές και εξωτερικά ιατρεία αυτών, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή με την οποία λειτουργούν και την τυχόν απαλλαγή τους από το φόρο εισοδήματος εφόσον παρέχεται σ' αυτά περίθαλψη από γιατρούς, στους οποίους καταβάλλεται γι' αυτήν αμοιβή μη έμμισθης υπηρεσίας.

δ) ο εκμεταλλευτής διαγνωστικού κέντρου τηρεί βιβλίο επίσκεψης ασθενών στο οποίο καταχωρεί για κάθε ασθενή το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και τη διεύθυνσή του, τη χρονολογία της επίσκεψης και όταν εκδοθεί η απόδειξη παροχής υπηρεσιών τον αριθμό αυτής.

ε) ο εκμεταλλευτής κέντρου αισθητικής ή γυμναστηρίου, τηρεί βιβλίο πελατών στο οποίο καταχωρεί για κάθε μία επίσκεψη, το ονοματεπώνυμο και την διεύθυνση του πελοάτη, το είδος της υπηρεσίας που του παρέχει, τη χρονολογία επίσκεψής του και όταν εκδοθεί η απόδειξη παροχής υπηρεσιών τον αριθμό αυτής. Επί διαρκούς παροχής υπηρεσίας καταχωρεί το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση του πελάτη, το συμφωνούμενο ποσό, τη χρονολογία έναρξης και διακοπής της παροχής υπηρεσίας.

στ) ο εκπαιδευτής οδηγών αυτοκινήτων τηρεί, για κάθε εκπαιδευτικό αυτοκίνητο, βιβλίο εκπαιδευομενών οδηγών, στο οποίο καταχωρεί το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του εκπαιδευομένου, το ποσό της αμοιβής που συμφωνείται, τη χρονολογία και την ώρα έναρξης και λήξης κάθε μαθήματος.

Ανάλογη υποχρέωση έχει και για την παράστασή του κατά την εξέταση των υποψηφίων οδηγών. Το βιβλίο τηρείται στο αυτοκίνητο κατά τη διάρκεια του μαθήματος ή της εξέτασης.

ζ) ο εκμεταλλευτής εκκοκκιστηρίου βάμβακος τηρεί βιβλίο πρέσσας, στο οποίο καταχωρεί τον αύξοντα αριθμό κάθε δέματος εκκοκκιζομένου βάμβακος, το βάρος του και τα στοιχεία του δικαιούχου,

η) ο εκμεταλλευτής ψυκτικών χώρων και χώρων αποθήκευσης αγαθών τρίτων:

ηα) εκδίδει διπλότυπο δελτίο εισαγωγής στο ψυγείο ή τίτλο αποθήκευσης, στο οποίο αναγράφει το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και τη διεύθυνση του αποθέτη, το είδος, την ποσότητα, τον τρόπο και τα σημεία συσκευασίας των αγαθών που αποθηκεύονται. Κατά την εξαγωγή εκδίδει δελτίο αποστολής, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 11 του Κώδικα αυτού,

ηβ) τηρεί διπλότυπο βιβλίο αποθήκευσης, σε μερίδες κατά αποθέτη, με αναγραφή της διεύθυνσής του και της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. Σε κάθε μερίδα καταχωρεί τα δεδομένα των δελτίων εισαγωγής και αποστολής, καθώς και τον αριθμό του παραστατικού εσόδων,

θ) ο εκμεταλλευτής χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων, τηρεί βιβλίο στάθμευσης, στο οποίο καταχωρεί, για κάθε αυτοκίνητο, τη χρονολογία και την ώρα εισόδου και της εξόδου του, καθώς και τον αριθμό κυκλοφορίας του.

Επί μηνιαίας ή διαρκούς μίσθωσης καταχωρείται ο αριθμός κυκλοφορίας, η χρονολογία έναρξης και λήξης της μίσθωσης και το ποσό που συμφωνείται.

ι) Ο επιτηδευματίας που διατηρεί επιχείρηση πώλησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών για λογαριασμό του ή για λογαριασμό τρίτου, ως και επιτηδευματίας που διατηρεί συνεργείο επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσυκλετών, γεωργικών και λοιπών αυτοκινούμενων μηχανημάτων, τηρεί βιβλίο εισερχομένων στο οποίο καταχωρεί για κάθε όχημα τη χρονολογία εισόδου και εξόδου, το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τη διεύθυνση του κατόχου καθώς και τον αριθμό της κυκλοφορίας του αυτοκινήτου και εφόσον δεν υπάρχει τέτοιος αριθμός, το είδος του οχήματος.

Κατ' εξαίρεση, ο εκμεταλλευτής πλυντηρίου αυτοκινήτων δεν αναγράφει το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

"ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΩΝ"

ΑΡΘΡΟ 11

"ΔΕΛΤΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ. - ΔΕΛΤΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ"

1) Το άρθρο 11 του ΚΒΣ 186/92 προήλθε από την ενσωμάτωση σ' αυτό των άρθρων 22 & 23 του ΚΦΣ 356/86.

Με τον τίτλο "ΔΕΛΤΙΑ ΕΠΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ" & "ΔΕΛΤΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΑΓΑΘΩΝ" αντίστοιχα. Γι' αυτό το λόγο παρουσιάζουμε το άρθρο 11 ως έχει με τον νέο κώδικα 186/92.

1. Δελτίο αποστολής εκδίδεται από οτν επιτηδευματία:

- α) σε κάθε περίπτωση χονδρικής πώλησης ή παράδοσης ή διακίνησης αγαθών προς οποιονδήποτε και για οποιοδήποτε σκοπό, εφόσον δεν εκδόθηκε συνενωμένο δελτίο αποστολής με φορολογικό στοιχείο αξίας (τιμολόγιο, απόδειξη λιανικής πώλησης, απόδειξη παροχής υπηρεσιών),
- β) σε κάθε περίπτωση παραλαβής από αυτόν αγαθών για διακίνηση, από μη υπόχρεο σε έκδοση δελτίου ή από αρνούμενο την έκδοσή του,
- γ) επί διακίνησης αγαθών μεταξύ των επαγγελματικών εγκατάστεών του.

Με έγκριση του προιστάμενου Δ.Ο.Υ., επιτρέπεται στην περίπτωση αυτή ή μη έκδοση δελτίου αποστολής ή η έκδοσή του κατά διαφορετικό τρόπο, εφόσον λόγω απόστασης δεν είναι εξαιρετικά δύσκολη η παρακολούθηση των διακινουμένων αγαθών.

Τα αγαθά που αποστέλλονται ή παραλαμβάνονται συνοδεύονται κατά τη διακίνησή τους με το πρώτο αντίτυπο του δελτίου αποστολής, που παραδίδεται στον παραλήπτη τους.

Οταν, κατά τη διακίνηση αγαθών, εκδίδεται δελτίο αποστολής δεν επιτρέπεται στη συνέχεια για την ίδια συναλλαγή η έκδοση συνενωμένου δελτίου αποστολής με φορολογικό στοιχείο αξίας και αντίστροφα.

2. Τα πρόσωπα των παραγράφων 3 & 4 του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού εκδίδουν δελτία αποστολής σε περίπτωση αποστολής αγαθών σε επιτηδευματία λόγω πώλησης ή για να πωληθούν για λογαριασμό τους. Επίσης, τα πρόσωπα της παραγράφου 4, του άρθρου 2 εκδίδουν δελτίο αποστολής και κατά τη διακίνηση των προιόντων τους για επεξεργασία ή συσκευασία ή πώληση.

3. Συγκεντρωτικό δελτίο αποστολής εκδίδεται σε περίπτωση μεταφοράς και διανομής αγαθών που η ποσότητά τους καθορίζεται από τον παραλήπτη κατά την παραλαβή τους. Κατά την παράδοση των αγαθών εκδίδεται από τον υπόχρεο, κατά παραλήπτη, δελτίο αποστολής ή συνενωμένο δελτίο αποστολής με φορολογικό στοιχείο αξίας ή απόδειξη λιανικής πώλησης, ανεξάρτητα από την υποχρέωση τήρησης ή μη βιβλίων από τον πωλητή. Στο στοιχείο που εκδίδεται κατά περίπτωση αναγράφεται και το είδος και η ποσότητα των αγαθών, καθώς και η ακριβής ώρα παράδοσής τους. Με την επιστροφή στην επιχείρηση αναγράφεται στο πρωτότυπο του συγκεντρωτικού δελτίου αποστολής, η ποσότητα των αγαθών που επιστρέφονται.

Το συγκεντρωτικό δελτίο αποστολής αυτής της παραγράφου, κατάλληλα μηχανογραφημένο σε στήλες, μπορεί να εκδίδεται την πρώτη ημέρα κάθε μήνα για τις διακινήσεις, με φορτηγό IX αυτοκίνητο, ανταλλακτικών και εξαρτημάτων, που προορίζονται για επισκευή και συντήρηση μηχανημάτων ή συσκευών ή εγκατάσεων στην περιφέρεια της έδρας ή του υποκαταστήματος της επιχείρησης στην περιφέρεια της έδρας ή του υποκαταστήματος της επιχείρησης ή σε απόσταση όχι μεγαλύτερη των 50 χιλιομέτρων, εφόσον κάθε μέρα και πριν από την εκκίνηση του αυτοκινήτου αναγράφονται σε ιδιαίτερη στήλη, τα υπόλοιπα των ποσοτήτων κάθε είδους ανταλλακτικών και εξαρτημάτων που διακινούνται την ημέρα αυτή.

4. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλίο αποθήκης εκδίδει δελτίο εσωτερικής διακίνησης για την εντός της επιχείρησής του διακίνηση αγαθών και ειδικότερα:

α) για κάθε εξαγωγή από την αποθήκη πρώτων υλών, βοηθητικών υλών, ειδών συσκευασίας, ιδίων ή τρίτων, προς την παραγωγική διαδικασία.

Οταν είναι δύσκολη η άμεση έκδοση του δελτίου αυτού, μπορεί να εκδίδεται ημερησιο δελτίο για όλες τις εξαγωγές που έγιναν την ίδια μέρα β) για κάθε επαναφορά στην αποθήκη πρώτων υλών, βοηθητικών υλών και ειδών συσκευασίας, που δεν χρησιμοποιήθηκαν τελικά στην παραγωγική διαδικασία

γ) για τα εντός της ημέρας παραχθέντα έτοιμα προϊόντα που επιστρέφονται στην αποθήκη.

5. Στο δελτίο αποστολής αναγράφονται:

α) τα στοιχεία του αποστολέα και παραλήπτη όπως ορίζονται από τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 12 του Κώδικα αυτού, εκτός του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) του παραλήπτη. Οταν τα αγαθά αποστέλλονται σε ιδιώτη αναγράφεται μόνο το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνσή του. Στο συγκεντρωτικό δελτίο αποστολής ως παραλήπτης αναγράφεται η λέξη "Διάφοροι".

β) η ακριβής ώρα παράδοσης ή έναρξης της αποστολής που σημειώνεται τουλάχιστον στο πρώτο αντίτυπο, με τετραψήφιο αριθμό.

γ) ο τόπος από τον οποίο τα αγαθά αποστέλλονται καθώς και ο τόπος προορισμού.

δ) η ημερομηνία έκδοσης του δελτίου αποστολής. Με έγκριση του προισταμένου Δ.Ο.Υ. επιτρέπεται τα δελτία αποστολής να εκδίδονται σε προγενέστερο χρόνο από την ημερομηνία της διακίνησης των αγαθών, όταν υπάρχουν σοβαρές δυσχέρειες. Στην περίπτωση αυτή στο δελτίο αποστολής αναγράφεται και η ημερομηνία που θα γίνει η μεταφορά.

ε) ο σκοπός της διακίνησης.

στ) το είδος, η μονάδα μέτρησης, η ποιότητα κάθε είδους, το άθροισμα των ποσοτήτων των ειδών, αριθμητικώς και ολογράφως, ανεξάρτητα αν για τον προσδιορισμό της ποσότητας κάθε είδους χρησιμοποιήθηκε η ίδια ή διαφορετική μονάδα μέτρησης. Δεν υπάρχει υποχρέωση αναγραφής του αθροίσματος των ποσοτήτων αριθμητικώς και ολογράφως όταν το δελτίο αποστολής εκδίδεται με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή (Η/Υ).

η) ο αριθμός του τιμολογίου αγοράς ή πώλησης ηρτημένων καρπών.

6) Στο δελτίο εσωτερικής διακίνησης αναγράφονται:

α) το είδος και η ποσότητα των αγαθών που διακινούνται.

β) ο χώρος προέλευσης και ο χώρος προορισμού των αγαθών.

ΑΡΘΡΟ_12

"ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ_ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΙΣ"

- 1) Το άρθρο 12 του ΚΒΣ 186/92 προήλθε από την συγχώνευση σ' αυτό των άρθρων 19, 20, 21 και ορισμένων παραγράφων του άρθρου 23 του ΚΦΣ 356/85 που αφορά τις εκκαθαρίσεις.
- 2) Ετσι παρουσιάζουμε για λόγους πρακτικούς το άρθρο 12 όπως προήλθε στην τελική του μορφή με το ΚΦΣ 186/92.

ΑΡΘΡΟ_12

Τιμολόγια_Εκκαθαρίσεις.

1. Για την πώληση αγαθών για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμούς τρίτου ή δικαιώματος εισαγωγής και την παροχή υπηρεσιών από επιτηδευματία σ' άλλο επιτηδευματία και τα πρόσωπα των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού, για την άσκηση του επαγγέλματός τους ή την εκτέλεση του σκοπού τους, κατά περίπτωση, καθώς και για την πώληση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εκτός της χώρας που δίδεται τιμολόγιο.
2. Για τις χονδρικές πωλήσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών, που επαναλαμβάνονται κάθε ημέρα και κατά αραιότερα χρονικά διαστήματα μέσα στον ίδιο μήνα, προς τον ίδιο επιτηδευματία ή πρόσωπο των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού, ο πωλητής επιτηδευματίας μπορεί, αντί της έκδοσης τιμολογίων για κάθε πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών, να τηρεί κατάσταση κατά αγοραστή - πελάτη, στην οποία καταχωρείται για κάθε πώληση αγαθών ή για κάθε παροχή υπηρεσιών, το είδος, η ποσότητα και η αξία των αγαθών ή το είδος των υπηρεσιών και το ποσό της αμοιβής που συμφωνήθηκε. Με βάση τα δεδομένα της κατάστασης αυτής εκδίδεται το τιμολόγιο το αργότερο μέχρι τη δεκάτη ημέρα του επόμενου μήνα με ημερομηνία έκδοσης την τελευταία ημέρα του μήνα εκείνουν που αφορά. Η κατάσταση αυτή δεν απαιτείται όταν τα δεδομένα αυτής προκύπτουν από τα πρόσθετα βιβλία του άρθρου 10 του Κώδικα αυτού.

3. Επίσης, ο επιτηδευματίας εκδίδει τιμολόγιο όταν εισπράττει επιδοτήσεις, οικονομικές ενισχύσεις, αποζημιώσεις, επιστροφές, έμμεσων φόρων, τελών, τόκων, εισφορές και άλλα ανόργανα έσοδα. Για την υποχρέωση έκδοσης τιμολογίου, ως είσπραξη θεωρείται και η πίστωση του λογαριασμού του δικαιούχου, εφόσον αυτός εγγράφως έλαβε γνώση της πίστωσης αυτής.
4. Τιμολόγιο εκδίδεται και από τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού για τις πωλήσεις αγαθών ή τις παροχές υπηρεσιών, που πραγματοποιούν σε επιτηδευματία ή σε πρόσωπα των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 2.
5. Ο επιτηδευματίας και τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθου 2 εκδίδουν τιμολόγιο για τα αγαθά που αγοράζουν ή τις υπηρεσίες που δέχονται από πρόσωπα που αρνούνται την έκδοση τιμολογίου ή εκδίδουν ανακριβές τιμολόγιο ή δεν έχουν υποχρέωση για έκδοση τιμολογίου κατά την πώληση αγαθών. Στην περίπτωση άρνησης από υπόχρεο έκδοσης τιμολογίου που εκδίδει ο αγοραστής των αγαθών ή ο λήπτης των υπηρεσιών αποστέλλεται εντος του επομένου από την έκδοσή του μήνα στην Αρμόδια Δ.Ο.Υ του αντισυμβαλλομένου.
6. Οταν ο επιτηδευματίας και τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού αγοράζουν αγαθά από τα πρόσωπα της παραγράφου 4 του άρθρου 2 και δεν είναι δυνατή η άμεση έκδοση τιμολογίου, εκδίδεται από τον αγοραστή απόδειξη ποσοτικής παραλαβής, εφόσον τα αγαθά δεν συνοδεύονται από δελτίο αποστολής. Στο τέλος κάθε μήνα εκδίδεται από τον αγοραστή τιμολόγιο, κατά πωλητή, στο οποίο καταχωρούνται αθροιστικά κατ' είδος το περιεχόμενο των αποδείξεων ποσοτικής παραλαβής ή των δελτίων αποστολής και οι αριθμοί τους.
- Επίσης για τις επαναλαμβανόμενες κάθε ημέρα αγορές αγροτικών προϊόντων από τον ίδιο πωλητή - παραγωγό, επιτρέπεται η έκδοση διπλότυπης απόδειξης ποσοτικής παραλαβής, στην οποία αναγράφεται και η τιμή μονάδας του είδους. Από το στέλεχος των αποδείξεων αυτών ενεργείται εγγραφή των ποσοτήτων που αγοράζονται και της αξίας της αγοράς τους σε κατάσταση που τηρείται σε μερίδες κατά πωλητή παραγωγό. Με βάση τα δεδομένα της κατάστασης αυτής εκδίδεται το τιμολόγιο το αργότερο μέχρι τη δέκατη ημέρα του επόμενου μήνα με ημερομηνία έκδοσης την τελευταία ημέρα του προηγούμενου μήνα.

7. Τα αγαθά που παραλαμβάνονται από τρίτο προς πώληση ή προς επεξεργασία για λογαριασμό του καταχωρούνται, κατ' είδος και ποσότητα σε διπλότυπη κατάσταση κατά εντολέα. Στην ίδια κατάσταση καταχωρούνται κατ' είδος ποσότητα και αξία τα αγαθά που πωλούνται ή παραδίδονται μετά την επεξεργασία, οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για λογαριασμό του τρίτου, ο Φ.Π.Α. και κάθε άλλο στοιχείο απαραίτητο για την εκκαθάριση. Στο τέλος κάθε μήνα και μέχρι τη δεκάτη ημέρα του επόμενου μήνα και με ημερομηνία έκδοσης την τελευταία ημέρα του προηγούμενου μήνα εκδίδεται εκκαθάριση κατά εντολέα, στην οποία αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία του εντολέα, η συνολική αξία των πωλήσεων ή της αμοιβής κατά συντελεστή Φ.Π.Α., το ποσό του Φ.Π.Α., η προμήθεια που αναλογεί, ο Φ.Π.Α. της προμήθειας, καθώς και οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για λογαριασμό του εντολέα. Η εκκαθάριση με το ένα αντίτυπο της κατάστασης και τα δικαιολογητικά των δαπανών, που εκδόθηκαν στο όνομα του εντολά και αναγράφονται αναλυτικά στην κατάσταση, αποστέλλονται στον εντολέα μέχρι τη δεκάτη ημέρα του μήνα της εκκαθάρισης και προκειμένου για τον τελευταίο μήνα της διαχειριστικής περιόδου μέχρι την εικοστή ημέρα του επόμενου μήνα. Η εκκαθάριση και η κατάσταση, ως προς τον εντολέα, υποκαθιστούν τα στοιχεία πώλησης αυτού.

8. Οι διατάξεις της προηγουμένης παραγράφου εφαρμόζονται ανάλογα και επί αγοράς αγαθών ή λήψης υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτου. Επί αγοράς αγαθών ή λήψης υπηρεσιών από πρόσωπο που δεν έχει υποχρέωση έκδοσης τιμολογίου αυτό εκδίδεται από τον αντιπρόσωπο. Στην περίπτωση αυτή στο τιμολόγιο αναγράφεται και το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του εντολέα, διαφορετικά η αγορά θεωρείται, κατ' αμάχητο τεκμήριο, ότι έγινε για λογαριασμό του αντιπροσώπου.

9. Στο τιμολόγιο αναγράφονται, η ημερομηνία έκδοσης αυτού, τα πλήρη στοιχεία των συμβαλλομένων, τα στοιχεία της συναλλαγής, καθώς και ο αύξων αριθμός ή οι αριθμοί των δελτίων αποστολής που εκδόθηκαν κατά τη διακίνηση των αγαθών που αφορά το τιμολόγιο.

10. Ως πλήρη στοιχεία των συμβαλλομένων νοούνται το ονοματεπώνυμο, η επωνυμία, το επάγγελμα, η διεύθυνση, ο ΑΦΜ, η αρμόδια Δ.Ο.Υ. Για το Δημόσιο και τα εξομοιούμενα με αυτό πρόσωπα, καθώς και για τους διεθνείς οργανισμούς για τις ξένες αποστολές, αναγράφονται τουλάχιστον η επωνυμία και η διεύθυνση.

11. Ως πλήρη στοιχεία της συναλλαγής νοούνται το έιδος των αγαθών, η ποσότητα, η μονάδα μέτρησης, η τιμή μονάδος και η αξία ή το είδος των υπηρεσιών και η αμοιβή, η οποία όπου συντρέχει περίπτωση, αναλύεται κατά συντελεστή Φ.Π.Α. ή απαλλαγή από το Φ.Π.Α.

Οι παρεχόμενες εκπτώσεις αναγράφονται κατά τις ίδιες διακρίσεις. Στο καθαρό ποσό προστίθενται οι κατά το χρόνο της συναλλαγής συναλλαγματικές και ειδικές φορολογικές επιβαρύνσεις και ο Φ.Π.Α. που αναλογεί. Ακόμη αναγράφεται το συνολικό ποσό της αξίας της συναλλαγής αριθμητικώς ή της αμοιβής αριθμητικώς, καθώς και ολογράφως όταν εκδίδεται χειρόγραφο τιμολόγιο. Επί αγοράς ηρημένων καρπών ορισμένου κτήματος στο τιμολόγιο αναγράφεται ως ποσότητα αυτή που υπολογίζεται να αποληφθεί.

Επί παροχής πολλαπλών συναφών υπηρεσιών ως είδος μπορεί να αναγράφεται συνοπτική περιγραφή τούτων, εφόσον γίνεται παραπομπή στην οικεία σύμβαση.

12. Στο τιμολόγιο που εκδίδει ο αντιπρόσωπος οίκου εξωτερικού εκτός από τα στοιχεία που αναφέρονται στις παραγράφους 9, 10 και 11 του άρθρου αυτού, αναγράφει και τα στοιχεία της τράπεζας που καταβάλλει την προμήθεια ή πιστώνει τον λογαριασμό του, τα στοιχεία του εξωτερικού και τον αριθμό του τιμολογίου ή της παραγγελίας, στα οποία αναφέρεται η προμήθεια. Επίσης εκδίδει τιμολόγιο με το ίδιο περιεχόμενο και στις περιπτώσεις που παίρνει προμήθεια και από τον παραγγελέα ή μόνο απ' αυτόν.

13. Για τις επιστροφές ή τις εκπτώσεις ή άλλες διαφορές, εκτός του Φ.Π.Α., οι οποίες αναφέρονται σε προηγούμενες συναλλαγές, εκδίδεται πιστωτικό τιμολόγιο από τον εκδότη του τιμολογίου, ή άλλου στοιχείου που εκδόθηκε αντί τιμολογίου, στο οποίο αναγράφονται, εκτός των στοιχείων των συμβαλλομένων, το είδος, η ποσότητα, η μονάδα μέτρησης, η τιμή και η αξία κατά συντελεστή Φ.Π.Α. των επιστρεφομένων

αγαθών, το ποσό των εκπτώσεων και των τυχόνν διαφορών, ο αύξων αριθμός ή οι αριθμοί των στοιχείων της συναλλαγής που αφόρα η επιστροφή ή η παρεχόμενη κπτωση, καθώς και ο Φ.Π.Α. Επί εκτπώσεων που υπολογίζονται με βάση τις πωλήσεις δεν απαιτείται η αναγραφή των πιο πάνω αριθμών. Πιστωτικό τιμολόγιο για το Φ.Π.Α. εκδίδεται μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπεται αυτό ρηγά από σχετικές διατάξεις.

14. Το τιμολόγιο εκδίδεται κατά την παράδοση ή την έναρξη της αποστολής των αγαθών στον παραλήπτη, κατά περίπτωση. Κατ' εξαίρεση, όταν για την διακίνηση έχει εκδοθεί δελτίο αποστολής, το τιμολόγιο εκδίδεται το αργότερο σ' ένα μήνα από την παράδοση ή την αποστολή των αγαθών στον αγοραστή και πάντως μέσα στην ίδια διαχειριστική περίοδο των συμβαλλομένων. Αν ο αγοραστής είναι πρόσωπο της παραγράφου 3 του άρθρου 2 μπορεί να εκδοθεί το τιμολόγιο μέχρι το τέλος της διαχειριστικής περιόδου μέσα στην οποία έγινε η παράδοση ή η αποστολή των αγαθών.

Το τιμολόγιο αγοράς ηρημένων καρπών εκδίδεται κατά το χρόνο κατάρτισης της σύμβασης.

Επί επιστροφής αγαθών το πιστωτικό τιμολόγιο εκδίδεται το αργότερο σ' ένα μήνα από το χρόνο της παραλαβής τους και πάντως μέσα στην ίδια διαχειριστική περίοδο που παραλήφθηκαν τα αγαθά.

15. Στην περίπτωση παροχής υπηρεσίας το τιμολόγιο εκδίδεται με την ολοκλήρωση της παροχής.

Οταν η παροχή υπηρεσίας διαρκεί, εκδίδεται τιμολόγιο κατά το χρόνο που καθίσταται απαιτητό μέρος της αμοιβής, για το μέρος αυτό και την υπηρεσία που παρασχέθηκε. Πάντως, το τιμολόγιο δεν μπορεί να εκδοθεί πέραν της διαχειριστικής περιόδου που παρασχέθηκε η υπηρεσία. Στην περίπτωση εκτέλεσης τεχνικών έργων ή εγκαταστάσεων το τιμολόγιο εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από την προσωρινή επιμέτρηση και πάντως μέσα στην ίδια φορολογική περίοδο, που πραγματοποιήθηκε η επιμέτρηση.

16. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν εφαρμογή:

α) στις πωλήσεις ακινήτων, βιομηχανοστασίων, πλοίων, αυτοκινήτων,

αεροσκαφών και λοιπών μηχανημάτων, εφόσον συντάσσονται συμβόλαια μεταβίβασης, μετοχών, ομολογιών, ομολόγων και εντόκων γραμματίων,

β) στις πωλήσεις ύδατος μή ιαματικού, αεριόφωτος, ηλεκτρικού ρεύματος, θερμικής ενέργειας ή παροχής τηλεπικοινωνιακών, ταχυδρομικών, τραπεζικών, χρηματιστηριακών και χρηματοδοτικών εργασιών, εφόσον από τις επιχειρήσεις πώλησης των ειδών ή παροχής των υπηρεσιών αυτών εκδίδονται άλλα έγγραφα που περιλαμβάνουν τα στοιχεία του τιμολογίου, εκτος του Α.Φ.Μ. και της Δ.Ο.Υ, του αντισυμβαλλομένου και αντίτυπο αυτών των εγγράφων παραδίδεται στον πελάτη.

γ) στις πωλήσεις μη εμπορευσίμων αγαθών για τον αγοραστή επιτηδευματία αξίας κάθε συναλλαγής μέχρι πέντε χιλιάδων (5.000) δρχ. εφόσον εκδίδεται απόδειξη λιανικής πώλησης.

ΑΡΘΡΟ 13

“ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΑΓΑΘΩΝ. ΑΠΟΔΕΙΞΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ”

Το άρθρο 18 του ΚΦΣ 356/86 αριθμείται σε άρθρο 13 του ΚΒΣ 186/92 και τίθεται όπως το αντικατέστησε:

1. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας για κάθε πώληση αγαθών, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτου, ή παροχή υπηρεσιών προς το κοινό ή προς τα μέλη προμηθευτικού σύνεταιρισμού με βάση διατακτικές του, εκδίδει απόδειξη λιανικής πώλησης ή παροχής υπηρεσιών, κατά περίπτωση. Σε περίπτωση επιστροφής των αγαθών εκδίδει απόδειξη επιστροφής. Σε περίπτωση αλλαγής των αγαθών εκδίδει απόδειξη λιανικής πώλησης στην οποία αναγράφει χωριστά τουλάχιστον την αξία του αγαθού που παραδίδεται στον πελάτη, καθώς και την αξία του αγαθού που επιστρέφεται και την τυχόν διαφορά.
2. Στην απόδειξη λιανικής πώλησης ή παροχής υπηρεσιών αναγραφεται κατά συντελεστή Φ.Π.Α. και η αξία της πώλησης ή το ποσό της αμοιβής.

Οι επιτηδευματίες της παραγράφου 5 του άρθρου 10 του Κώδικα αυτού, καθώς και οι επιτηδευματίες που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα, κατονομαζόμενο στην παράγραφο 1 του άρθρου 45 του ν.δ. 3323/1955, στις εκδίδομενες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών αναγράφουν το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη, το ποσό της αμοιβής αριθμητικώς καθώς και ολογράφως, όταν αυτή εκδίδεται χειρόγραφη. Οι επιτηδευματίες αυτοί εκδίδουν την ίδια απόδειξη και όταν παρέχουν υπηρεσίες για επαγγελματική εξυπηρέτηση του πελάτη, οπότε αναγράφουν σ' αυτήν το επάγγελμα και τον αριθμό φορολογικού μητρώου του.

Κατ' εξαίρεση ο εκμεταλλευτής χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων αναγράφει στην απόδειξη τον αριθμό κυκλοφορίας του αυτοκινήτου, αντί της αναγραφής των στοιχείων του πελάτη. Επί παροχής υπηρεσιών χωρίς αμοιβή στην απόδειξη αναγράφεται η ένδειξη "δωρεάν".

Ο εκμεταλλευτής γεωργικών μηχανημάτων ή ελαιουργείου ή αλευρομύλου ή εργοστασίου αποφλοίωσης ρυζιού, εκδίδει, σε κάθε περίπτωση, απόδειξη παροχής υπηρεσιών, στην οποία αναγράφει και το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη, όταν δε η αμοιβή του καταβάλλεται σε είδος στην απόδειξη αυτή αναγράφει το είδος, την ποσότητα και την αξία του στην τρέχουσα τιμή.

Οταν ο επιτηδευματίας είναι υπόχρεος σε τήρηση βιβλίου αποθήκης κατά την εισαγωγή και εξαγωγή αναγράφει στην απόδειξη λιανικής πώλησης ή στην απόδειξη επιστροφής, κατά περίπτωση, και το είδος και την ποσότητα του αγαθού που πωλήθηκε ή επιστράφηκε ή αλλάχθηκε.

Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας και πωλεία αγαθά ή παρέχει υπηρεσίες με πίστωση αναγράφει στην απόδειξη και το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση του πελάτη, και την ένδειξη "ΕΠΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙ".

Το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του πελάτη αναγράφονται και στην περίπτωση επιστροφής ή αλλαγής αγαθών, εφόσον επιστρέφεται σ' αυτόν ποσό άνω των πέντε χιλιάδων (5.000) δραχμών.

3. Η απόδειξη εκδίδεται επί πώλησης αγαθών κατά την παράδοση ή την έναρξη της αποστολής των αγαθών και επί παροχής υπηρεσιών στο χρόνο

που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου 15 του άρθρου 12 για το τιμολόγιο, με εξαίρεση την απόδειξη παροχής υπηρεσιών των ασκούντων ελευθέριο επάγγελμα, η οποία εκδίδεται κατά την είσπραξη της αμοιβής. Οταν η αποστολή των αγαθών γίνεται σε τρίτο, με εντολή του αγοραστή, σε χρόνο μεταγενέστερο από την έκδοση της απόδειξης λιανικής πώλησης, στο δελτίο αποστολής αναγράφεται ο αριθμός της απόδειξης αυτής.

Επί εκτελέσεως οποιουδήποτε τεχνικού έργου ή εγκατάστασης που ανήκει σε ιδιώτη η απόδειξη εκδίδεται κατά την παράδοση του έργου ή της εγκατάστασης και πάντως πριν από το τέλος της διαχειριστικής περιόδου για το έργο που έχει εκτελεστεί. Στην απόδειξη αυτή αναγράφεται το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση του πελάτη και το είδος του έργου ή της εγκατάστασης.

4. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν έχουν εφαρμογή στις συναλλαγές των περιπτώσεων α, και β, της παραγράφου 16 του άρθρου 12 του Κώδικα αυτού, εφόσον από τις επιχειρήσεις πώλησης των ειδών ή παροχής των υπηρεσιών αυτών εκδίδονται άλλα έγγραφα, που περιλαμβάνουν τα στοιχεία της απόδειξης λιανικής πώλησης ή παροχής υπηρεσιών και αντίτυπο αυτών των εγγράφων παραδίδεται στον πελάτη, καθώς και στην είσπραξη αμοιβής από συμβολαιογράφο, εφόσον η αμοιβή του αναγράφεται στο συμβόλαιο για το οποίο εισπράττεται.

5. Οταν χρησιμοποιείται φορολογική ταμειακή μηχανή για την έκδοση των αποδείξεων λιανικής πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών μετρητοίς, καθώς και επί πιστώσει από τους επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας, η ταινία αυτής θεωρείται ως στέλεχος αποδείξεων αυτών αν αποτυπώνονται σ' αυτήν όλες οι ενδείξεις που ορίζονται από τον Κώδικα αυτό για τις αποδείξεις αυτές, εκτός από την αναγραφή και ολογράφως του ποσού της αμοιβής.

ΆΡΘΡΟ 14

"ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΑΥΤΟΠΑΡΑΔΟΣΗΣ"

Το άρθρο 14 του ΚΒΣ 186/92 είναι ένα νέο άρθρο το οποίο δεν αναφερόταν στον προηγούμενο κώδικα. Γι' αυτό το λόγο το παρουσιάζουμε όπως έχει:

ΑΡΘΡΟ_14

Στις περιπτώσεις αυτοπαράδοσης αγαθών ή ιδιοχρησιμοποίησης υπηρεσιών, που προβλέπονται από το ν.1 642/86 εκδίδεται απόδειξη αυτοπαράδοσης. Αντί της αποδείξεως αυτής μπορεί να εκδίδεται τιμολόγιο ή απόδειξη δαπάνης, εφόσον κατά την έκδοσή τους αναγράφεται η ένδειξη “απόδειξη αυτοπαράδοσης”.

ΑΡΘΡΟ_15

“ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ”

1. Το άρθρο 24 του ΚΦΣ 356/86 αριθμείται σε άρθρο 15 του ΚΒΣ 186/92.
2. Στην § 1 προστίθεται το εδάφιο που αναφέρει ότι ο επιτηδευματίας εκδίδει διπλότυπη απόδειξη δαπάνης για την καταβολή αμοιβών σε συγγραφείς ή σε εισηγητές επιμορφωτικών σεμιναρίων, οι οποίοι είναι δημόσιοι ή ιδιωτικοί υπάλληλοι και δεν είναι επιτηδευματίας από άλλη αιτία.

Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 24 του ΚΦΣ 356/86 που αναφέρεται στον τρόπο συμπληρώσεως της απόδειξης δαπάνης αποτελεί ξεχωριστή παράγραφο στο άρθρο 15 του ΚΒΣ 186/92 και συγκεκριμένα την § 2 προσθέτοντας όμως την υποπαράγραφο 2γ που αναφέρει ότι και τα δύο αντίτυπα της απόδειξης δαπάνης αναγράφονται οι τυχόν φόροι και οι λοιπές φορολογικές επιβαρύνσεις, και για το οποίο στο προηγούμενο άρθρο 24 δεν γίνεται καμμία αναφορά.

3. Η § 2 του άρθρου 24 αριθμείται σε § 3 στο άρθρο 15 και τίθεται όπως την αντικατέστησε.

§ 3. Για τα δώρα που γίνονται από τον επιτηδευματία σε διάφορα πρόσωπα, για την επαγγελματική του προβολή ή για την εκπλήρωση κοινωνικής του υποχρέωσης, συνυφασμένης με την επαγγελματική του δραστηριότητα, αξίας του καθενός, μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) μπορεί να συντάσσεται σχετική κατάσταση, με το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση των προσώπων αυτών, αντί της έκδοσης της διπλότυπης απόδειξης της παραγραφου 1 για κάθε πρόσωπο.

Δηλ. καταργούνται τα όρια του 6.000, 8.000 και 12.000 χιλ. δρχ. για την μη έκδοση απόδειξης δαπάνης για τους επιτηδευματίες της πρώτης, δεύτερης και τρίτης κατηγορίας αντίστοιχα που ισχύει με το προηγούμενο άρθρο.

4. Προστίθεται η παράγραφος 4 που αναφέρει ότι:

§ 4. Οταν καταβάλλονται μισθοί, ημερομήσθια, ή άλλες παροχές σε μισθωτούς δύναται, αντί της έκδοσης απόδειξης δαπάνης, να συντάσσεται κατάσταση στην οποία υπογράφουν οι δικαιούχοι για τα ποσά που λαμβάνουν.

Επί καταβολής μισθών και ημερομήσθιων με τη μεσολάβηση τράπεζας δεν απαιτείται υπογραφή της κατάστασης εφόσον υπάρχει σχετική εξουσιοδότηση των δικαιούχων της αμοιβής, που δίδεται μία φορά με ταυτόχρονη εντολή προς την τράπεζα για πίστωση συγκεκριμένου λογαριασμού.

ΑΡΘΡΟ 16

"ΕΓΓΡΑΦΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ"

Το άρθρο 16 του ΚΒΣ 186/92 προήλθε από την ενσωμάτωση σ' αυτό των παρακάτω άρθρων του προηγούμενου κώδικα 356/86.

- 1) Αρθρο 25 με τον τίτλο "ΦΟΡΤΩΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ"
- 2) Αρθρο 26 με τον τίτλο "ΦΟΡΤΩΤΙΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ"
- 3) Αρθρο 28 με τον τίτλο "ΒΙΒΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΓΑΘΩΝ ΜΕ ΦΟΡΤΗΓΑ ή ΜΙΚΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ή ΤΡΙΚΥΚΛΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ".

Επειδή όμως είναι δύσκολο να εντωπίσουμε τί έχει αλλάξει ή τί έχει καταργηθεί από τα τρία (3) αυτά άρθρα που έχουν ενσωματωθεί στο άρθρο 16 του νέου ΚΒΣ κρίνουμε σκόπιμο να το παρουσιάσουμε στην τελική του μορφή του άρθρου όπως ισχύει και έχει διαμορφωθεί σήμερα με τον ΚΒΣ 186/92.

1. Επί μεταφοράς αγαθών από τον επιτηδευματία για την άσκηση του επαγγέλματός του ή από τα πρόσωπα των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 2, με μεταφορικά μέσα ιδιωτικής χρήσης ή μισθωμένα δημόσιας χρήσης, συνοδευτικό στοιχείο διακίνησης, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του Κώδικα αυτού. Το στοιχείο αυτό συνοδεύει τα αγαθά σε όλη τη διαδρομή και παραδίδεται στον παραλήπτη τους.

Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζονται:

- α) για τις μεταφορές υλικών εκσκαφών ή κατεδαφίσεων από κατασκευαστικές επιχειρήσεις και για τις μεταφορές αυτούσιων λατομικών προιόντων (άμμου, σκύρων κ.λ.π.). που παράγονται από τις ίδιες επιχειρήσεις για τα έργα που εκτελούνται από αυτές,
- β) για τις μεταφορές που ενεργούνται από μεταλλευτικές επιχειρήσεις, μεταλλεύματος και υλικών που απορρίπτονται (μπάζων), από εργοτάξειο σε εργοτάξιο και από εργοτάξιο σε χώρους αποθήκευσης, επεξεργασίας, εκφόρτωσης και απόρριψης, κατά περίπτωση και
- β) για τις μεταφορές πέτρας, χαλικιού, αργιλοπετρώματος και αργιλοχώματος, από επιχειρήσεις παραγωγής αδρανών υλικών, ασβέστη και τσιμέντου, από τους χώρους περισυλλογής ή εξόρυξης στους χώρους επεξεργασίας.

2. Τα πρόσωπα της παραγραφου 4 του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού, για κάθε μεταφορά των προιόντων τους στους τόπους διάθεσης με φορτηγό ή μικτής χρήσης αυτοκίνητο ή τρίκυκλο ιδιωτικής χρήσης, τηρούν στο αυτοκίνητο ή στο τρίκυκλο, βιβλίο ημερολογίου μεταφοράς, στο οποίο αναγράφουν το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του παραλήπτη, τον αριθμό του δελτίου αποστολής, το είδος και την ποσότητα των προιόντων που μεταφέρονται, τη χρονολογία και την ώρα εκκίνησης για κάθε διαδρομή. Στο ημερολόγιο μεταφοράς μπορεί να αναγράφεται μόνο η χρονολογία και η ώρα εκκίνησης του αυτοκινήτου και αριθμός του δελτίου αποστολής, εφόσον σ' αυτό περιέχονται τα λοιπά στοιχεία.

3. Επί μεταφοράς αγαθών με μεταφορικά μέσα δημόσιας χρήσης, ο επιτηδευματίας ή τα πρόσωπα των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 2 παραδίδουν στο μεταφορέα ή το μεταφορικό γραφείο τα στοιχεία της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, που συνοδεύουν τα αγαθά μέχρι την παράδοσή τους στον παραλήπτη.

4. Επί αποστολής αγαθών από πρόσωπο μή υπόχρεο στην έκδοση των στοιχείων της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, το πρόσωπο αυτό παραδίδει στο μεταφορέα ή το μεταφορικό γραφείο ενυπόγραφη δήλωση μεταφοράς, στην οποία αναγράφεται το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα και η διεύθυνσή του, καθώς και τα αντίστοιχα στοιχεία του παραλήπτη, ο τόπος προορισμού και συνοπτική περιγραφή των ειδών.

5. Ο μεταφορέας με βάση τα έγγραφα των προηγουμένων παραγράφων 3 και 4, εκδίδει κατά την παραλαβή των προς μεταφορά αγαθών, για κάθε μεταφορά, φορτωτική κατά φορτωτή και παραλήπτη σε τέσσερα αντίτυπα.

Το πρώτο αντίτυπο συνοδεύει τα αγαθά, αποτελεί αποδεικτικό παράδοσης αυτών και παραμένει στο μεταφορέα, το δεύτερο παραδίδεται στο φορτωτή, το τρίτο έχει την ένδειξη "Αποδεικτικό Δαπάνης" και παραδίδεται σ' αυτόν που καταβάλλει τα κόμιστρα και το τέταρτο παραμένει ως στέλεχος.

6. Το μεταφορικό γραφείο, με βάση τα έγγραφα των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου αυτού, εκδίδει κατά την παραλαβή των προς μεταφορά αγαθών φορτωτική κατά αποστολέα και παραλήπτη σε τέσσερα αντίτυπα. Το πρώτο αντίτυπο συνοδεύει τα αγαθά και επιστρέφεται στο μεταφορικό γραφείο, το δεύτερο παραδίδεται στον αποστολέα, το τρίτο έχει την ένδειξη "Αποδεικτικό Δαπάνης" και παραδίδεται σ' αυτόν που καταβάλλει τα κόμιστρα και το τέταρτο παραμένει ως στέλεχος.

Για την μεταφορά των αγαθών το μεταφορικό γραφείο, όταν η φόρτωση γίνεται από τις εγκαταστάσεις του, εκδίδει διπλότυπη κατάσταση αποστολής αγαθών, στην οποία αναγράφει το είδος και τους αριθμούς των δεμάτων, το είδος και την ποσότητα των μεταφερομένων αγαθών και τον τόπο προορισμού τους. Το ένα αντίτυπο της κατάστασης αυτής παραδίδεται στο μεταφορέα για την έκδοση συγκεντρωτικής φορτωτικής. Εφόσον στην κατάσταση επισυνάπτεται αντίγραφο των τετραπλότυπων φορτωτικών που εκδόθηκαν αναγράφεται μόνο ο αριθμός κάθε φορτωτικής, το συνολικό βάρος των αγαθών που μεταφέρονται και ο συνολικός αριθμός των δεμάτων.

7. Η φορτωτική περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, το επάγγελμα και τη διεύθυνση του αποστολέα ή φορτωτή και του παραλήπτη των αγαθών,
- β) όταν η μεταφορά ενεργείται απευθείας από τον αποστολέα στον παραλήπτη, κατ' εντολή μεταφορικού γραφείου ή άλλου τρίτου, στην φορτωτική αναγράφονται και τα πλήρη στοιχεία του εντολέα.
- γ) την ημερομηνία και τον τόπο έκδοσης της φορτωτικής, καθώς και την ημερομηνία έναρξης της μεταφοράς από το μεταφορέα,
- δ) τον τόπο προορισμού των προς μεταφορά αγαθών

- ε) το είδος και τον αριθμό του συνοδευτικού στοιχείου του αποστολέα,
στ) τους αριθμούς των δεμάτων, το είδος κατά γενική κατηγορία και την
ποσότητα των μεταφερομένων αγαθών,
ζ) το κόμιστρο και τις λοιπές επιβαρύνσεις της μεταφοράς,
η) τον αριθμό κυκλοφορίας του αυτοκινήτου ή το όνομα του πλωτού
μέσου, προκειμένου περί θαλασσών μεταφορών.

8. Ο μεταφορέας εκδίδει φορτωτική και όταν μεταφέρει αγαθά δικά του.
Από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται δημόσιες μεταφορικές
επιχειρήσεις.

9. Ο μεταφορέας αντί φορτωτικής, μπορεί να εκδίδει διπλότυπη απόδειξη
για μεταφορές αποσκευών που συνοδεύονται από τον ταξιδιώτη ή
μικροδεμάτων ή για μεταφορές εντός της αστικής περιοχής των πόλεων
ή για μεταφορές εμφρότων ή κενών οχημάτων με πλωτά μέσα.
Στην απόδειξη αυτή, που εκδίδεται πριν από την εκκίνηση του
μεταφορικού μέσου και το ένα αντίτυπό της παραδίδεται στον
καταβάλλοντα το κόμιστρο, αναγράφονται:

- α) επί μεταφοράς αποσκευών, τουλάχιστον το κόμιστρο,
- β) επί μεταφοράς μικροδεμάτων, τα στοιχεία του φορτωτή και του
παραλήπτη, το είδος κατά γενική κατηγορία, η ποσότητα των αγαθών και
το κόμιστρο,
- γ) επί αστικών μεταφορών, τα στοιχεία της προηγούμενης περίπτωσης β'
ο αριθμός του συνοδευτικού στοιχείου του αποστολέα και η ώρα
εκκίνησης του μεταφορικού μέσου,
- δ) επί μεταφοράς οχημάτων με πλωτά μέσα, τα στοιχεία αυτού που
καταβάλλει το ναύλο και το ποσό αυτού.

10. Ο μεταφορέας ή το μεταφορικό γραφείο εκδίδει διορθωτικό σημείωμα
μεταφοράς σε τρία αντίτυπα: α) όταν επιστρέφει ποσό κομίστρων, β)
όταν κατά την παράδοση των αγαθών στον παραλήπτη διαπιστωθούν
ποσοτικές διαφορές και γ) σε κάθε περίπτωση πραγματοποίησης της
μεταφοράς κατά τρόπο, τόπο και χρόνο διαφορετικό από αυτόν που
αναγράφεται στην φορτωτική. Στο σημείωμα αυτό, που υπογράφεται από
το μεταφορέα και τον παραλήπτη, γράφονται τα στοιχεία του
μεταφορέα, του φορτωτή ή αποστολέα και του παραλήπτη, ο αριθμός της
φορτωτικής, το ποσό της διαφοράς των κομίστρων, καθώς και οι
διαφορές που διαπιστώθηκαν.

Το πρώτο αντίτυπο αποστέλλεται στο φορτωτή ή αποστολέα, το δεύτερο παραδίδεται στον παραλήπτη και το τρίτο παραμένει ως στέλεχος.

11. Ο μεταφορέας που πραγματοποιεί διεθνείς μεταφορές οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες ή εναέριες, δύναται να εκδίδει γι' αυτές τις μεταφορές άλλα ισοδύναμα με τα παραπάνω στοιχεία, εφόσον αυτά προβλέπονται από διεθνείς συμβάσεις, στις οποίες έχει προσχωρήσει και η χώρα μας.

12. Ο μεταφορέας που πραγματοποιεί θαλάσσιες ή εναέριες μεταφορές δύναται να αναθέτει την έκδοση των εγγράφων μεταφοράς σε αντιπρόσωπο ή σε πράκτορα, εφόσον πριν από την ανάθεση γνωστοποιήσει τούτων εγγράφων στη Δ.Ο.Υ. στην οποία υπάγεται ο αντιπρόσωπός του ή ο πράκτοράς του.

13. Επί μεταφοράς αγαθών ενός φορτωτή με φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας χρήστης, που προορίζονται να παραδοθούν σε περισσότερους από έναν παραλήπτες, μπορεί να εκδίδεται μία συγκεντρωτική φορτωτική κατά αποστολέα για κάθε μεταφορά, αντί της έκδοσης φορτωτικών κατά φορτωτή και παραλήπτη, με την προυπόθεση ότι το συνολικό κόμιστρο καταβάλλεται στο μεταφορέα από τον φορτωτή. Στη συγκεντρωτική φορτωτική αναγράφονται το ονοματεπώνυμο, η επωνυμία, το επάγγελμα και η διεύθυνση του φορτωτή, ο τόπος φόρτωσης, το είδος και η ποσότητα των αγαθών που μεταφέρονται, το συνολικό κόμιστρο αριθμητικώς και ολογράφως, η χρονολογία εκκίνησης του αυτοκινήτου, καθώς και για κάθε παραλήπτη ο αριθμός του συνοδευτικού φορολογικού στοιχείου που εκδίδει ο φορτωτής, το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία, το επάγγελμα και η διεύθυνσή του, το είδος και η ποσότητα των αγαθών που προορίζονται γι' αυτόν και ο τρόπος προορισμού (εκφόρτωσης).

14. Για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού μεταφορέας θεωρείται αυτός που ενεργεί τη μεταφορά αγαθών με κόμιστρο, με μεταφορικά μέσα που ανήκουν σ' αυτόν ή εκμεταλλεύεται αυτός, και φορτωτής αυτός που αναθέτει στο μεταφορέα το έργο της μεταφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

"ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ - ΘΕΩΡΗΣΗ & ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ"

ΆΡΘΡΟ 17

"ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ"

Το άρθρο 17 του ΚΒΣ 186/92 τροποποιεί το άρθρο 17 του ΚΦΣ 356/86 ως εξής:

§ 1 Αλλάζει ο χρόνος ενημέρωσης των βιβλίων της πρώτης και δεύτερης κατηγορίας και από έξι (6) ημέρες που ήταν με τον προηγούμενο κώδικα, γίνεται τώρα εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την έκδοση ή λήξη του κατά περίπτωση δικαιολογητικού. Τροποποιείται δηλαδή η παράγραφος 1,2 των ΚΦΣ 356/86.

§ 2 Η καταχώρηση των εγγραφών στο ημερολόγιο προκειμένου για βιβλία γ κατηγορίας γίνεται εντος δεκαπέντε (15) ημερών από την έκδοση ή λήξη του κατά περίπτωση δικαιολογητικού, από το χρονικό όριο των τριών (3) ημερών που ήταν με τον προηγούμενο κώδικα.

Αλλάζει επίσης η § 7 που αναφέρεται στο χρόνο ενημέρωσης των βιβλίων αποθήκης και από πέντε (5) ημέρες, γίνεται με τον ΚΒΣ 186/92 εφάφιο (γ) εντός οκτώ (8) ημερών από την παραλαβή ή την παράδοση ή άλλου είδους διακίνηση των αγαθών. Η αξία τώρα συμπληρώνεται εντος δέκα (10) ημερών.

Οι παράγραφοι 4, 5, 6 του ΚΦΣ 356/86 αριθμήθηκαν σε 2β, 2γ, 4 αντίστοιχα,

Στο άρθρο 17 επίσης προστίθεται η § 4 που δεν υπήρχε στον προηγούμενο κώδικα και αναφέρει ότι: Κάθε ημιδαπό ή αλλοδαπό φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κοινωνία του Αστικού Κώδικα ή αστική εταιρεία ή ένωση

προσώπου με εξαίρεση, το Δημόσιο καταχωρούν στα βιβλία που ορίζονται από άλλες διατάξεις ή από τα καταστατικά τους εντος δεκαπέντε (15) ημερών τις αγορές και πωλήσεις αγαθών, τις δαπάνες για υπηρεσίες που τους παρέχουν τρίτοι, και τις αμοιβές για υπηρεσίες που παρέχουν αυτά προς τρίτους καθώς και τους ληξιπρόθεσμους και απαιτητικούς τόκους από δάνεια ή πιστώσεις.

Η παράγραφος 8 του άρθρου 17 του ΚΦΣ 356/86 αριθμήθηκε σε § 5, με τον ΚΒΣ 186/92. Διατίθεται όπως έχει :

§ 5 Τα δεδομένα των βιβλίων του υποκαταστήματος μεταφέρονται στα βιβλία της έδρας:

α) το αργότερο εντος της προθεσμίας υποβολής των κατά περίπτωση φορολογικών δηλώσεων, όταν σ' αυτό τηρούνται βιβλία πρώτης και δεύτερης κατηγορίας.

β) για τον υπόχρεο τήρησης βιβλίων τρίτης κατηγορίας εντος της προθεσμίας σύνταξης του ισολογισμού, όταν σ' αυτό τηρούνται βιβλία από τα οποία εξάγεται αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα, ή εντός των πρώτων είκοσι (20) ημερών του επόμενου μήνα εκείνου που αφορούν οι πράξεις ή οι συναλλαγές, όταν σ' αυτό τηρούνται βιβλία από τα οποία δεν εξάγεται αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα.

Στην περίπτωση που στο υποκατάστημα τηρείται ημερήσιο φύλλο συναλλαγών, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα που αφορά.

§ 6 Εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι, ο προιστάμενος Δ.Ο.Υ. μπορεί με έγκρισή του να παρατείνει την προθεσμία ενημέρωσης των βιβλίων που ορίζεται από τις παραγράφους 1 έως 4 και 5 περίπτωση β, του άρθρου αυτού, μέχρι πενήντα ημέρες. Η παράταση αυτή δεν συνεπάγεται παράταση των προθεσμιών υποβολής των φορολογικών δηλώσεων ή καταστάσεων.

§ 7. Η ποσοτική καταγραφή των αποθεμάτων, ιδίων και τρίτων, στο βιβλίο απογραφών ή σε καταστάσεις γίνεται μέχρι την εικοστή (20η) ημέρα του μεθεπόμενου από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου μήνα.

§ 8. Οι πράξεις του ισολογισμού, καθώς και το κλείσιμο αυτού, περατούνται : α) εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, για τις ατομικές επιχειρήσεις, προσωπικές εταιρείες εταιρείες

περιορισμένης ευθύνης, κοινοπραξίες, κοινωνίες του Αστικού Κώδικα και Αστικές Εταιρείες, β) εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, για τις ανώνυμες εταιρίες και τους συνεταιρισμούς, γ) εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται ποντοπόρα πλοία.

Οι παραπάνω προθεσμίες δεν μπορούν να υπερβούν την προθεσμία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

§ 9. Η ενημέρωση του ημερολογίου μεταφοράς γίνεται πριν από την εκκίνηση του αυτοκινήτου.

10. Η ενημέρωση των πρόσθετων βιβλίων γίνεται :

- α) του βιβλίου ποσοτικής παραλαβής, με την παραλαβή των αγαθών,
- β) του βιβλίου κίνησης πελατών (πόρτας) με την έισοδο του πελάτη,
- γ) του μητρώου μαθητών, με την εγγραφή του μαθητή,
- δ) του βιβλίου εισόδου και εξόδου ασθενών, με την είσοδο και έξοδο του ασθενή,
- ε) του βιβλίου ασθενών εντός της επόμενης από την είσοδο, την παροχή των υπηρεσιών νοσηλείας και την αλλαγή της θέσης.
- στ) του βιβλίου μεριδολογίου γιατρών εντός της επόμενης της ειδικής ιατρικής περίθαλψης του ασθενή,
- ζ) του βιβλίου επίσκεψης ασθενών, μόλις τελειώσει η εξέταση και πριν την αποχώρηση του ασθενή,
- η) του βιβλίου πελατών, μόλις αρχίσει η παροχή υπηρεσίας,
- θ) του βιβλίου εκπαιδευομένων οδηγών, με την έναρξη και τη λήξη του μαθήματος ή της εξέτασης,
- ι) του βιβλίου πρέσσας, με τη δεματοποίηση,
- ια) του βιβλίου αποθήκευσης, εντός της μεθεπόμενης της εισαγωγής και εξαγωγής των αγαθών,
- ιβ) του βιβλίου στάθμευσης με την είσοδο και έξοδο του αυτοκινήτου,
- ιγ) του βιβλίου εισερχομένων, με την είσοδο ή έξοδο του αυτοκινήτου,
- ιδ) του βιβλίου ασφαλιστηρίων συμβολαίων, εντός της επόμενης ημέρας από την κατάρτιση του συμβολαίου, των βιβλίων ακυρωσης ασφαλιστηρίων συμβολαίων, δηλώσεων επέλευσης κινδύνων και αντασφαλιστηρίων συμβολαίων, εντός πέντε ημερών από την ημέρα κατάρτισης των πράξεων αυτών,

ιε) του βιβλίου διάθεσης λαχείων με την παραλαβή των λαχείων κάθε κλήρωσης.

ΑΡΘΡΟ 18

“ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ”

- 1) Το άρθρο 15 του ΚΦΣ 356/86 αριθμείτε σε άρθρο 18 του ΚΒΣ 186/92.
- 2) Αλλάζει επίσης ο τίτλος του άρθρου και από “Τρόπος καταχώρησης εγγραφών” γίνεται “Τρόπος ενημέρωσης των βιβλίων και έκδοσης των στοιχείων”.
- 3) Η παράγραφος 3 του άρθρου 15 αριθμείται σε § 8 στο άρθρο 18 του ΚΒΣ 186/92.
- 4) Προσθέτονται οι παράγραφοι 3, 4, 5, 6, 7 και 9 οι οποίες τίθονται όπως έχουν:
 - § 3. Τα στοιχεία εκδίδονται χειρόγραφα με μελάνι ή με χρήση Η/Υ ή με άλλη μηχανή τουλάχιστον διπλότυπα ή σε όσα αντίτυπα ορίζονται από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, κατά περίπτωση, με χρήση χημικού χάρτη, αποκλειόμενης της χρήσης δίπτυχων ή τρίπτυχων εντύπων, με εξαίρεση τα εισητήρια μεταφορικών μεσων και θεαμάτων. Το ένα αντίτυπο παραδίδεται ή αποστέλλεται στον αντισυμβαλλόμενο, ο οποίος έχει υποχρέωση να ζητά και να το λαμβάνει, το δε άλλο αντίτυπο παραμένει στον εκδότη ως στέλεχος.
 - § 4. Ο επιτηδευματίας μπορεί για τις ανάγκες των συναλλαγών ή για οργανωτικούς λόγους, να εκδίδει τα φορολογικά στοιχεία σε περισσότερα αντίτυπα, εφόσον κάθε αντίτυπο αναγράφεται με σφραγίδα ή εντυπως ο προορισμός του. Ειδικά αν πρόκειται για στοιχείο διακίνησης αγαθών στα επιπλέον εκδιδόμενα αντίτυπα αναγράφεται κάτω από τον τίτλο του στοιχείου η ένδειξη “Δεν αποτελεί συνοδευτικό μεταφοράς”. Επίσης μπορεί στο περιεχόμενο των στοιχείων να προσθέτει και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνει αναγκαίο.

§ 5. Ολα τα στοιχεία φέρουν εντύπως ή με σφραγίδα τον τίτλο τους, το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, το επάγγελμα και την διεύθυνση του υπόχρεου σε έκδοση, τον Α.Φ.Μ. και την αρμόδια Δ.Ο.Υ. της έδρας.
Στα στοιχεία του υποκαταστήματος αναγράφεται και η διεύθυνση της έδρας με εξαίρεση τις αποδείξεις που εκδίδονται από φορολογική ταμειακή μηχανή.

§ 6. Τα βιβλία που τηρούνται σε κινητά φύλλα και όλα τα στοιχεία φέρουν ενιαία αρίθμηση, τουλάχιστον κατά διαχειριστική περίοδο, η οποία μπορεί να επαναληφθεί μέστι ασητν ίδια διαχειριστική περίοδο με έγκριση του προισταμένου της Δ.Ο.Υ.

Η έγκριση αυτή δεν απαιτείται για τις αποδείξεις που εκδίδονται από φορολογική ταμειακή μηχανή.

Επιτρέπεται μετά από γνωστοποίηση στον προιστάμενο της Δ.Ο.Υ., η χρησιμοποίηση συγχρόνως περισσοτέρων σειρών για κάθε είδος στοιχείου, με την προυπόθεση ότι φέρουν διακριτικό της σειράς και κάθε σειρά έχει ιδιαίτερη αρίθμηση, τουλάχιστον κατά διαχειριστική περίοδο.

§ 7. Στα στοιχεία που ορίζονται από τον Κώδικα αυτό αναγράφεται ο τόπος και η ημερομηνία έκδοσής τους. Επίσης, φέρουν χειρόγραφη ή μηχανογραφική υπογραφή του εκδότη τους ή προσώπου που ορίστηκε απ' αυτόν, με εξαίρεση τις αποδείξεις λιανικής πώλησης αγαθών.

§ 9. Το βάρος της απόδειξης της συναλλαγής φέρει ο εκδότης του στοιχείου, ο οποίος δικαιούται να επιβεβαιώνει τα αναγκαία στοιχεία του αντισυμβαλλομένου, τα οποία ο τελευταίος υποχρεούται να παρέχει στον εκδότη, φέροντας και την ευθύνη για την ακρίβια αυτού.

ΆΡΘΡΟ 19

"ΘΕΩΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ"

Το άρθρο 16 του ΚΦΣ 356/86 με τις παραγράφους § 1, 2, 3, και 5 που αναφερόνταν στη Θ Θεώρηση βιβλίων και στοιχείων, αντικαθήσταντε με το άρθρο 19 του ΚΒΣ 186/92 και τις παραγράφους § 1, 2, 3, και 4 αντίστοιχα.

1. Η § 1 του προηγούμενου κώδικα καταργείται και τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την § 1 του νέου ΚΒΣ εκτός από το εδάφιο τέσσερα (4) που αναφερόταν στη θεώρηση των βιβλίων και των στοιχείων του υποκαταστήματος και αριθμείται στον ΚΒΣ 186/92 σε § 3.

§1. Ο επιτηδευματίας έχει υποχρέωση να θεωρεί στον αρμόδιο προιστάμενο Δ.Ο.Υ. πριν από κάθε χρησιμοποίησή τους :

A) Από τα βιβλία που ορίζονται από τον κώδικα αυτό :

α) το βιβλίο αγορών

β) το βιβλίο εσόδων - εξόδων

γ) τα ημερολόγια στα οποία καταχωρεί προτενώς τις οικονομικές του πράξεις, καθώς και το ημερήσιο διπλότυπο φύλλο συναλλαγών

δ) το γενικό καθολικό ή τα μηνιαία ισοζύγια του γενικού καθολικού κατά περίπτωση επί μηχανογραφικής τήρησης

ε) το βιβλίο αποθήκης ή τις μηνιαίες καταστάσεις του άρθρου 24 του κώδικα αυτού

στ) τις ημερήσιες και τις μηνιαίες καταστάσεις του άρθρου 8 του κώδικα αυτού ή το βιβλίο αποθήκης όπου καταχωρούνται πρωτογενός οι εγγραφές

ζ) τα πρόσθετα βιβλία που ορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 10 του κώδικα αυτού

η) το βιβλίο απογραφών και τις καταστάσεις απογραφής,

θ) το ημερολόγιο μεταφοράς

ι) τα βιβλία πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων και του διοικητικού συμβουλίου των Α.Ε. ώς και των συνελεύσεων και της διαχείρησης των εταιριών περιορισμένης ευθύνης

ια) τις καταστάσεις που υποκαθιστούν ή αναλύουν βιβλία του κώδικα αυτού, εκτός από τις καταστάσεις του άρθρου 5, 6 του παρόντος.

B) Από στοιχεία :

α) το δελτίο αποστολής

β) το συνενωμένο δελτίο αποστολής με οποιοδήποτε στοιχείο αξίας

γ) το τιμολόγιο που εκδίδεται για την παροχή υπηρεσιών

δ) την απόδειξη παροχής υπηρεσιών όταν δεν εκδίδεται με τη χρήση φορολογικής ταμειακής μηχανής. Δεν υπόκεινται σε θεώρηση τα εισητήρια επιχειρήσεων μεταφοράς προσώπων με λεωφορεία, σιδηροδρόμους, και αεροπλάνα.

Επιτρέπεται η θεώρηση στοιχείων για τα οποία δεν υπάρχει τέτοια υποχρέωση, όταν τα στοιχεία αυτά εκδίδονται με τη χρήση Η/Υ από ενιαίο μηχανογραφικό έντυπο με στοιχεία για τα οποία ορίζεται θεώρησή τους.

Η § 5 του προηγούμενου κώδικα αριθμείται σε § 4 του ΚΒΣ 186/92 χωρίς να αλλάζει το περιεχόμενό της.

ΑΡΘΡΟ 20

“ΥΠΟΒΟΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ”

Το άρθρο 20 είναι ένα καινούργιο άρθρο το οποίο δεν υπήρχε στον προηγούμενο κώδικα, και είναι δημιούργημα της ανάγκης για καλύτερη και πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής.

Για αυτό το λόγο τίθεται όπως έχει :

§ 1. Ο επιτηδευματίας και τα πρόσωπα των παραγράφων 3 και 4, του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού υποβάλλουν μέχρι την εικοστή πέμπτη (25η) Μαΐου κάθε χρόνου στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή στο κέντρο πληροφορικής υπουργείου Οικονομικών (Κ.Ε.Π.Υ.Ο.). για μηχανογραφική επεξεργασία και διασταύρωση πληροφοριών, τριπλότυπες καταστάσεις με τις συναλλαγές που πραγματοποίησαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, για την επαγγελματική τους εξυπηρέτηση ή την εκπλήρωση του σκοπού τους από αγορές εμπορευσίμων και παγίων αγαθών και λήψη υπηρεσιών, από χονδρικές πιωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών και από καταβολή ή είσπραξη αμοιβών, αποζημιώσεων, οικονομικών ενισχύσεων και άλλων δικαιωμάτων, καθώς και για τα διανεμόμενα κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων.

Για τα μερίσματα που καταβάλλει ή πιστώνει η Ανώνυμη εταιρεία, οι πιο πάνω καταστάσεις καταβάλλονται εντός τριών (3) μηνών, από την έγκριση του ισολογισμού τους.

Ο υπόχρεος σε τήρηση διπλότυπου βιβλίου μεριδολογίου γιατρών, ή διπλότυπου δελτίου αποθήκης, υποβάλλει μέχρι την εικοστή πέμπτη (25η) Μαΐου καθε χρόνου, στην αρμόδια Δ.Ο.Υ, το ένα αντίτυπο της μερίδας κάθε γιατρού ή κάθε αποδέκτη κατά περίπτωση, και διπλότυπη κατάσταση στην οποία αναγράφονται με αλφαριθμητική σειρά οι γιατροί ή οι αποθέτες.

§ 2. Οι τελωνειακές αρχές αποστέλλουν μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου, κάθε χρόνου στο ΚΕΠΥΟ, ένα αντίτυπο κάθε άδειας εξόδου εισαχθέντων αγαθών, διασάφισης εξαγωγής αγαθών και εντολών επιστροφής δασμών, που εκδόθηκαν κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος.
Σε κάθε άδεια εξόδου ή διασάφιση εξαγωγής επισυνάπτεται αντίτυπο του σχετικού τιμολογίου.

§ 3. Οι καταστάσεις της § 1 περιέχουν τα πλήρη στοιχεία του υποχρέου, (τον Α.Φ.Μ. εντύπιας ή με σφραγίδα, το ονοματεπώνυμο και το πατρώνυμο ή την επωνυμία, το επάγγελμα και την ταχυδρομική διεύθυνση), την αρμόδια Δ.Ο.Υ. και το έτος που αφορούν.
Στις καταστάσεις αυτές καταχωρείτε το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία, το επάγγελμα, η διεύθυνση και ο Α.Φ.Μ. των συναλλασόμενων με τον υπόχρεο (Προμηθευτών, πελατών κ.α.) κατά αλφαριθμητική σειρά επωνύμου ή επωνυμίας, ο συνολικός αριθμός των τιμολογίων ή άλλων φορολογικών στοιχείων και η καθαρή αξία του εσόδου ή της δαπάνης.

Αντί καταστάσεων οι υπόχρεοι τήρησης βιβλίων τρίτης κατηγορίας που χρησιμοποιούν για την ενημέρωσή τους μηχανογραφικά μέσα υποβάλλουν ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης δεδομένων, στα οποία περιέχονται όλα τα δεδομένα που απαιτούνται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

§ 4. Τα τιμολόγια προς τα πρόσωπα της παραγράφου 3 του άρθρου 2, του κώδικα αυτού, ανεξάρτητα από την αξία τους, μπορεί να καταχωρούνται συγκεντρωτικά στο τέλος των καταστάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

§ 5. Η παραγωγη αγροτικών προιόντων, που δεν έχουν υπαχθεί στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α., υποβάλλουν τις καταστάσεις της § 1, μόνο για τις εκαθαρίσεις πώλησης των προιόντων τους από τρίτους και για τα τιμολόγια πώλησης των προιόντων τους που εκδίδουν οι ίδιοι μετά από έγκριση του προισταμένου της Δ.Ο.Υ.

§ 6. Δεν υποχρεούνται στην υποβολή των καταστάσεων της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού :

α) Οι τράπεζες για τους τόκους καταθέσεων που χορηγούν, καθώς και για τους τόκους και τις προμήθειες που χορηγούν σε άλλες τράπεζες ή λαμβάνουν από αυτές.

β) οι επιτηδευματίες και τα πρόσωπα των παραγραφών 3 και 4 του άρθρου 2 κώδικα αυτού για τους τόκους και τις προμήθειες που καταβάλλουν σε τράπεζες ή λαμβάνουν από αυτές, καθώς και για τους μισθούς, τα ημερομίσθια και τις συντάξεις που χορηγούν.

γ) ο μεταφορέας και το μεταφορικό γραφείο για τις φορτωτικές που εκδίδουν.

ΆΡΘΡΟ 21

ΤΟΠΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ

1. Το άρθρο 21 του ΚΒΣ 186/92 προήλθε από την ενσωμάτωση σ' αυτό της: § 4 του άρθρου 16 του ΚΦΣ 356/86 που αναφερόνταν στον τόπο τήρησης των βιβλίων και στοιχείων και της § 2 του άρθρου 44 του ίδιου κώδικα που αναφερόνταν στο χρόνο διαφύλαξης αυτών.

Ετσι η § 4 του άρθρου 16 του προηγούμενου κώδικα αριθμήτε τώρα σε § 1 του άρθρου 21 του ΚΒΣ 186/92 προσθέτοντας τα εξής εδάφια:

α) Για την τήρηση των βιβλίων και στοιχείων σε τόπο που βρίσκεται εκτός της χωρικής αρμοδιότητας καθώς και για την τήρηση των βιβλίων και στοιχείων των Α.Ε. του νομού Ατικκής και Θεσσαλονίκης εκτός έδρας απαιτείται έγκριση του αρμόδιου προισταμένου Δ.Ο.Υ.

β) Ειδικά τα πρόσθετα βιβλία τηρούνται στην επαγγελματική κατάσταση, που ασκείται η σχετική δραστηριότητα

γ) Μετά το τέλος της διαχειριστικής περιόδου τα βιβλία και τα στοιχεία των ανέλεκτων χρήσεων μπορεί να φυλάσσονται σε τόπο διάφορο της έδρας ή του υποκαταστήματος του επιτηδευματία.

§ 2. Τίθεται όπως αντικατέστησε την § 2 των άρθρων 44, του ΚΦΣ 356/86 ως εξής:

Τα βιβλία και τα στοιχεία που ορίζονται από τον Κώδικα αυτό καθώς και τα λοιπά δικαιολογητικά των εγγράφων στα βιβλία διατηρούνται έξι (6) χρόνια από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου την οποία αφορούν - με τον προηγούμενο κώδικα ο χρόνος αυτός ήταν έντεκα χρόνια - τα βιβλία και τα στοιχεία αυτά διατηρούνται οπωσδήποτε όσο χρόνο εκκρεμεί σχετική υπόθεση ενώπιων των Διοικητικών Δικαστηρίων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Ο επιτηδευματίας δεν υποχρεούται στη διαφύλαξη των στοιχείων και των λοιπών δικαιολογητικών των εγγράφων στα βιβλία και πριν από την πάροδο της πιο πάνω προθεσμίας, εφόσον οι σχετικές εγγραφές όλων των φορολογικών αντικειμένων κατέστησαν αμετάκλητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

“ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΗΡΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ”

Η εξέλιξη της ηλεκτρονικής τεχνολογίας και συγκεκριμένα η χρηση των Η/Υ σε όλους σχεδόν τους τομείς της κοινωνικής ζωής, δεν θα μπορούσε να αποτελέσει εξαίρεση στο πολύπλοκο σύστημα της φορολογίας, για πιο γρήγορη, και ευκολότερη παρακολούθηση των όσων συμβαίνουν μέσα σ' αυτό.

Ετσι με τον ΚΒΣ 186/92 κατωχειρόνεται πλέον νομικά η χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών μέσων για την τήρηση βιβλίων ή έκδοση των στοιχείων. Οι διατάξεις που αφορούν τη χρήση αυτών των μέσων υπάγονται στα άρθρα 23 έως και 25 του ΚΒΣ 186/92 τα οποία και θα παρουσιάσουμε πιο κάτω:

ΑΡΘΡΟ 22

“ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΓΕΝΙΚΑ”

Ο επιτηδευματίας που χρησιμοποιεί ηλεκτρονικά μέσα για την τήρηση των βιβλίων ή και την έκδοση των στοιχείων, υπάγεται και στις διατάξεις των άρθρων 23 & 25, οι οποίες κατισχύουν των αντιστοίχων σχετικών διατάξεων του Κώδικα αυτού.

Στις περιπτώσεις που εφαρμόζεται σύστημα χειρόγραφο και μηχανογραφικό, ισχύουν οι αντίστοιχες κατά περίπτωση διατάξεις.

ΑΡΘΡΟ 23

“ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΤΩΝ. **ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ”**

§ 1. Ο επιτηδευματίας που χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό υπολογιστή (Η/Υ) για την τήρηση των βιβλίων ή την έκδοση των στοιχείων υποχρεούται :

α) να έχει αναλυτικό εγχειρίδιο οδηγών χρήστης του λογισμικού στην Ελληνική γλώσσα, που αναφέρεται τουλάχιστον στην εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού και το οποίο ενημερώνεται αμέσως για κάθε μεταβολή που επέρχεται σ' αυτό,

β) να θέτει στη διάθεση του προισταμένου της Δ.Ο.Υ. το κατάλληλο προσωπικό για τη χρήση του λογισμικού της επχείρησης για όσο χρόνο απαιτηθεί, κατά τη διάρκεια του ελέγχου.

Τις υποχρεώσεις των περιπτώσεων α και β έχει και όποιος αναλαμβάνει τη μηχανογραφική τήρηση των βιβλίων επιτηδευματιών,

γ) να διαφυλάσσει, εκτός από τα βιβλία και στοιχεία που ορίζονται από την παράγραφο 2 του άρθρου 21 του Κώδικα αυτού, τα μηνιαία ισοζύγια του γενικού καθολικού, τις μηνιαίες καταστάσεις του βιβλίου αποθήκης, τα ηλεκτρονικά μέσα αποθήκευσης πληροφοριών, μέχρι την εκτύπωση των δεδομένων τους, και το εγχειρίδιο οδηγιών χρήστης του λογισμικού.

§ 2. Το λογισμικό πρέπει να ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις των διατάξεων του Κώδικα αυτού, όπως ισχύουν κάθε φορά και επιπλέον πρέπει να έχει τις ακόλουθες δυνατότητες :

α) ανάπτυξης κωδικών αριθμών και τίτλων λογαριασμών από τους επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας, ανάλογης με εκείνη του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, ή των κλαδικών λογιστικών σχεδίων, εφόσον προορίζεται για επιχειρήσεις που τα εφαρμόζουν.

Προκειμένου για επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία πρώτης και δεύτερης κατηγορίας τα πληροφοριακά στοιχεία που προβλέπονται από τα άρθρα 5 και 6 του Κώδικα αυτού πρέπει να προκύπτουν υποχρεωτικά από ανάπτυξη αντίστοιχων στηλών στα βιβλία αυτά, εφόσον δεν συντάσσονται οι αναλυτικές καταστάσεις που προβλέπονται από τις ίδιες διατάξεις,

β) προσδιορισμού των χρησιμοποιούμενων μεταβλητών φορολογικών συντελεστών, εισφορών, τελών από τον ίδιο το χρήστη,

γ) αυτόματης ετήσιας προοδευτικής αρίθμησης κάθε ημερολογιακής εγγραφής, ξεχωριστά για κάθε ημερολόγιο, η οποία δεν επιτρέπεται να μεταβάλλεται από το χρήστη. Η απλή εισαγωγή πληροφοριών ή άλλων ενδείξεων για μελλοντική έκδοση φορολογικών στοιχείων, δεν ασκεί οποιαδήποτε επίδραση στα λογιστικοποιημένα οικονομικά στοιχεία,

- δ) διασφάλισης της ενημέρωσης των βιβλίων του επιτηδευματία με το περιεχόμενο των στοιχείων που εκδίδονται μηχανογραφικά,
- ε) ακύρωσης εγγραφής με έκδοση ειδικού ακυρωτικού στοιχείου, σε περίπτωση λανθασμένης έκδοσης φορολογικών στοιχείων, εφόσον δεν έγινε χρήση αυτών. Η διόρθωση της λανθασμένης εγγραφής μπορεί να γίνεται με αλγεβρική απεικόνιση, με την προϋπόθεση ότι η ίδια μέθοδος θα εφαρμόζεται σε όλα τα επίπεδα λογαριασμών στους οποίους αφορά η διόρθωση,
- στ) διαχωρισμού, καταχώρησης και εκτύπωσης των οικονομικών πράξεων της νέας διαχειριστικής περιόδου, παράλληλα με τις οικονομικές πράξεις και τις τακτοποιητικές πράξεις της διαχειριστικής χρήσης που έληξε (σύνταξη ισολογισμού), καθώς και αυτόματης μεταφοράς των υπολοίπων στους λογαριασμούς της νέας χρήσης. Κάθε υπόλοιπο που μεταφέρεται στη νέα χρήση πρέπει να είναι οριστικό και εκκαθαρισμένο,
- ζ) διαχωρισμού και χωριστής εκτύπωσης των πράξεων του τελευταίου μήνα της διαχειριστικής χρήσης που έληξε από τις τακτοποιητικές τάξεις της ίδιας χρήσης.
- η) αποκλεισμού της δυνατότητας για αναδρομική τροποποίηση ή παρεμβολή οποιασδήποτε εγγραφής, μετά την πάροδο της προθεσμίας ενημέρωσης, που ορίζεται από τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού,
- θ) μεταγενέστερης αναπαραγωγής των εγγραφών σε περίπτωση τροποποίησης του λογισμικού,
- ι) αυτόματης ενέργειας των αθροίσεων των ποσων των ημερολογίων των λογαριασμών, των ισοζυγίων, των καταστάσεων και των στήλων των βιβλίων πρώτης και δεύτερης κατηγορίας και μεταφοράς τους από τη μία σελίδα σε άλλη.

ΑΡΘΡΟ 24

"ΧΡΟΝΟΣ & ΤΡΟΠΟΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ"

§ 1. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα αυτού, ενημερώνει τα ημερολόγιά του και το βιβλίο αποθήκης στις προθεσμίες, που ορίζονται από την παράγραφο 2 του άρθρου 17. Η εκτύπωση των ημερολογίων γίνεται μέσα στον επόμενο μήνα εκείνου που αφορούν οι οικονομικές πράξεις.

Σε μηνιαία βάση και μέσα στον επόμενο μήνα εκείνου που αφορούν οι οικονομικές πράξεις, ο επιτηδευματίας μπορεί, αντί της μηνιαίας εκτύπωσης του συγκεντρωτικού ημερολογίου, όταν τηρείται, του γενικά καθολικού και του βιβλίου αποθήκης, να εκτυπώνει ισοζύγιο του γενικού καθολικού και κατάσταση του βιβλίου αποθήκης. Στην κατάσταση αυτή εμφανίζονται για μεν τα είδη που κινήθηκαν κατά τη διάρκεια του μήνα, κατ' είδος, ποσότητα και αξία τα προοδευτικά αθροίσματα μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα, τα σύνολα των κινήσεων του μήνα κατά ποσότητα και αξία και τα ποσοτικά υπόλοιπα, για δε τα είδη που δεν κινήθηκαν το προοδευτικό συνολικό ποσό αξιών χρέωσης και πίστωσης όλων των ειδών μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα.

§ 2. Εφόσον τηρούνται τα πιο πάνω μηνιαία ισοζύγια και οι καταστάσεις του βιβλίου αποθήκης, η εκτύπωση του συγκεντρωτικού ημερολογίου, όταν τηρείται, του γενικού καθολικού και του βιβλίου αποθήκης γίνεται στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου και μέσα στην προθεσμία σύνταξης του ισολογισμού. Τα αναλυτικά καθολικά εκτυπώνονται στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου και μέσα στην προθεσμία σύνταξης του ισολογισμού.

§ 3. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας ενημερώνει τα βιβλία της έδρας ή του υποκαταστήματος του μέσα στις προθεσμίες που ορίζουν οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού.

Η εκτύπωση των βιβλίων γίνεται μέσα στον επόμενο μήνα εκείνου που αφορούν οι οικονομικές πράξεις.

- α) εκτυπώνει το ημερήσιο φύλλο συναλλαγών και αποστέλλει αυτό στην έδρα για την ενημέρωση των βιβλίων εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα που αφορά,
- β) ενημερώνει το ημερολόγιο ταμειακών και συμψηφιστικών πράξεων μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 2 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού και εκτυπώνει αυτό ή το φύλλο ανάλυσης και ελέγχου εντός των πρώτων είκοσι (20) ημερών του επόμενου μήνα,
- γ) ενημερώνει και εκτυπώνει το βιβλίο αποθήκης, καθώς και τη μηνιαία κατάσταση του βιβλίου αποθήκης, μέσα στις προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού.

§ 5. Σε περίπτωση που ο επιτηδευματίας διαθέτει κεντρική μονάδα (Η/Υ), με την οποία παρακολουθεί τα λογιστικά στοιχεία όλων των επαγγελματικών εγκαταστάσεων, μπορεί, μετά από προηγούμενη γνωστοποίηση στον προιστάμενο της Δ.Ο.Υ., της έδρας του ή μετά από έγκρισή του, εφόσον η κεντρική μονάδα είναι σε τόπο εκτος της χωρικής του αρμοδιότητας ή πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία με έδρα το νομό Αττικής ή Θεσσαλονίκης, να εκτυπώνει μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα στη μονάδα αυτή τα λογιστικά βιβλία και το βιβλίο αποθήκης κάθε επαγγελματικής εγκατάστασης, όταν η μεταβίβαση των εγγραφών από τις επαγγελματικές εγκαταστάσεις γίνεται είτε με απευθείας σύνδεση, είτε με άλλα ηλεκτρονικά μέσα, στις προβλεπόμενες προθεσμίες.

Τα τυπωμένα βιβλία αποστέλλονται μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη λήξη του μήνα της εκτύπωσης, στην επαγγελματική εγκατάσταση την οποία αφορούν, όπου και φυλάσσονται.

Τα θεωρημένα και μη χρησιμοποιημένα βιβλία μπορεί να φυλάσσονται στο χώρο της κεντρικής μονάδας του Η/Υ μέχρι την χρησιμοποίησή τους.

§ 6. Η εκτύπωση της ποσοτικής καταγραφής των αποθεμάτων, ιδίων και τρίτων, στο βιβλίο απογραφών γίνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 7 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού. Η κατά ποσότητα και αξία εκτύπωση των αποθεμάτων γίνεται μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 8 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού.

§ 7. Οι προθεσμίες που ορίζονται για την εκτύπωση των βιβλίων που προβλέπονται από τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου αυτού, τελούν υπό την προυπόθεση ότι, όταν ζητηθεί εγγράφως από τον προιστάμενο

της Δ.Ο.Υ., ή από εξουσιοδοτημένο από αυτόν υπάλληλο, είναι δυνατή η εκτύπωση σε αθεώρητο μηχανογραφικό χαρτί αμέσως των υπολοίπων όλων ή μερικών των λογαριασμών του γενικού καθολικού και του βιβλίου αποθήκης και εντος δύο ημερών, όλων ή μερικών των βιβλίων που τηρούνται μέχρι την ημέρα, που σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού, έπρεπε να έχει γίνει η εισαγωγή των στοιχείων στον Η/Υ.

Εφόσον είναι αντικειμενικά αδύνατη η εκτύπωση αυτή μέσα στις παραπάνω προθεσμίες ο προιστάμενος της Δ.Ο.Υ. ή ο εξουσιοδοτημένος από αυτόν υπάλληλος, μπορεί, μετά από αίτηση του επιτηδευματία, να τις παρατείνει.

Οι προθεσμίες ενημέρωσης και εκτύπωσης των βιβλίων με τις τρέχουσες συναλλαγές παρατείνεται αυτοδίκαια για όσο χρόνο ορίζεται για τις παραπάνω εκτυπώσεις.

§ 8. Οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 17 του Κώδικα αυτού, έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί μηχανογραφικής τήρησης των βιβλίων. Σε περίπτωση παράτασης του χρόνου ενημέρωσης των βιβλίων παρέχεται ισόχρονη παράταση και στο χρόνο εκτύπωσής τους.

ΑΡΘΡΟ 25

“ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ”

§ 1. Η εκτύπωση των θεωρημένων βιβλίων και καταστάσεων, μπορεί να γίνεται σε ενιαίο θεωρημένο μηχανογραφικό χαρτί γενικής αρίθμησης, με την προϋπόθεση ότι κατά την εκτύπωση αποτυπώνεται το είδος του βιβλίου ή της κατάστασης, δίδεται ενιαία εσωτερική αρίθμηση των σελίδων κάθε είδους βιβλίου ή κατάστασης και με το σημείωμα θεώρησης γνωστοποιείται στον προιστάμενο της Δ.Ο.Υ. το είδος των βιβλίων και των καταστάσεων που θα εκτυπωθούν από το ενιαίο έντυπο.

§ 2. Επιτρέπεται η έκδοση των φορολογικών στοιχείων από το ίδιο θεωρημένο στέλεχος μηχανογραφικού εντύπου πολλαπλής χρήσης, που φέρει ενιαία αρίθμηση, εφόσον με το σημείωμα θεώρησης γίνει γνωστοποίηση στον αρμόδιο προιστάμενο Δ.Ο.Υ. για το είδος και τις

σειρές των στοιχείων που εκδίδονται από αυτό και με την προϋπόθεση ότι κατά τη μηχανογραφική έκδοση αποτυπώνεται ο τίτλος και η σειρά του στοιχείου με ενιαία εσωτερική αρίθμηση για κάθε είδος και σειρά στοιχείου.

Η επέκταση της δυνατότητας έκδοσης και άλλου είδους ή άλλης σειράς στοιχείων από το ίδιο θεωρημένο στέλεχος επιτρέπεται, εφόσον πριν από τη έκδοση αυτή δηλωθεί τούτο εγγράφως στον προιστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. που θεώρησε τα στοιχεία αυτά.

§ 3. Εφόσον από το υποκατάστημα του επιτηδευματία ενεργούνται μόνο πωλήσεις ή παρέχονται μόνο υπηρεσίες, των οποίων τα στοιχεία μεταβιβάζονται με απευθείας σύνδεση στην κεντρική μονάδα Η/Υ, η έκδοση του φορολογικού στοιχείου στον πελάτη καλύπτει οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση του επιτηδευματία στην εγκατάσταση αυτή, με εξαίρεση την τήρηση του βιβλίου αποθήκης, των πρόσθετων βιβλίων του άρθρου 10 και τη σύνταξη κατάστασης απογραφής υποκαταστήματος. Στην περίπτωση αυτή τα έσοδα κάθε υποκαταστήματος παρακολουθούνται χωριστά στον Η/Υ.

§ 4. Μηχανογραφικές καταστάσεις ή βεβαιώσεις, σε έγγραφη ή μαγνητική μορφή, οι οποίες εκδίδονται ή παράγονται από τράπεζες ή άλλους πιστωτικούς οργανισμούς και πιστοποιούν την πραγματοποίηση από αυτές εισπράξεων ή πληρωμών για λογαριασμό του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ασφαλιστικών οργανισμών, επέχουν θέση παραστατικών εγγράφων των δοσοληψιών που αναφέρονται σ' αυτές.

§ 5. Σε περίπτωση βλάβης μηχανήματος ή γενικά μη λειτουργίας του λογισμικού η ενημέρωση των βιβλίων παρατείνεται για δέκα (10) ημέρες, εφόσον γίνει σχετική γνωστοποίηση στον προιστάμενο της Δ.Ο.Υ. Οταν η αιτία της μη ενημέρωσης συνεχίζονται και μετά από ένα χρόνο της παράτασης αυτής οι πρωτογενείς εγγραφές, μέχρι την αποκατάσταση της βλάβης γίνονται χειρόγραφα σε αντίστοιχα βιβλία ή σε ένα γενικό ημερολόγιο ή στα μηχανογραφικά έντυπα. Τα στοιχεία, στην περίπτωση αυτή, μπορεί να εκδίδονται και από ιδιαίτερη σειρά εντύπων.

Μετά τη λειτουργική αποκατάσταση του συστήματος γίνεται αμέσως η μεταφορά των εγγραφών από τα χειρόγραφα βιβλία στον Η/Υ, καθώς και η εκτύπωση των βιβλίων ή καταστάσεων, εφόσον παρήλθε η προθεσμία εκτύπωσής τους.

ΑΡΘΡΟ 26

"ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ"

Το άρθρο 26 του ΚΒΣ 186/1992 τίθεται όπως αντικατέστησε την § 1 του άρθρου 40 του ΚΦΣ 356/86 που αναφερόταν στην Διαχειριστική περίοδο.

Η παράγραφος 1 του προηγούμενου κώδικα αριθμήθηκε σε § 1, 2, 3, 4 με τον ΚΒΣ 186/92.

Κατά την έναρξη ή λήξη ή διακοπή των εργασιών της επιχείρησης η διαχειριστική περίοδος έναρξης μπορεί να είναι μικρότερη του δωδεκαμήνου. Κατ' εξαίρεση, για τον επιτηδευματία που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας, η διαχειριστική περίοδος έναρξης μπορεί να περιλαμβάνει και μεγαλύτερη του δωδεκαμήνου χρονικό διάστημα, όχι όμως και πλέον των 24 μηνών.

Ως διαχειριστική περίοδος έναρξης, για την εφαρμογή του άρθρου αυτού θεωρείται και εκείνη κατά την οποία ο επιτηδευματίας λόγω ύψους ακαθάριστων εσόδων, άρχισε να τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας.

§ 2. Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας κλείνει διαχειριστική περίοδο 30 Ιουνίου ή την 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους.

§ 3. Μετάθεση του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου επιτρέπεται μόνο εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι που την επιβάλλουν. Για την μετάθεση αυτή απαιτείται έγκριση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. (με το προηγούμενο κώδικα Οικονομικός Εφορος) μετά από σχετική αίτηση του επιτηδευματία που υποβάλλεται το αργότερο μέσα στον ενδέκατο μήνα της διαχειριστικής περιόδου, της οποίας ζητείται η παράταση του χρόνου λήξης.

Η § 4 προστέθηκε στον ΚΒΣ 156/92 δηλ. δεν υπήρχε στον προηγούμενο κώδικα και αναφέρει ότι :

Η διαχειριστική περίοδος των νομικών προσώπων που τίθενται σε εκκαθάριση, για οποιοδήποτε λόγο, αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης της εκκαθάρισης και λήγει με την ολοκλήρωσή της.

Καταργείται το εδάφιο του προηγούμενου κώδικα που αναφέρει ότι α) το υποκατάστημα, πρακτορείο, ή άλλη εγκατάσταση στην Ελλάδα αλλοδαπής, μπορεί να κλείνει την διαχείρισή του, κατά το χρόνο που κλείνει την διαχείρισή του το κεντρικό κατάστημα στην αλλοδαπή και β) η ημιδαπή επιχείρηση στην οποία μετέχει αλλοδαπή επιχείρηση με ποσοστό κεφαλαίου 51% τουλάχιστον κατά το χρόνο που κλείνει τη διαχείρισή της η αλλοδαπή επιχείρηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ

Αλλάζει ο τίτλος του κεφαλαίου από

"ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ, **ΑΠΟΓΡΑΦΗ, ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ" σε** **"ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ** **ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ"**

Το άρθρο 26 του ΚΒΣ 186/92 τίθεται όπως τροποποίησε το άρθρο 40 του ΚΦΣ 356/86.

Προστέθηκε το εδάφιο που αναφέρει ότι : ως διαχειριστική περίοδος έναρξης, για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, θεωρείται και εκείνη κατά την οποία ο επιτηδευματίας, λόγω ύψους ακαθάριστων εσόδων, άρχισε να τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας.

ΆΡΘΡΟ 27

"ΑΠΟΓΡΑΦΗ"

1. Η παράγραφος 2 του ΚΦΣ 356/86 του άρθρου 40 αριθμείται σε § 1

Άρθρο 27 του ΚΒΣ 186/92 και αναφέρεται στην απογραφή όπως είχε.

2. Η παράγραφος 6 του άρθρου 40 του ΚΦΣ 356/86 αριθμείται σε § 2

Άρθρο 27 του ΚΒΣ 186/92 χωρίς να αλλάζει το περιεχόμενό της.

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 27 προστίθεται το δεύτερο εδάφιο που αναφέρει ότι :

Όταν δεν υπάρχουν πάγια περιουσιακά στοιχεία ή αποθέματα αντί της σύνταξης απογραφής έναρξης καταχωρούνται αναλυτικά τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού στην εγγραφή ανοίγματος των βιβλίων.

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 27 τίθεται όπως αντικατέστησε την § 3 του άρθρου 40 του ΚΦΣ 356/86:

§3. Η ποσοτική καταμέτρηση των αποθεμάτων και η καταγραφή τους στο βιβλίο απογραφής ή σε καταστάσεις στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου γίνεται διακεκριμένα για κάθε αποθηκευτικό χώρο.

Η καταχώρηση, η οποία περιλαμβάνει το είδος, τη μονάδα μέτρησης και την ποσότητα γίνεται με μία εγγραφή για ολόκληρη την ποσότητα κάθε είδους αγαθού, για κάθε αποθηκευτικό χώρο.

Μέχρι την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού καταχωρείται η κατά μονάδα αξία, στην οποία αποτιμήθηκε κάθε είδος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 του κώδικα αυτού, καθώς και η συνολική αξία.

Για το υποκατάστημα που λειτουργεί στον ίδιο νομό με την έδρα ή σε απόσταση μικρότερη των 50 χιλιομέτρων από αυτή και δεν εξάγει αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα η καταγραφή των αποθεμάτων μπορεί να γίνεται απευθείας στο βιβλίο απογραφών της έδρας διακεκριμένα.

4. Προστίθεται η § 4 στο άρθρο 27 και τίθεται όπως έχει :

§ 4. Για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο αναγράφονται στο βιβλίο απογραφών τουλάχιστον α) η αξία κτήσης ή το κόστος ιδιοκατασκευής του, προσαυξημένο με τις δαπάνες επειτάσεων ή προσθηκών και βελτιώσεων β) οι αποσβέσεις και γ) η αναπόσβεστη αξία του.

Οταν ο επιτηδευματίας τηρεί θεωρημένα βιβλία - μητρώα πάγιων περιουσιακών στοιχείων και αποσβέσεων μπορεί να καταχωρεί στην απογραφή την πιο πάνω ανάλυση, κατά ομοειδής κατηγορίες πάγιων περιουσιακών στοιχείων. Σε περίπτωση ολοσχερούς απόσβεσης πάγιου περιουσιακού στοιχείου διατηρείται στην απογραφή αναπόσβεστη αξία μιας δραχμής όταν το περιουσιακό στοιχείο αυτό εξακολουθεί να παραμένει στην κυριότητα του επιτηδευματία.

5. Στο άρθρο 17 προσθέθηκε η § 5 που δεν υπήρχε στον προηγούμενο κώδικα και έχει ως εξής :

§ 5. Κατ' εξαίρεση των οριζομένων στην § 4 για τα έπιπλα και σκεύη μπορεί να αναγράφεται στο βιβλίο απογραφών κατά συντελεστή αποσβέσεων το συνολικό ποσό της αξίας κτήσης τους οι αποσβέσεις και η αναπόσβεστη αξία τους.

6. Η § 5 του ΚΒΣ 356/86 Αρθρο 40 αριθμείται σε § 7 άρθρο 27 και μένει όπως έχει.

ΑΡΘΡΟ 28

“ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ”

1. Το άρθρο 41 του ΚΦΣ 356/86 αριθμείται σε άρθρο 28 χωρίς να αλλάζει ο τίτλος.

Τροποποιούνται οι παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και 5 με τις αντίστοιχες § 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 28 του ΚΒΣ 186/92, τις οποίες και θα αναφέρουμε πιο κάτω, ενώ οι § 6, 7, 8, 9 δεν έχουν υποστεί καμμία εντελώς αλλαγή.

§ 1. Τα αποθέματα εκτός από τα υπολείμματα, τα υποπροιόντα και τα ελαττωματικά προιόντα, αποτιμώνται στην κατ’ είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης ή του ιστορικού κόστους παραγωγής τους και της τιμής στην οποία η επιχείρηση μπορεί να τα αγοράσει ή να τα παράγει κατά την ημέρα κλεισμάτος του ισολογισμού.

Εαν η τελευταία αυτή τιμή είναι χαμηλότερη από την τιμή κτήσης ή το ιστορικό κόστος παραγωγής, αλλά μεγαλύτερη από την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία, τότε η αποτίμηση γίνεται στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία.

Τα υπολείμματα, τα υποπροιόντα και τα ελαττωματικά προιόντα αποτιμώνται σύμφωνα με όσα ορίζονται από τις περιπτώσεις 3, 4 και 14 της παραγράφου 2.2.205 του άρθρου 1 του π.δ. 1123/1980, αντίστοιχα.

Για την αποτίμηση των συμπαράγωγων προιόντων, λαμβάνονται υπόψη τα όσα ορίζονται από τις περιπτώσεις 11 και 12 της παραγράφου 2.2.205 του άρθρου 1 του π.δ. 1123/1980.

§ 2. Για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου λαμβάνονται υπόψη οι εννοιολογικοί προσδιορισμοί της τιμής κτήσης, της τρέχουσας τιμής αγοράς, του ιστορικού κόστους παραγωγής και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας που ορίζονται από τις περιπτώσεις 6, 8, 9 (Εκτός του τρίτου εδαφίου) και 10 της παραγράφου 2.2.205 του άρθρου 1 του π.δ. 1123/1980.

Ειδικότερα, η τιμή κτήσης και το ιστορικό κόστος παραγωγής υπολογίζονται με βάση οποιαδήποτε από τις παραδεκτές μεθόδους, με την προυπόθεση ότι η μέθοδος που θα επιλεγεί θα εφαρμόζεται κατά πάγιο τρόπο.

Για τη βελτίωση της λειτουργικότητας της επιχείρησης ή για άλλους σπουδαίους λόγους επιτρέπεται, μετά από έγκριση της Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων (Ε.Λ.Β.) η αλλαγή της μεθόδου προσδιορισμού της τιμής κτήσης ή του ιστορικού κόστους παραγωγής. Η έγκριση παρέχεται ύστερα από αίτηση που υποβάλλεται στον προιστάμενο της Δ.Ο.Υ. πέντε (5) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

§ 3. Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην αξία της τιμής κτήσης ή του κόστους ιδιοκατασκευής τους. Η αξία αυτή προσαυξάνεται με τις δαπάνες επεκτάσεων ή προσθηκών και βελτιώσεων και μειώνεται με τις αποσβέσεις που διενεργούνται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία.

Σε περίπτωση αναπροσαρμογής που γίνεται σε εφαρμογή ειδικού νόμου, η αναπροσαρμοσμένη αξία θεωρείται ως αξία κτήσης του οικείου παγίου.

§ 4. Για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγουμένης παραγράφου λαμβάνονται υπόψη οι εννοιολογικοί προσδιορισμοί :

α) Της επέκτασης, προσθήξης, βελτίωσης, συντήρησης και επισκευής ενσώματων πάγιων, που ορίζονται στις περιπτώσεις 1, 2, 3, 4 και 5 της παραγράφου 2.2.101 του άρθρου 1 του π.δ. 1123/1980.

Της τιμής κτήσης, που ορίζεται στην περίπτωση 6 της παραγράφου 2.2.205 του άρθρου 1 του π.δ. 1123/1980. Για το κόστος ιδιοκατασκευής λαμβάνονται υπόψη, ανάλογα, τα όσα ορίζονται, για το ιστορικό κόστος παραγωγής στην περίπτωση 9 της παραπάνω παραγράφου.

β) Ειδικά, η τιμή κτήσης των ακινήτων αποτελείται από το ποσό που αναγράφεται στο συμβόλαιο αγοράς. Τα έξοδα απόκτησης των ακινήτων δεν περιλαμβάνονται στην τιμή κτήσης των στοιχείων αυτών. Τα έξοδα αυτά μεταφέρονται κατά περίπτωση στα έξοδα πρώτης εγκατάστασης ή στα γενικά έξοδα της χρήσης κατά την οποία πραγματοπούνται.

γ) Η τιμή κτήσης του μηχανολογικού εξοπλισμού προσαυξάνεται και με τα έξοδα εγκατάστασης και συναρμολόγησης των μηχανημάτων, μέχρι να τεθούν σε κατάσταση λειτουργίας.

§ 5. Για την αποτίμηση των συμμετοχών και χρεογράφων ισχύουν τα ακόλουθα :

- α) οι μετοχές, οι ομολογίες και τα λοιπά χρεόγραφα που είναι εισηγημένα στο χρηματιστήριο, καθώς και τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων αποτιμώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας τιμής τους
- β) για τα χρεόγραφα της πιο πάνω περιπτώσεως α' ως τρέχουσα τιμή θεωρείται ο μέσος όρος της χρηματιστηριακής τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσης. Ειδικά, για τα αμοιβαία κεφάλαια ως τρέχουσα τιμή θεωρείται ο μέσος όρος της καθαρής τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσης
- γ) οι μετοχές ανώνυμων εταιρειών που δεν έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο και οι συμμετοχές σε επιχειρήσεις που δεν έχουν τη μορφή ανώνυμης εταιρείας αποτιμώνται στη τιμή κτήσης τους.
- δ) τα κάθε φύσης χρεόγραφα και οι τίτλοι, που έχουν χαρακτήρα προθεσμιακής κατάθεσης και δεν έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο, όπως είναι τα έντοκα γραμμάτια Δημοσίου, αποτιμώνται στην κατ' είδος παρούσα αξία τους κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού. Η αξία αυτή προσδιορίζεται με βάση το ετήσιο επιτόκιο του κάθε χρεογράφου ή τίτλου.

ΑΡΘΡΟ 29

"ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ"

1. Το άρθρο 42 του προηγούμενου κώδικα αριθμείται τώρα σε άρθρο 29 φέροντος τον ίδιο τίτλο.
2. Προστίθεται στην § 1 το εδάφιο που αναφέρει ότι ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία γ κατηγορίας συντάσσει για κάθε χρήση εκτός από ισολογισμό της επιχείρησης, λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως καθώς και πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων.
3. Καταργείται η § 3 του αρ. 42 του προηγούμενου κώδικα:
Η § 4 του αρ. 42 του ΚΦΣ 356/86 αριθμείται σε § 3 του άρθρου 29 του ΚΒΣ 186/92 και τίθεται όωπς την αντικατέστησε :

§ 3. Ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης της επιχείρησης της οποίας τα ακαθάριστα έσοδα υπερβαίνουν το ποσό των εκατόν ογδόντα εκατομμυρίων (180.000.000) δρχ. -, με το προηγούμενο άρθρο 42 το ποσό αυτό ήταν 80.000.000 -, υπογράφεται και από τον προιστάμενο του λογιστηρίου της ή του υπεύθυνου κατάρτησης του ισολογισμού και στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, ο οποίος πρέπει να έχει άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του π.δ. 475/1991/ (ΦΕΚ 176Α) ή πτυχίο του τμήματος Λογιστικής της Σχολής, Διοίκησης και Οικονομίας των ΤΕΙ και πενταετή τουλάχιστον συναφή προυπηρεσία από τη λήξη του πτυχίου σε λογιστικό - οικονομικό κλάδο του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα.

Οταν τα ακαθάριστα έσοδα είναι από 180.000.000 μέχρι 350.000.000 δρχ, μπορεί τον ισολογισμό και τα αποτελέσματα χρήσης να τα υπογράφει ο προιστάμενος του λογιστηρίου που έχει πτυχίο του τμήματος, Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων, και Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τ.Ε.Ι. και τουλάχιστον δεκαετή προυπηρεσία όπως αυτή καθορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο.

Κατ' εξαίρεση ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσης που προβλέπουν τα προηγούμενα εδάφια, μπορεί να υπογράφονται και από τον προιστάμενο του λογιστηρίου ή τον υπεύθυνο κατάρτισης του ισολογισμού, ο οποίος δεν συγκεντρώνει τις προυποθέσεις που προβλέπονται σ' αυτά τα εδάφια εφόσον αποδεικνύεται ότι έχει υπογράψει από το έτος 1965 μέχρι και τις 30 Απριλίου 1977, ισολογισμούς επιχειρήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα τουλάχιστον τριών χρήσεων.

Για κάθε παράβαση των διατάξεων της παραγράφου αυτής, οι κυρώσεις που ορίζονται από τον κώδικα αυτό επιβάλλονται χωριστά στον υπόχρεο στην τήρηση βιβλίων και στον προιστάμενο του λογιστηρίου που υπέγραψε τον ισολογισμό και το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης χωρίς να έχει τέτοιο δικαίωμα.

ΑΡΘΡΟ 30

"ΚΥΡΟΣ & ΑΠΟΡΕΙΠΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ"

1. Αλλάζει η αρίθμηση του άρθρου 43 του ΚΦΣ του 356/86 σε άρθρο 30 του ΚΒΣ 186/92 και τίθεται όπως τον αντικατέστησε:

§ 1. Με την επικύραξη των όσων ορίζονται στις επόμενες παραγράφους του άρθρου αυτού, το κύρος και η αξιοπιστία των βιβλίων και στοιχείων του Κώδικα αυτού δε θίγεται από τη διαπίστωση παρατυπιών ή παραλείψεων σ' αυτά και ο προιστάμενος της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. υποχρεούται να αναγνωρίζει τα δεδομένα που προκύπτουν από αυτά, κατά τον προσδιορισμό των κατά περίπτωση φορολογικών υποχρεώσεων του επιτηδευματία. Οι κατά τ' ανωτέρω παρατυπίες ή παραλείψεις επισύρουν, εκτός αντίθετης ειδικής ρύθμισης, μόνο οικονομικές και διοικητικές κυρώσεις ανάλογες με το είδος και την έκτασή τους, σε συνάρτηση με τα οικονομικά μεγέθη που προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία.

§ 2. Τα βιβλία και στοιχεία κρίνονται ανεπαρκή ή ανακριβή και συνεπάγονται εξωλογιστικό προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης, κατά περίπτωση, μόνο εφόσον τούτο προβλέπεται από τις επόμενες παραγράφους 3, 4, 6 και 7.

§ 3. Τα βιβλία και στοιχεία της τρίτης κατηγορίας κρίνονται ανεπαρκή όταν ο υπόχρεος διαφυλάσσει τα ή τα ημερολόγια, όπου καταχωρούνται πρωτογενώς οι συναλλαγές, το γενικό καθολικό, το βιβλίο αποθήκης, το βιβλίο απογραφών, καθώς και τα πρόσθετα βιβλία που ορίζονται από το άρθρο 10 του Κώδικα αυτού,

β) δεν διαφυλάσσει τα συνοδευτικά στοιχεία των αγαθών, καθώς και τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα αυτό παραστατικά, με τα οποία ενεργούνται οι πρωτογενείς εγγραφές στα ημερολόγια.

γ) τηρεί ή εκδίδει ή διαφυλάσσει τα βιβλία και στοιχεία του Κώδικα αυτού κατά τρόπου που αντιβαίνει τις διατάξεις αυτού ή τηρεί βιβλία κατηγορίας κατώτερης εκείνης στην οποία εντάσσεται.

δ) εφόσον χρησιμοποιεί μηχανογραφικά μέσα τήρησης των βιβλίων και έκδοσης των στοιχείων δεν τηρεί ή δεν διαφυλάσσει, εκτός από τα οριζόμενα στις πιο πάνω περιπτώσεις α, β, γ, τα μηνιαία ισοζύγια του γενικού καθολικού ή τις μηνιαίες καταστάσεις του βιβλίου αποθήκης, δεν παραδίδει στο φορολογικό έλεγχο το εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης του λογισμικού ή το εγχειρίδιο οδηγιών που παραδίδει δεν περιέχει λεπτομερή ανάλυση των λειτουργιών της χρήσης και των εφαρμογών. Οι πράξεις ή οι παρατυπίες ή οι παραλείψεις της παραγράφου αυτής τότε μόνο συνιστούν ανεπάρκεια, όταν οφείλονται σε παραδρομή ή συγγνωστή πλάνη ή όταν καθιστούν αντικειμενικά αδύνατο και όχι απλώς δυσχερή το λογιστικό έλεγχο των φορολογικών υποχρεώσεων.

Η ανεπάρκεια πρέπει να αναφέρεται σε αδυναμία διενέργειας συγκεκριμένων ελεγκτικών επαληθεύσεων για οικονομικά μεγέθη μεγάλης έκτασης σε σχέση με τα μεγέθη των βιβλίων και στοιχείων και να είναι αιτιολογημένη.

§ 4. Τα βιβλία και στοιχεία της τρίτης κατηγορίας κρίνονται ανακριβή όταν ο υπόχρεος διαζευτικά ή αθροιστικά :

- α) δεν εμφανίζει στα βιβλία του έσοδα ή έξοδα ή εμφανίζει αυτά ανακριβώς,
- β) δεν απογράφει περιουσιακά στοιχεία ή απογράφει αυτά ανακριβώς,
- γ) δεν εκδίδει ή εκδίδει ανακριβή ή εικονικά ή πλαστά ως προς την ποσότητα ή την αξία ή τον αντισυμβαλλόμενο φορολογικά στοιχεία διακίνησης ή αξίας, ή λαμβάνει ανακριβή ή εικονικά τέτοια στοιχεία.

Οι πράξεις ή οι παραλείψεις της παραγράφου αυτής, για να συνεπάγονται εξωλογιστικό προσδιορισμό των αποτελεσμάτων, πρέπει να είναι μεγάλης έκτασης σε σχέση με τα οικονομικά μεγέθη των βιβλίων, ώστε να τα επηρεάζουν σημαντικά ή να οφείλονται σε πρόθεση του υπόχρεου για απόκρυψη φορολογητέας ύλης.

Δε λογίζεται ως ανακρίβεια η υπερτίμηση ή υποτίμηση κατά την απογραφή των εμπορεύσιμων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και η καταχώρηση εσόδου ή εξόδου σε χρήση άλλη από εκείνη που αφορά.

§ 5. Η απόρριψη των βιβλίων και στοιχείων του επιτηδευματία της τρίτης κατηγορίας, στα οποία διαπιστώθηκαν πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες

κατά την κρίση του προιστάμενου της Δ.Ο.Υ. συνιστούν ανεπάρκειες ή ανακρίβειες, όπως αυτές προδιορίζονται από το άρθρο αυτό, μπορεί να κριθεί, μετά από αίτηση του επιτηδευματία, από τριμελή Επιτροπή, πριν από την κοινοποίηση του φύλλου ελέγχου ή της πράξης.

Στην περίπτωση αυτή ο προιστάμενος Δ.Ο.Υ. υποχρεούται να κοινοποιήσει στον επιτηδευματία σημείωμα με τις διαπιστώσεις του ελέγχου.

Ο επιτηδευματίας δικαιούται, εντός είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση του σημειώματος, να ζητήσει την κρίση της Επιτροπής, η οποία αποφαίνεται εντός μηνός, με αιτιολογημένη απόφασή της, αν οι ανεπάρκειες ή ανακρίβειες που αναφέρονται στο σημείωμα συνεπάγονται απόρριψη των βιβλίων και στοιχείων και εξωλογιστικό προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης. Η επιτροπή δύναται να διατάσσει συμπληρωματικό έλεγχο για διευκρίνηση των λόγων για τους οποίους ζητείται η απόρριψη των βιβλίων και στοιχείων. Η απόφαση της Επιτροπής είναι δεσμευτική για τον προιστάμενο της Δ.Ο.Υ.

Στην έδρα κάθε Διεύθυνσης Επιθεώρησης και Συντονισμού Δ.Ο.Υ. συνιστάται τριμελής επιτροπή αποτελούμενη από : α) τον Προιστάμενο της Διεύθυνσης Επιθεώρησης και Συντονισμού Δ.Ο.Υ. ως πρόεδρο, αναπληρούμενο από το νόμιμο αναπληρωτή του, β) ένα ορκωτό λογιστή του Σώματος Ορκωτών Λογιστών (Σ.Ο.Λ.) που ορίζεται από τον Υπουργό των Οικονομικών με τον αναπληρωτή του από πίνακα με δώδεκα (12) ορκωτούς λογιστές που υποδεικνύονται από το Σ.Ο.Λ. και γ) έναν εκπρόσωπο του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της πόλης όπου εδρεύει η Διεύθυνση Επιθεώρησης και Συντονισμού Δ.Ο.Υ. που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από αυτό.

Ειδικά, στο νομό Αττικής συνιστώνται τρείς τριμελείς Επιτροπές με έδρα τη Διεύθυνση Επιθεώρησης και Συντονισμό Δ.Ο.Υ, των Νομαρχιών Αθηνών, Πειραιά, Ανατολικής και Δυτικής Αττικής. Στις επιτροπές αυτές μετέχουν ως πρόεδροι οι Προιστάμενοι των Διευθύνσεων Φρολογίας Εισοδήματος, Ελέγχων και Βιβλίων και Στοιχείων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, που τοποθετούνται σε κάθε επιτροπή με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών, αναπληρούμενοι από τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

Χρέη γραμματέα κάθε Επιτροπής εκτελεί φοροτεχνικός υπάλληλος ΠΕ κατηγορίας που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο. Από τον πίνακα των δώδεα (12) ορκωτών λογιστών είναι δυνατό να ορισθούν περισσότεροι του ενός ορκωτοί λογιστές και ο καθένας να συμμετέχει σε περισσότερες από μία Επιτροπές.

Αν για οποιοδήποτε λόγο δεν είναι δυνατή η συμμετοχή ορκωτού λογιστή σε ορισμένες τριμελείς Επιτροπές, μετά από γνωστοποίηση του Σ.Ο.Λ., αντί αυτού, ορίζεται ένας καθηγητής της Λογιστικής των Τ.Ε.Ι. με τον αναπληρωτή του από τον Υπουργό Οικονομικών και σε περίπτωση που και αυτού η συμμετοχή δεν είναι δυνατή ορίζεται ένας εκπρόσωπος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας με τον αναπληρωτή του από αυτό.

Για τη συγκρότηση, απαρτία, πλειοψηφία και λειτουργία γενικά των Επιτροπών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Οργανισμού του Υπουργείου Οικονομικών για τα συλλογικά όργανα.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται τα της αποζημίωσης του Προέδρου, των μελών και του γραμματέα των Επιτροπών.

ΑΡΘΡΟ 31

“ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ”

1. Το άρθρο 44 του ΚΦΣ 356/86 αριθμείται σε άρθρο 31 του ΚΒΣ 186/92.

2. Αλλάζει στο δεύτερο εδάφιο η πρόταση ... Δημοτικές και Κοινοτικές αρχές με την πρόταση Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η

“ΚΥΡΩΣΙΣ”

ΑΡΘΡΟ 32

“ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ”

1. Το άρθρο 47 § 1 μέχρι το 3ο εδάφιο του ΚΦΣ 356/86 αριθμείται σε άρθρο 32 του ΚΒΣ 186/92 και τίθεται όπως αντικατέστησε την § 1 του ΚΦΣ 356/86 και πρόσθεσε τις παραγράφους § 2, 3, 4.

2. § 1. Οποιος παραβαίνει τις διατάξεις του κώδικα αυτού, τιμωρείται για κάθε είδος παράβασης με πρόστιμο μέχρι 300.000 δρχ. αν πρόκεται για υπόχρεο τήρησης βιβλίων τρίτης κατηγορίας - μέχρι 200.000 δρχ. αν πρόκειται για υπόχρεο τήρησης βιβλίων β κατηγορίας - και μέχρι 100.000 δρχ. προκειμένου για τους λοιπούς υπόχρεους.

Τα πρόστιμα με τον ΚΦΣ 356/86 ήταν αντίστοιχα :

για την γ κατηγορία βιβλίων από 10.000 έως 120.000
για την β κατηγορία βιβλίων από 8.000 έως 80.000
και 4.000 έως 60.000 για τους λοιπούς υπόχρεους.

2. Κατ' εξαίρεση, όταν η παράβη αναφέρεται σε μη έκδοση ή σε ανακριβή έκδοση των στοιχείων που ορίζονται από τον κώδικα αυτό και έχει ως αποτέλεσμα την απόκρυψη της συναλλαγής ή μέρος αυτής η δε αποκρυβείσα αξία είναι μεγαλύτερη των 300.000 χιλ. δρχ. επιβάλλεται πρόστιμο για κάθε παράβαση ίσο με την αξία της συναλλαγής ή το μέρος αυτής που αποκρύφθηκε. Θεωρείται απόκρυψη της συναλλαγής και επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με τη συνολική αξία και η περίπτωση διακίνησης αγορασθέντων ή πωληθέντων αγαθών, χωρίς συνοδευτικό φορολογικό στοιχείο που προβλέπεται από τον κώδικα αυτό.

Οταν δε είναι δυνατός ο προσδιορισμός της αξίας συναλλαγής επιβάλλεται το πρόστιμο που ορίζεται από την προηγούμενη παράγραφο κατά περίπτωση.

§ 3. Σε περίπτωση που δεν τηρούνται βιβλία της προσήκουσας κατηγορίας τα ανώτατα όρια προστίμων της § 1 του άρθρου αυτού διπλασιάζονται.

§ 4. Για κάθε παράβαση της διατάξεως του άρθρου 16 του κώδικα αυτού τα πρόστιμα που προβλέπονται από την § 1 του άρθρου αυτού επιβάλλονται τόσο στον μεταφορέα ή το μεταφορικό γραφείο όσο και στον οδηγό.

§ 5. Σε περίπτωση υποτροπής το ανώτατο όριο του προστίμου μπορεί να ανέλθει μέχρι του τριπλάσιου του ανώτατου ορίου ή της αξίας της συναλλαγής κατά περίπτωση, όπως ορίζονται από τις διατάξεις της § 1, 2 του άρθρου αυτού.

Καταργείται το κατώτατο όριο των 5000 δρχ. και το τετραπλάσιο του ανώτατου όριου.

Υποτροπή, για την εφαρμογή των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου θεωρείται η επανάληψη πράξης, η παραλείψης της αυτής ακριβώς μορφής, για την οποία τιμωρήθηκε ο υπόχρεος οριστικά προγενέστερα, και η οποία έλαβε χώρα εντος της διανυόμενης διαχειριστικής περιόδου ή των δύο προηγούμενων αυτής διαχειριστικών περιόδων.

ΑΡΘΡΟ 33

“ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ”

Το άρθρο 33 του ΚΒΣ 186/92 με τον τίτλο “Αυτοτελείς Παραβάσεις” είναι ένα καινούργιο άρθρο το οποίο δεν υπάρχει σαν ξεχωριστό άρθρο στον προηγούμενο κώδικα, αλλά προήλθε, γενικά κατά μία έννοια από τις δύο πρώτες παραγράφους του άρθρου 48 του ΚΦΣ 356/86 και κάποιων παραγ. του άρθρου 47 του ΚΦΣ 356/86 προσθέτοντας όμως και άλλες περιπτώσεις που δημιούργησαν οι ανάγκες τις οικονομικής εποχής.

Ετσι κρίνεται αναγκαίο προκειμένου να έχουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα το περιεχόμενο του άρθρου αυτού να το παρουσιάσουμε όπως έχει :

§ 1. Οι παρακάτω περιπτώσεις για την επιβολή του προστίμου, θεωρούνται αυτοτελείς παραβάσεις για κάθε παράβαση το πρόστιμο που κατά περίπτωση ορίζεται από τις παραγράφους 1 και 2 του προηγούμενου άρθρου:

- α) Η παράλειψη έκδοσης καθενός τιμολογίου, δελτίου αποστολής, καθεμιάς απόδειξης λιανικής πώλησης ή παροχής υπηρεσιών ή αυτοπαράδοσης, καθώς και κάθε άλλου στοιχείου εισόδου που ορίζεται από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού.
- β) Η έκδοση καθενός αθεώρητου στοιχείου, όταν από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού προβλέπεται η έκδοση θεωρημένου.
- Κατ' εξαίρεση, δεν επιβάλλεται πρόστιμο για αθεώρητα στοιχεία που εκδόθηκαν, εφόσον : βα) έχουν εκδοθεί από παραδρομή και έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία εμπρόθεσμα και ββ) δηλώθηκε εγγράφως από τον υπόχρεο στον προιστάμενο της Δ.Ο.Υ. η παράλειψη αυτή, πριν από την διαπίστωσή της από οποιοδήποτε φορολογικό έλεγχο.
- γ) Η μη αναγραφή ή η ανακριβής αναγραφή σε καθένα από τα στοιχεία που αναφέρονται στην ανωτέρω περίπτωση α' του ονοματεπωνύμου ή της επωνυμίας του αντισυμβαλλομένου, του είδους, της ποσότητας και της αξίας ή της αμοιβής, καθώς και η μη αναγραφή της διεύθυνσης του αντισυμβαλλομένου.
- δ) Η άρνηση του υπόχρεου να διευκολύνει το φορολογικό έλεγχο εντός ευλόγου χρόνου ή να παραδώσει σ' αυτόν τα βιβλία, τα έγγραφα και τα στοιχεία εν γένει που υπέτεσαν στην αντίληψή του.
- ε) Η μη καταχώρηση κάθε στοιχείου ή εγγράφου αγοράς, πώλησης, εσόδου, εξόδου, στοιχείου απογραφής, ως και η κάθε μία μη καταχώρηση στα πρόσθετα βιβλία που ορίζονται από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 5 του άρθρου 10 του Κώδικα αυτού. Ειδικότερα, επί μη καταχώρησης καθενός αριθμού λαχείου στο βιβλίο διάθεσης λαχείων το πρόστιμο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου προστίμου της παραγραφου 1 του άρθρου 32 του Κώδικα αυτού.
- στ) Η κάθε μία καταχώρηση ανύπαρκτης ή ανακριβούς αγοράς ή πώλησης, ανύπαρκτου ή ανακριβούς εσόδου ή εξόδου ή στοιχείου απογραφής, για τις οποίες δεν επιβλήθηκε πρόστιμο της παραπάνω περίπτωσης γ'
- ζ) Η μη διαφύλαξη κάθε βιβλίου και στελέχους στοιχείων των πενήντα (50) φύλλων ή ανά πενήντα (50) κινητά φύλλα, που ορίζονται από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού και για όσο χρόνο ορίζεται, εκτός αν η μη διαφύλαξη οφείλεται αποδεδειγμένα σε ανωτέρα βία.
- η) Η μη εμπρόθεσμη ποσοτική ενημέρωση του βιβλίου απογραφών συνιστά αυτοτελή παράβαση για κάθε μία ημέρα καθυστέρησης.

§ 2. Επί μηχανογραφικής τήρησης των βιβλίων, αυτοτελή παράβαση συνιστούν και : α) η μη εμπρόθεσμη εκτύπωση των βιβλίων, των μηνιαίων ισοζυγίων του γενικού καθολικού, της μηνιαίας κατάστασης του βιβλίου αποθήκης, β) η μη εκτύπωση σε αθεώρητο μηχανογραφικό χαρτί των βιβλίων ή πληροφοριών μέσα στην προθεσμία που έταξε ο προιστάμενος της Δ.Ο.Υ., γ) η μη παράδοση του εγχειρίδιου οδηγιών στο φοροτεχνικό έλεγχο, δ) η μη κάλυψη από τα προγράμματα λογισμικού των υποχρεώσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 23 και 24 του Κώδικα αυτού, ως και η μη τήρηση καθεμιάς από τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται από τα άρθρα αυτά.

§ 3. Ολες οι λοιπές πράξεις συνιστούν μία παράβαση.

§ 4. Η έκδοση πλαστών ή εικονικών φορολογικών στοιχείων και η λήψη εικονικών τιμολογίων και δελτίων αποστολής θεωρείται ιδιάζουσα φορολογική παράβαση και επιβάλλεται πρόστιμο μέχρι το πενταπλάσιο της αξίας του κάθε στοιχείου, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου προστίμου που ορίζεται από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 32 του Κώδικα αυτού.

§ 5. Πράξεις ή παραλείψεις που συνιστούν παράβαση των διατάξεων του Κώδικα αυτού και αφορούν περισσότερες της μιας διαχειριστικές περιόδους κρίνονται αυτοτελώς και εκδίδεται χωριστή, κατά διαχειριστική περίοδο, απόφαση επιβολής προστίμου.

§ 6. Στο πρόστιμο που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 32 υπόκειται και ο Διευθυντής ή οποιοσδήποτε άλλος μισθωτός των υποχρέων της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού ή ο νομικός ή ο λογιστικός ή ο φορολογικός ή ο οικονομικός σύμβουλος και εν γένει κάθε τρίτος, ο οποίος αποδεδειγμένα συμπράττει στις πράξεις ή στις παραλείψεις που έχουν σαν συνέπεια τα βιβλία και στοιχεία να μην εμφανίζουν την πραγματική κατάσταση.

ΑΡΘΡΟ 34

“ΕΠΙΒΟΛΗ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ”

Το άρθρο 47 του ΚΦΣ 356/86 από το 3ο εδάφιο και μετά αριθμείται σε άρθρο 34 του ΚΒΣ 186/92 με τον τίτλο “Επιβολή Προστίμου” και τίθεται όπως αυτό αντικατέστησε το άρθρο 47 του προηγούμενου κώδικα.

§ 1. Το πρόστιμο επιβάλλεται σε βάρος του παραλήπτη φυσικού προσώπου και επί εταιρειών ομορρύθμων, ετερρρύθμων, περιορισμένης ευθύνης, ανωνύμων καθώς και επί συνεταιρισμών και επί λοιπών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, σε βάρος του νομικού προσώπου. Επί κοινοπραξίας επιτηδευματιών, κοινωνίας αστικού δικαίου και αστικής εταιρείας το πρόστιμο επιβάλλεται σε βάρος των μελών της κοινοπραξίας ή της κοινωνίας ή της αστικής εταιρείας, το καθένα από τα οποία ευθύνεται απεριόριστα και στο σύνολο.

§ 2. Το πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του προιστάμενου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. ή του προισταμένου της Υπηρεσίας Ελέγχου Διακίνησης Αγαθών (ΥΠ.Ε.ΔΑ.) στην οποία γίνεται σύντομη περιγραφή της παράβασης και αναγράφεται το πρόστιμο που επιβάλλεται για αυτή. Με την ίδια απόφαση μπορεί να επιβληθούν πρόστιμα διακεκριμένων για περισσότερες της μια παραβάσεις του Κώδικα αυτού, που ανάγονται στην ίδια διαχειριστική περίοδο. Μαζί με την απόφαση κοινοποιείται στον παραβάτη αντίγραφο της σχετικής έκθεσης ελέγχου.

§ 3. Αρμόδιος για την έκδοση της απόφασης επιβολής προστίμου είναι, προκειμένου για επιτηδευματία φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ο προιστάμενος της Δ.Ο.Υ. της έδρας ή της επιχείρησης ή του επαγγέλματος του επιτηδευματία ή του υποκαταστήματος, κατά περίπτωση, προκειμένου δε για τα λοιπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, ο προιστάμενος της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. για την παραλαβή της δήλωσης απόδοσης του παρακρατουμένου φόρου εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες και για τις λοιπές περιπτώσεις αρμόδιος είναι ο προιστάμενος της Δ.Ο.Υ. της κατοικίας του παραβάτη.
Κατ' εξαίρεση αρμόδιοι για την έκδοση της απόφασης και την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιβολής του προστίμου είναι οι προιστάμενοι της

ΥΠ.Ε.ΔΑ. Αθηνών και των παραρτημάτων της, για τις παραβάσεις που διαπιστώνονται από τις υπηρεσίες αυτές μόνο στις περιπτώσεις που ο παραβάτης έχει την έδρα της επιχείρησης ή του επαγγέλματος ή του υποκαταστήματος του ή την κατοικία του, κατά περίπτωση, στην περιφέρεια των Νομαρχιών Αθηνών, Πειραιώς, Ανατολικής Αττικής και Δυτικής Αττικής ή στις περιφέρειες των Νομαρχιών που εδρεύει παράρτημα της ΥΠ.Ε.ΔΑ. Αντίγραφο της απόφασης επιβολής του προστίμου διαβιβάζεται στον προιστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. για ενημέρωση του φακέλλου του παραβάτη.

Αμέσως μετά την οριστικοποίηση με οποιοδήποτε τρόπο της διαφοράς επί του επιβληθέντος προστίμου και τη βεβαίωσή του ολόκληρος ο φάκελλος της υπόθεσης διαβιβάζεται στον προιστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ.

§ 4. Για την διοικητική επίλυση της διαφοράς και τη διαδικασία βεβαίωσης και καταβολής του προστίμου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του ν.δ. 3323/1995, όπως ισχύουν κάθε φορά. Σε περίπτωση διοικητικής επίλυσης της διαφοράς το πρόστιμο περιορίζεται ή διαγράφεται, κατά περίπτωση, εκτός από τα πρόστιμα της παραγράφου 2 του άρθρου 32 και του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 33 του Κώδικα αυτού, τα οποία μπορούν μόνο να διαγραφούν στο σύνολό τους ή μερικώς σε περίπτωση ολικής και μερικής ανυπαρξίας της παράβασης.

Οι περί παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου προς ενέργεια αρχικής ή συμπληρωματικής φορολογικής εγγραφής στη φορολογία εισοδήματος διατάξεις, όπως ισχύουν κάθε φορά, εφαρμόζονται αναλόγως και για την εποβολή του προστίμου του άρθρου αυτού. Η προθεσμία αρχίζει από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου που έπειται εκείνης στην οποία αφορά η παράβαση.

ΑΡΘΡΟ 35

“ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ & ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ”

1. Το άρθρο 48 του ΚΦΣ 356/86 αριθμείται σε άρθρο 35 του ΚΒΣ 186/92.
2. Αλλάζει ο τίτλος του άρθρου από “ΠΟΙΝΙΚΕΣ & ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ” σε “ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ & ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ”.

3. Καταργείται σ' αυτό το άρθρο η § 1 και § 2, του άρθρου 48 του ΚΦΣ 356/86 ενώ η § 3 και § 4 αριθμείται σε § 1 και § 2 του ΚΒΣ 186/92 ενώ προστίθεται η § 3 η οποία αναφέρει :

§ 3. Οπου από τις κείμενες διατάξεις προβλέπονται διοικητικές ή ποινικές κυρώσεις. Οπου ισχύουν κάθε φορά εφαρμόζονται παράλληλα με τις κυρώσεις που ορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 32 και 33 του κώδικα αυτού.

ΑΡΘΡΟ 36

"ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ"

Το άρθρο 45 του ΚΦΣ 356/86 αριθμείται σε άρθρο 36 του ΚΒΣ 186/92 αλλάζοντας επίσης και τον τίτλο από "Δικαιώματα Οικονομικού Εφόρου" σε "Δικαιώματα του προισταμένου της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας" με το νέο κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

§ 2. Αλλάζει η ονομασία του οικονομικού εφόρου σε προιστάμενο Δ.Ο.Υ. με τον ΚΒΣ 186/92, καθώς και η § 2α, § 2β, § 2γ, καθώς επίσης και η § 3, § 3α, 3β και 3γ του άρθρου 45 του προηγούμενου κώδικα, και αντικαθίστανται με την § 2 του άρθρου 36 του ΚΒΣ 186/92 και τίθεται όπως έχει :

§ 2. Ο προιστάμενος της Δ.Ο.Υ. της έδρας του επιτηδευματία μπορεί με απόφασή του :

α) να απαλλάσσει από την έναρξη της διαχειριστικής του περιόδου τον υπόχρεο, μετά σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Επιθεωρητή, από την τήρηση βιβλίων πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας και την έκδοση των αποδείξεων του άρθρου 13 του Κώδικα αυτού, καθώς και να επιτρέπει σ' αυτόν την τήρηση βιβλίων πρώτης κατηγορίας αντί δεύτερης κατηγορίας, εφόσον αντιμετωπίζει σοβαρές δυσχέρειες για την τήρηση βιβλίων και την έκδοση των αποδείξεων λιανικής πώλησης αγαθών.

- β) να εντάσσει τον επιτηδευματία που απαλλάσσεται από την τήρηση βιβλίων με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Κώδικα αυτού, ή τον υπόχρεο τήρησης βιβλίων πρώτης κατηγορίας, σε κατηγορία βιβλίων όχι ανώτερη της δεύτερης,
- γ) να ορίζει κατά τρόπο διάφορο τη θεώρηση κάθε βιβλίου ή στοιχείου ή και να επιτρέπει τη μη θεώρησή τους, στις περιπτώσεις που για την τήρηση ή την έκδοσή τους χρησιμοποιούνται ειδικά έντυπα μηχανογράφησης,
- δ) να επιτρέπει στην κοινοπραξία επιτηδευματιών, αντι για την τήρηση δικών της βιβλίων, την παρακολούθηση των εργασιών της σε ιδιαίτερο χώρο ή σε ιδιαίτερη σειρά λογαριασμών των βιβλίων που προβλέπονται από τον Κώδικα αυτό και τηρούνται από ένα μέλος της,
- ε) να επιτρέπει στον επιτηδευματία, που χρησιμοποιεί φορτηγά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης για τη διακίνηση ανταλλακτικών, εξαρτημάτων και λοιπών υλικών επισκευής και συντήρησης κάθε είδους μηχανημάτων του, που έχουν πωληθεί ή εκμισθωθεί σε πελάτες του, την τήρηση θεωρημένου βιβλίου κινητής αποθήκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 του Κώδικα αυτού, ξεχωριστά σε κάθε αυτοκίνητο,
- στ) να απαλλάσσει τον υπόχρεο από την έκδοση των αποδείξεων ποσοτικής παραλαβής ή των δελτίων αποστολής, στις περιπτώσεις επαναλαμβανομένων αγορών ή πωλήσεων,
- ζ) να υποχρεώνει τον παραγωγό αγροτικών προιόντων στην έκδοση τιμολογίων για την πώληση του συνόλου της παραγωγής του, όταν ασκεί οργανωμένη αγροτική εκμετάλλευση ή επιχείρηση,
- η) να επιβάλλει, μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Επιθεωρητή, ή να εγκρίνει, μετα από αίτηση του επιτηδευματία, τη θεώρηση οποιουδήποτε βιβλίου ή στοιχείου, ατελώς για το οποίο δεν ορίζεται θεώρηση από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού,
- θ) να ζητά την επαύξηση των υποχρεώσεων, για την τήρηση του βιβλίου αποθήκης, του επιτηδευματία που έχει τύχει μερικής ή ολικής απαλλαγής από την Ε.Λ.Β. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του κώδικα αυτού.

§ 4. Αλλάζει στο τελευταίο εδάφιο της πρώτης παραγράφου η πρόταση “σύμπραξη εφοριακών υπαλλήλων” με την πρόταση “σύμπραξη φοροτεχνικών υπαλλήλων”.

Οι § 5, 6, 7, 8 του άρθρου 45 του ΚΦΣ 356/86 αριθμούνται σε § 3, 5, 6, 7 αντίστοιχα χωρίς να έχουν επέλθει μεταβολές.

Η § 9 του άρθρου 45 αριθμείται σε παράγραφο 8 του άρθρου 36 του ΚΒΣ 186/92.

Η § 8α τίθεται όπως αντικατέστησε μερικώς την § 9α του άρθρου 45.

§ 8α. Δεν έχει εκπληρώσει τις ληξιπρόθεσμες και απαιτητές υποχρεώσεις του από πάσης φύσεως φόρους του δημοσίου από την επαγγελματική του δραστηριότητα, από δάνεια με την εγγύηση του δημοσίου και από πρόστιμα για παραβάσεις διατάξεων του Κώδικα αυτού, όταν το σύνολο των υποχρεώσεων αυτών χωρίς τις νόμιμες προσαυξήσεις ξεπερνά το ένα εκατομμύριο (1.000.000) - με τον προηγούμενο κώδικα το όριο αυτό ήταν 500.000 χιλ. δρχ. - εκτος αν έχει υπαχθεί σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής των ληξιπρόθεσμων χρεών του από τα κατά νόμο αρμόδια όργανα και είναι απόλυτα συνεπείς στην καταβολή των δόσεων αυτών : Επί Ο.Ε. & ΕΠΕ, κοινοπραξιών, κοινωνικών και αστικών εταιρειών πρέπει να ερευνάται μόνο κατά την πρώτη θεώρηση μετά τη σύστασή τους εάν έχουν εκπληρώσει τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και τα μέλη των εταιρειών ή της κοινοπραξίας ή της κοινωνίας ή της αστικής εταιρείας. Προστείθεται η § 9 που αναφέρει ότι ο προιστάμενος Δ.Ο.Υ. έχει επίσης και τα δικαιώματα που αναφέρονται στις κατ' ιδία διατάξεις του ΚΒΣ 186/92.

§ 10. Τα δικαιώματα του προισταμένου της Δ.Ο.Υ. ασκούνται παράλληλα και από τους Γενικούς Διευθυντές Φορολογίας και Δημόσιας Περιουσίας και Επιθεώρησης και Ελέγχων - με το άρθρο 45 § 10 ήταν Διευθύνων της Μηχανογραφικής Υπηρεσίας Φορολογίας (Μ.Υ.Φ.) - καθώς και από τους προισταμένους της ΥΠ.Ε.ΔΑ. - με τον προηγούμενο κώδικα άρθρο 45 § 10 ήταν Υπηρεσία Προληπτικού Φορολογικού Ελέγχου (Υ.Π.Φ.Ε.).

ΑΡΘΡΟ 37

“ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ”

Το άρθρο 46 του ΚΦΣ 356/86 αριθμείται σε άρθρο 37 του ΚΒΣ 186/92 και τίθεται όπως αντικατέστησε μερικώς το άρθρο 46 του προηγούμενου κώδικα :

1) Στην § 1A στο δεύτερο εδάφιο αλλάζει η ονομασία της “Διεύθυνσης Βιβλίων και Στοιχείων του Υπουργείου Οικονομικών”, σε “Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών”, καθώς επίσης και μερικά σημεία της σύνθεσης της επιτροπής όπως “
α) Ως πρόεδρος με τον ΚΦΣ 356/86 αναφερόνταν ο προιστάμενος της Διεύθυνσης Βιβλίων και Στοιχείων ενώ με τον ΚΒΣ 186/92 πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται ο Γενικός Διευθυντής Φορολογίας και Δημόσιας Διεύθυνσης Βιβλίων και Στοιχείων.

Επίσης η επιτροπή σύμφωνα με τον ΚΒΣ 186/92 άρθρο 37 εδάφιο γ αποτελείται πλέον από έναν φοροτεχνικό Α Βαθμού που ορίζεται από το Υπ. Οικονομικών και όχι από Εφοριακό του ίδιου βαθμού που ήταν με τον προηγούμενο κώδικα.

2) Στην § 1B που αναφερόταν στην έδρα της επιτροπής αλλάζει η ονομασία της και από “Έδρα 4ης Επιθεώρησης Οικονομικών Εφοριών”, γίνεται “Έδρα της Διεύθυνσης Επιθεώρησης και Συντονισμού Δ.Ο.Υ.”, επίσης προστίθεται και το εδάφιο που αναφέρεται ότι ο καθηγητής, ή αναπληρωτής καθηγητής ή λέκτορας της λογιστικής προέρχεται από εκπαιδευτικό προσωπικό Α.Ε.Ι.

Η § 2 του ΚΒΣ 356/86 αριθμείται σε § 3 του Αρθρου 37 του ΚΒΣ 186/92 και τίθεται όπως την αντικατέστησε :

α) για την απαλλαγή από την υποχρέωση σχετικά με την τήρηση του βιβλίου αποθήκης ή τον περιορισμό της υποχρέωσης αυτής ή την κατά διάφορο τρόπο ρύθμισης αυτής, καθώς και τον καθορισμό του είδους ως ουσιώδους ποιοτικής διάκρισης των αγαθών για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού. Η απόφαση της Επιτροπής ισχύει μόνο για το συγκεκριμένο επιτηδευματία και όχι για τους επιτηδευματίες με το ίδιο αντικείμενο εργασιών.

β) για την επαύξηση των υποχρεώσεων του επιτηδευματία που έτυχε ολικής ή μερικής απαλλαγής ή περιορισμό των υποχρεώσεων του κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις του Κώδικα αυτού.

γ) για την αλλαγή της μεθόδου προσδιορισμού της τιμής κτήσης ή του ιστορικού κόστους παραγωγής

δ) για το χαρακτηρισμό του επιτηδευματία ως πωλούντος αγαθά ή παρέχοντος υπηρεσίες σε περίπτωση αμφισβήτησης από τον προιστάμενο της Δ.Ο.Υ.

3. Η § 3 του ΚΦΣ 356/86 άρθρο 46 αριθμείται σε § 2 άρθρο 37 του ΚΒΣ 186/92 και τίθεται όπως αντικαταστάθηκε :

Η επιτροπή γνωμοδοτεί :

- α) για τα στοιχεία και βιβλία που πρέπει να τηρούν οι επιτηδευματίες κατά κατηγορία βιβλίων ή κατά επάγγελμα για ολόκληρη τη χώρα ή για τμήματα αυτής καθώς και για τα θέματα μηχανογραφικής τήρησης βιβλίων και στοιχείων.
- β) για το χρόνο ενημερωσης των βιβλίων και τον τρόπο καταχώρησης των εγγραφών
- β) για την αυξομείωση των ορίων των ακαθαρίστων εσόδων για τον προσδιορισμό των υποχρεώσεων των επιτηδευματιών όσον αφορά την τήρηση των βιβλίων του κώδικα αυτού
- δ) για τι μη έκδοση φορολογικού στοιχείου που προβλέπεται από τον κώδικα αυτό, εφόσον η ανταλλαγή ενεργείται με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων με ταυτόχρονη ενημέρωση των λογιστικών βιβλίων και
- ε) για κάθε άλλο θέμα που παραπέμπεται σ' αυτήν από τον Υπουργό των Οικονομικών.

4) Στην § 4 του άρθρου 37 αλλάζει ο χρόνος υποβολής της αίτησης του επιτηδευματία που ξεπέρασε για πρώτη φορά από την έναρξη των εργασιών τους το όριο για την τήρηση βιβλίου αποθήκης, μέχρι τον έβδομο μήνα της διαχειριστικής περιόδου από τον τέταρτο μήνα της επόμενης διαχειριστικής περιόδου που ήταν με την § 4 του άρθρου 46 του ΚΦΣ 356/86.

ΑΡΘΡΟ 38

"ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ"

Το άρθρο 49 του ΚΦΣ 356/86 αριθμείται σε άρθρο 38 του ΚΒΣ 186/92 και τίθεται όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 38 :

Ο Υπουργός των Οικονομικών μπορεί με απόφασή του :

- α) να αναθέτει σε άλλον προιστάμενο Δ.Ο.Υ. ή σε άλλη αρχή ή σε ειδικά συνεργεία που συνιστώνται για το σκοπό αυτό, τη θεώρηση, παραλαβή και έλεγχο όλων ή μερικών βιβλίων, στοιχείων και καταστάσεων που ορίζονται από τον Κώδικα αυτό και τον έλεγχο της εφαρμογής γενικά των διατάξεων του, καθώς και να ορίζει τον αρμόδιο προιστάμενο Δ.Ο.Υ. για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού, όταν δημιουργείται αμφισβήτηση
- β) να υποχρεώνει όλους τους υπόχρεους επιτηδευματίες στη χρησιμοποίηση φορολογικής ταμειακής μηχανής που διαθέτει ορισμένα χαρακτηριστικά ή να απαλλάσσει ορισμένους από αυτούς από την υποχρέωση αυτή, καθώς και να απαλλασσει τους υπόχρεους από την έκδοση στοιχείων για συναλλαγές που ενεργούνται αυτόμata με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, εφόσον διασφαλίζεται η άμεση και αυτόματη ενημέρωση των βιβλίων
- γ) να ρυθμίζει διαφορετικά την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του Κώδικα αυτού, ως ακολούθως : γα) να υποχρεώνει όλους τους επιτηδευματίες ή κατηγορίες μόνο από αυτούς, σε όλοκληρη τη χώρα ή σε τμήματα αυτής, σε θεώρηση οποιουδήποτε βιβλίου ή στοιχείου του Κώδικα αυτού, για το οποίο δεν ορίζεται θεώρηση ή και να απαλλάσσει αυτούς από την υποχρέωση θεώρησης ορισμένων φορολογικών στοιχείων για τα οποία προβλέπεται θεώρηση, γβ) να ρυθμίζει διαφορετικά τον τρόπο τήρησης του βιβλίου αποθήκης για όλους τους υπόχρεους ή για κατηγορίες μόνο αυτών, σε ολόκληρη της χώρα ή σε τμήματα αυτής, ή να επιβάλλει την υποχρέωση τήρησής του σε κατηγορίες επιτηδευματιών, ανεξάρτητα από το ύψος των ακαθάριστων εσόδων τους, γγ) να ρυθμίζει διαφορετικά τον τρόπο έκδοση των εγγράφων μεταφοράς για τις αστικές, τις ειδικές και τις διεθνείς μεταφορές, τις ταχυμεταφορές, καθώς και για τις μεταφορές με τρίκυκλα οχήματα δημόσιας χρήσης και με φορτηγά ή μικτής χρήσης αυτοκίνητα ή τρίκυκλα ιδιωτικής χρήσης,

γδ) να ρυθμίζει διαφορετικά τον τρόπο και το χρόνο έκδοσης των αποδείξεων λιανικής πώλησης αγαθών, παροχής υπηρεσιών και των διεικών στοιχείων και να ορίζει διαφορετικά τις προυποθέσεις βάσει των οποίων η ταινία της ταμειακής μηχανής δύνται να θεωρείται ως στέλεχος των αποδείξεων και των ειδικών στοιχείων αυτών, για όλους τους υπόχρεους ή για κατηγορίες μόνο αυτών, σε ολόκληρη τη Χώρα ή σε τμήματα αυτής, γε) να ορίζει διαφορετικά τα φορολογικά στοιχεία που υποβάλλονται, τον τρόπο και το χρόνο υποβολής τους, για όλους τους υποχρέους ή για κατηγορίες μόνο από αυτούς, σε ολόκληρη τη Χώρα ή σε τμήματα μόνο αυτής, γστ) να ρυθμίζει διαφορετικά το χρόνο ενημέρωσης των βιβλίων, καθώς και τον τρόπο θεώρησης, τήρησης, ενημέρωσης των βιβλίων και στοιχείων με σκοπό τη διευκόλυνση της μηχανογράφησης των λογιστικών εργασιών των επιτηδευματιών, γζ) να ρυθμίζει διαφορετικά τα πρόσθετα βιβλία που πρέπει να τηρηθούν και τα ειδικά στοιχεία που πρέπει να εκδοθούν, σε ολόκληρη τη Χώρα ή σε τμήματα αυτής, για την τήρηση πρόσθετων βιβλίων και την έκδοση ειδικών στοιχείων, για όλες τις επαγγελματικές συναλλαγές τους ή και για τμήμα μόνο αυτών, και να ορίζει τον τρόπο τήρησης και έκδοσής τους γθ) να εντάσσει κατηγορία επιτηδευματιών ολόκληρης της Χώρας ή τμήματος αυτής και για το σύνολο των εργασιών τους ή για τμήμα μόνο αυτών, από τη δεύτερη κατηγορία τήρησης βιβλίων στην πρώτη και αντιστρόφως,

δ) να ρυθμίζει τις λεπτομέρειες γενικά για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα αυτού,

ε) να εγκρίνει και εντέλλεται κάθε δαπάνη για την εκτέλεση του Κώδικα αυτού, η οποία καταλογίζεται στα έξοδα βεβαίωσης άμεσων φόρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

"ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ"

ΆΡΘΡΟ 39

"ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ"

Το άρθρο 50 του ΚΦΣ 356/86 αριθμείται σε άρθρο 39 του ΚΒΣ 186/92 και τίθεται όωπς ανατικαταστάθηκε :

- § 1. Κάθε διάταξη αντίθετη στον παρόντα Κώδικα δεν ισχύει σε θέματα που ρυθμίζονται απ' αυτόν.
- § 2. Οι επιτηδευματίες που, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 4 του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος, αλλάζουν κατηγορία βιβλίων και εντάσσονται από την πρώτη στη δεύτερη κατηγορία ή και αντίστροφα, εξακολουθούν να τηρούν τα βιβλία της κατηγορίας τους μέχρι τη λήξη της διαχειριστικής τους περιόδου.
- § 3. Κατ' εξαίρεση των όσων ορίζονται στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος τα βιβλία και στοιχεία που τηρήθηκαν με τις διατάξεις π.δ. 99/1977 και στα οποία έχουν καταχωρηθεί συναλλαγές μέχρι 31/12/1990 ή μέχρι 30/06/91 για τους επιτηδευματίες που η διαχειριστική τους περίοδος έλεξε στις 30/06/1991, διατηρούνται για όσο χρόνο προβλέπουν οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 44 του Διατάγματος αυτού, οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ και μετά την έκδοση του παρόντος Διατάγματος.
- § 4. Για την εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 του άρθρου 28 του Κώδικα αυτού, ως τιμή κτήσης των χρεογράφων που κατείχε ο επιτηδευματίας κατά την απογραφή της προηγούμενης από την έναρξη ισχύος της διάταξης αυτής διαχειριστικής του περιόδου, λαμβάνεται η τιμή αποτίμησής τους στην απογραφή αυτή.

§ 5. Αποφάσεις της Κεντρικής Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων, της Επιτροπής Λογιστικών Αμφισβητήσεων και της Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων, εξακολουθούν να ισχύουν για το χρόνο που ορίζεται και τα θέματα που ρυθμίζονται αντίστοιχα από αυτές, εφόσον με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού υφίστανται οι σχετικές υποχρεώσεις.

§ 6. Οι Επιτροπές Λογιστικών Βιβλίων μέχρι τη συγκρότησή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 37 του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος θα συνεχίσουν να λειτουργούν με τη σημερινή σύνθεσή τους.

§ 7. Όπου και από τις κείμενες διατάξεις γίνεται παραπομπή στις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, μετά την ισχύ του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος, νοούνται οι συναφείς διατάξεις του Διατάγματος αυτού.

§ 8. Οι διατάξεις του ν. 1809/1988 “καθιέρωση ηλεκτρονικών ταμειακών μηχανών και άλλες διατάξεις” (ΦΕΚ Α' 222), και οι αποφάσεις που εκδόθηκαν, κατ' εξουσιοδότηση του νόμου αυτού, εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την έκδοση και ισχύ του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος.

§ 9. Φορολογικά στοιχεία που φέρουν τις ενδείξεις ή έχουν θεωρηθεί με βάση τις διατάξεις του π.δ. 99/1977 και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί από τους επιτηδευματίες κατά το χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος μπορεί να χρησιμοποιηθούν όπως έχουν, μέχρι εξάντλησής τους, όχι όμως πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 1992.

§ 10. Οι διατάξεις του άρθρου 30 του π.δ. 99/1977 σε ότι αφορά τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στο χρόνο, τον τρόπο και τη διαδικασία υποβολής των δηλώσεων τελών χαρτοσήμου και εισφορών και όπως οι διατάξεις αυτές ισχύουν, εφαρμόζονται και μετά την έκδοση και την έναρξη ισχύος του Παρόντος Προεδρικού Διατάγματος και μέχρι τον χρόνο που με άλλες διατάξεις θα ρυθμιστούν τα θέματα αυτά.

§ 11. Εκκρεμείς φορολογικές υποθέσεις ενώπιον της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας και αν βρίσκονται, που αφορούν σε διαχειριστικές περιόδους που έληξαν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος, αν από φορολογικό έλεγχο έχουν διαπιστωθεί ή διαπιστωθούν πράξεις ή παραλήψεις ή παρατυπίες στην τήρηση των βιβλίων και στοιχείων που συνιστούν ανεπάρκεια με βάση τις διατάξεις του π.δ. 99/1077, για τον προσδιορισμό του εισοδήματος κρίνονται από τον προιστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. με βάση τις διατάξεις του παρόντος προεδρικού διατάγματος. Επίσης, φορολογικές υποθέσεις των αυτών ως άνω διαχειριστικών περιόδων, των οποίων τα βιβλία και στοιχεία κρίθηκαν από τον έλεγχο ανεπαρκή με βάση τις διατάξεις του π.δ. 99/1977 και οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον της Επιτροπής του άρθρου 109 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ Α' 101) ή ενώπιον των Διοικητικών Πρωτοδικείων και δεν έχουν συζητηθεί επί της ουσίας μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος προεδρικού διατάγματος, επανακρίνονται από τον προιστάμενο της Αρμόδιας Δ.Ο.Υ. με βάση τις διατάξεις του άρθρου 30 του παρόντος προεδρικού διατάγματος, εφόσον υποβληθεί αίτηση του επιτηδευματία εντος ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος προεδρικού διατάγματος.

§ 12. Οι παρακάτω αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών εξακολουθούν να ισχύουν.

- α) Σ. 4149/111/18.7.1979 "περί θεωρήσεως των φορολογικών στοιχείων των ανωνύμων εταριειών", που εδρεύουν στα Διαμερίσματα Ανατολικής Αττικής και Δυτικής Αττικής (ΦΕΚ Β' 738).
- β) Σ. 4076/127/16.9.1982 "Τροποποίηση και συμπλήρωση της Σ. 4149/111/18.7.79 απόφασης με θέμα "θεώρηση των φορολογικών στοιχείων των ανωνύμων εταιρειών που εδρεύουν στα Διαμερίσματα Ανατολικής Αττικής και Δυτικής Αττικής" (ΦΕΚ Β' 898).
- γ) Σ. 1082/8.4.1986 "Αναγραφή του αριθμού φορολογικού μητρώου στα φορολογικά στοιχεία" (ΦΕΚ Β' 330).
- δ) Π. 1470/1405/ΠΟΛ. 61/24.2.1987 "Διαδικασία Φορολογίας Αστικών και Υπεραστικών ΚΤΕΛ και ιδιοκτητών των λεωφορείων αυτών" (ΦΕΚ Β 105).
- ε) Π. 1586/4.3.1987 "Τρόπος φορολογίας των ιδιότυπων μεταφικών επιχειρήσεων (ΙΜΕ) και των ιδιοκτητών των αυτοκινήτων αυτών" (ΦΕΚ Β' 1986).

- στ) Σ. 1935/ΠΟΛ. 183/17.6.1987 "Ανάρτηση πινακίδας από τους επιτηδευματίες για την υποχρέωση έκδοσης ή όχι αποδείξεων λιανικής πώλησης αγαθών και παροχής υπηρεσιών στο κοινό" (ΦΕΚ Β' 311).
- ζ) Σ. 1659/104/20.6.1988 "Περί τεχνικών προδιαγραφών Ηλεκτρονικών Ταμειακών Μηχανών" (ΦΕΚ Β' 497).
- η) 1125645/954/11.12.1989 "Τροποποίηση ορισμένων διατάξεων της απόφασης Σ. 1659/104/1988" (ΦΕΚ Β' 903).
- θ) 1125793/961 ΠΟΛ. 1273/11.12.1989 "Τήρηση βιβλίου ημερολογίου μεταφοράς και χρόνος φορτωτικής στις επαναλαμβανόμενες μεταφορές με αυτοκίνητα φορτηγά ή τρίκυκλα Δ.Χ.". (ΦΕΚ Β' 923).
- ι) 1023858/230/ΠΟΛ. 1062/23.3.1990 "περί των στοιχείων που πρέπει να εκδίδονται από τα τουριστικά ή ταξιδιωτικά γραφεία για τις εκδρομές, περιηγήσεις και μεταφορές προσώπων (TRANSFERS)".

ΑΡΘΡΟ 40

"ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ"

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος προεδρικού διατάγματος αρχίζει:

1. Των διατάξεων των εδαφών (προτάσεων) πρώτου και δευτέρου της παραγράφου 2 του άρθρου 7 των άρθρων 20, 22, 23 και 24 από την 1η Ιανουαρίου 1993.
Κατ' εξαίρεση η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 22, 23, 24 επιτρέπεται προαιρετικά από το χρόνο έναρξης ισχύος των λοιπών διατάξεων όπως ορίζεται από την § 3 του άρθρου αυτού, με την προυπόθεση της εφαρμογής διατάξεων αυτών στο σύνολό τους.
2. Των διατάξεων της § 7 του άρθρου 4, καθώς και των διατάξεων του άρθρου 8, μόνο σε ότι αφορά τα όρια ακαθάριστων εσόδων για την τήρηση των βιβλίων αποθήκης για τους επιτηδευματίες που η διαχειριστική τους περίοδος έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 1991 από την 1η Ιανουαρίου 1992.
3. Των λοιπών διατάξεων από την 1η του μεθεπομένου μήνα από τη δημοσίευσή του στην εφημερίδα της κυβερνήσεως εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από αυτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΤΟΥ Κ.Β.Σ ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ - ΚΡΗΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με την πάροδο των ετών η δομή της Ελληνικής Κοινωνίας όπως ήταν φυσικό άλλαξε. Η δυναμική της εξέλιξης παρέσυρε τις συνήθειες, τις ασχολίες και τα επαγγέλματα. Η ύπαιθρος αδειάζει σιγά - σιγά, η αγροτική κοινωνία καταρακει, η αστικοποίηση είναι πια γεγονός. Η στεριμένη κοινωνία της μεταπολεμικής περιόδου δίνει την θέση της στην κοινωνία της αφθονίας και του καταναλωτισμού.

Σ' αυτές τις ραγδαίες αλλαγές ο κρατικός μηχανισμός δεν θα μπορούσε να μείνει αμέτοχος. Η άυξηση της έμμεσης φορολογίας σε καταναλωτικά προιόντα ήταν ένας τρόπος να αυξήσει το κράτος τα φορολογικά του έσοδα εκμεταλευόμενο την αύξηση της κατανάλωσης. Μετά την είσοδο όμως της χώρας μας, στην ΕΟΚ, μπήκε σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα σύγκλισης και εναρμόνισης της έμμεσης και άμεσης φορολογίας.

Η ιδρυτική συνθήκη της Ε.Ο.Κ. προέβλεπε το συμψηφισμό μόνο των έμμεσων φόρων στα σύνορα της κοινότητας και δεν τον επέτρεπε στην περίπτωση των άμεσων φόρων. Το γεγονός ότι η συνθήκη της Ρώμης δεν αναφέρεται ρητά στην εναρμόνιση των φόρων εισοδήματος αλλά μόνο των εμμέσων, οφείλεται στην αντιληψη εκείνης της εποχής του 1960, ότι οι φόροι αυτοί δεν επιρεάζουν την εξέλιξη των τιμών, το εμπόριο και τους όρους ανταγωνισμού στο χώρο της κοινότητας. Η αντίληψη αυτή όμως αποδείκτηκε εκ των ηστέρων λανθασμένη και τα μεταγενέστερα προγράμματα σύγκλισης που καταρτίστηκαν κινήθηκαν και προς αυτή την κατεύθυνση.

Τα περισσότερα από αυτά τα προγράμματα όσον αφορά τη χώρα μας στο μεγαλύτερο μέρος τους απέτυχαν. Αιτία γιαυτό αποδείχτηκε το σοβαρό πρόβλημα της εξυγίανσης του δημόσιου τομέα.

Το πρόβλημα αυτό δεν είναι βεβαίος άσχετο με το φορολογικό και φοροτεχνικό μας σύστημα. Είναι από τα διαχρονικότερα της Ελληνικής Οικονομίας και δεν είναι άσχετο με τα διαρθρωτικά της χαρακτηριστικά. Εποι, η αναμόρφωσή τους ώστε να ανταποκρίνεται προς του κοινωνικούς και αναπτυξιακούς στόχους χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της φορολογικής δικαιοσύνης περιλαμβάνεται κατ' ανάγκην στους στόχους της μακροχρόνιας δημοσιονομικής πολιτικής. Στην συγκεκριμένη φάση όμως, η όξυνση των αδυναμιών του εξαιτίας του πληθωρισμού έχει επιπτώσεις που παρεβάλονται ως εμπόδια στην αντιμετώπιση των άμεσων βραχυχρόνιων προβλημάτων και επιβάλλουν ενδεχομένως ρυθμίσεις για την προσωρινή αντιστάθμισή τους.

Ως βασικό μειονέκτημα του φορολογικού μας συστήματος εκδηλώνεται από την λειτουργία του στην πράξη, η πολύ χαμηλή αναλογία των εσόδων από άμεσους φόρους στο σύνολο των φορολογικών εσόδων. Η σχέση αυτή αντικατοπτρίζει κυρίως την μεγάλη έκταση της διαφυγής στην φορολογία εισοδήματος. Η αδυναμία σύλληψης της φορολογητέας ύλης που η εισοδηματική εξέλιξη δημιουργεί, έχει προκαλέσει μια αλυσίδα συνεπειών στην όλη διαμόρφωση του φορολογικού συστήματος, που καταλήγει σε άνιση επιβάρυνση των διαφόρων εισοδηματικών τάξεων και σε μικρή ελαστικότητα απόδοσης εσόδων στο δημόσιο.

Μεγάλη ευθύνη φέρει σ' αυτούς τους τομείς η ηγεσία των φορολογικών και φοροτεχνικών αρχών που με τις ηθελημένες ή μη παραλείψεις και κενά στους διαφόρους νόμους που διέπουν το σύστημα, αφήνει τα γνωστά σε όλους “παραθυράκια” που είναι ίσως από τους κυριότερους παράγοντες για την διαφυγή της φορολογητέας ύλης και κατά συνέπεια της στέρησης της κρατικής μηχανής από πολύτιμα έσοδα προερχόμενα από άμεση φορολογία που είναι και δικαιότερη.

Εκτός βέβαια από το μόνιμο πρόβλημα της φοροδιαφυγής η Ελληνική Οικονομία έχει άλλο ένα αγιάτρευτο “κουσούρι”, τον πληθωρισμό. Ο πληθωρισμός δημιουργεί σοβαρά ηθικά, πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα. Αποτελεί δραστικό μηχανισμό ανακατανομής του εισοδήματος προς όφελος της ολιγαρχίας του πλούτου. Επιτείνει την ανιση κατανομή του εισοδήματος και του πλούτου που φαλκιδεύει τα εισοδήματα κυρίως των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων και ιδιαίτερα των μισθωτών και συνταξιούχων.

Εξασθενεί την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, εμποδίζει την επίτευξη υψηλών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης, δημιουργεί στρεβλώσεις στην οικονομία και γενικά προκαλεί κακή κατανομή και σπατάλη των διαθέσιμων οικονομικών πόρων, οξύνει τις κοινωνικές αντιθέσεις και εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την ομαλή λειτουργία και την επιβίωση των δημοκρατικών θεσμών της χώρας.

Τίποτα δεν υποσκάπτει ένα έθνος περισσότερο από τον πληθωρισμό.

Τα τελευταία όμως χρόνια με την εφαρμογή κάποιων σταθεροποιητικών προγραμμάτων η μάστιγα αυτή αρχίζει να περιορίζεται με αντάλλαγμα όμως πολλές και σοβαρές θυσίες από την πλευρά των εργαζομένων και αποτέλεσμα την παρατεταμένη περίοδο λυτότητας, που εξασθενεί ακόμα περισσότερο τα είδη εξασθενιμένα οικονομικά στρώματα. Τουλάχιστον οι θυσίες του λαού δείχνουν να αποδίδουν κατά επίσημες κυβερνητικές ομολογίες το “τέρας του πληθωρισμού” τίνει να περιορισθεί σε μονοψήφια επίπεδα.

Μέσα στην δίνη όλων αυτών των προβλημάτων που προαναφέραμε και που πολύ δύσκολα θα βρουν λύση ένας ακόμα νόμος, ο γνωστός ΚΦΣ και πλέον ΚΒΣ, έρχεται να προσθέσει ένα λυθαράκι στην συντονισμένη προσπάθεια ανάκαμψης της Ελληνικής Οικονομίας.

Πρωταρχικός σκοπός της φιλοσοφίας σύνταξης του εκάστοτε κώδικα είναι, με τα οριζόμενα απ' αυτόν βιβλία και στοιχεία, να γίνει όσο το δυνατόν αναλυτικότερη και πιο σωστή η τήρηση της λογιστικής διαδικασίας προς όφελος κατ' αρχήν του περιορισμού της φοροδιαφυγής και αύξησης των φορολογικών εσόδων και κατά δεύτερον προς όφελος των επιτηδευματιών που θα μπορούν έτσι να αντλούν πιο εύκολα χρήσιμες πληροφορίες από τα φορολογικά του βιβλία για την οικονομική πορεία των επιχειρήσεών τους.

Με αφετηρία την σύγχρονη μεταπολιτευτική ιστορία της χώρας μας, βλέπουμε ότι κάθε νέος κώδικας έχει να επιδείξει και μια καινοτομία για την εποχή του. Ετσι το 1977, στην πρώτη αναθεώρηση μετά την μεταπολίτευση, οι κατηγορίες τήρησης λογιστικών βιβλίων αυξάνονται από 2 σε 4. Αυτό δείχνει την αυξημένη πλέον ανάγκη ολοκληρωμένης και πιο αναλυτικής παρακολούθησης της λογιστικής διαδικασίας λόγω της αύξησης των τζίρων των επιχειρήσεων και των απαιτήσεων εκ μέρους της φορολογούσας αρχής.

Είναι η εποχή που η χώρα ετοιμάζεται για το μεγάλο πολιτικό και οικονομικό άλμα, την ένταξή της στην Ε.Ο.Κ., κάτω από την καθοδήγηση του μεταπολιτευτικού ηγέτη Κων/νου Καραμανλή.

Είναι η απαρχή των σταθεροποιητικών προγραμμάτων και της παρατεταμένης λυτότητας που διαρκεί έως σήμερα.

Το 1986 έχουμε άλλη μια αναθεώρηση και συμπλήρωση των διατάξεων του Κ.Φ.Σ. εν όψει της εφαρμογής του Φ.Π.Α., από 01/01/1987 και κατά τα λεγόμενα της τότε ηγεσίας του Υπουργείου Οικονομικών και του κ. Τσοβόλα με στοχους : “την απλοποίηση και βελτίωση διαδικασιών, την ελάφρυση ή και την απαλλαγή των φορολογουμένων πολιτών από γραφειοκρατικές διαδικασίες, αλλά και την περιστολή της φοροδιαφυγής”.

Η νέα σοσιαλιστική πρακτική δεν διαφέρει και πολύ από τις παλαιότερες. Στο στόχαστρο και πάλι βρίσκονται οι κατηγορίες των φορολογικών βιβλίων που ξαναμειώνονται και γίνονται τρείς, αλλά και ατα όρια των ακαθαρίστων εσόδων για διάφορους λόγους.

Το 1992 γίνεται άλλη μια ακόμα φιλότιμη προσπάθεια του Υπουργείου και πάλι στο όνομα της “παταξης” της φοροδιαφυγής, η οποία πλέον έχει αποδειχτεί “λερναία ύδρα”, καταδικασμένη όμως εξ αρχής να πέσει όπως και οι προηγούμενες στο κενό.

Αφήνει κληρονομιά στις επόμενες γενιές την αλλαγή της ονομασίας του κώδικα ΚΦΣ σε Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. Ανούσια βεβαίως εντελώς αφού το μόνο που κατάφερε ήταν να αποβάλλει από τον τίτλο την λέξη κελιδί “Φορολογικά” και να αφήνει τον καθένα να αναρωτιέται σε τι είδους βιβλία και στοιχεία αναφέρεται αυτός ο νόμος.

Παρ’ όλη όμως την αρνητική κριτική που ασκείσαμε, ο 186/92 εισήγαγε ένα νέο κεφάλαιο διατάξεων, αναφερόμενο στην μηχανογραφική τήρηση των βιβλίων και στοιχείων. Ήρθε όμως αρκετά αργότερα από την εισαγωγή των ηλεκτρονικών μέσων στην καθημερινή μας ζωή και στην λειτουργία των επιχειρήσεών μας.

Παραμένει ακόμα όμως άλυτο το πρόβλημα της κατωχύρωσης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των λογιστών που προβλέπει ο Κώδικας στο άρθρο 29 § 3 και αφήνει μετέωρο τον κλάδο και γενικότερα την λογιστική επιστήμη, εμπιστευόμενη την άσκησή της στα χέρια του αμφιβόλου ικανότητος και γνώσεων “επαγγελματιών” με κίνδυνο για τον ανιποψίαστο πολίτη και επιχειρηματία που θα πέσει στην παγίδα να επιλέξει για εκπρόσωπό του έναν από τους ελλιπώς καταρτιζόμενους αποφοίτους ιδιωτικών σχολών ή και ακόμα ούτε καν αποφοίτους οποιασδήποτε σχολής.

Συνοψίζοντας τελικά τις κρίσεις μας πάνω σ’ αυτή την παράλληλη πορεία της Ελληνικής Οικονομίας και του Κώδικα μέσα στο χρονικό διάστημα που επιχειρήσαμε να αναλύσουμε, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων ή Κώδικας Φορολογικών Στοιχείων, αν προτιμάτε, δεν είχε και τόσο μεγάλη επίδραση πάνω στην οικονομία όσο οι οικονομικές και κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις πάνω σ’ αυτόν.

Ετεινε και τίνει να ακολουθεί τις εξελίξεις και πολλές φορές προσπιαθεί απεγνωσμένα να τις προλάβει. Καταλαβαίνουμε βέβαια ότι η φύση του ίδιου του νόμου δεν είναι τόσο ευέλικτη και ευπροσάρμοστη γιατί κάθε του βήμα πρέπει να είναι πολύ καλά μελετημένο ώστε να αφήνει ελάχιστα περιθώρια σφάλματος μιας και έχει να κάνει έμμεσα αλλά και άμεσα πολλές φορές με την διαχείριση του δημοσίου χρήματος, που όλοι ξέρουμε πόσο πολύτιμο είναι.

Το αν καταφέρνει να φτάσει στους στόχους που χαράζει κάθε φορά δεν είναι και τόσο εύκολο να το πούμε. Το μόνο που θα μπορούσαμε να προτείνουμε θα ήταν, περισσότερη και πιο προσεκτική δουλειά στους υπευθύνους σύνταξης αυτού και άλλων τέτοιων νομοθετικών διαταγμάτων γιατί η φοροδιαφυγή δεν εξαλίφεται από την μια μέρα στην άλλη, απλώς “για λίγο καιρό ξαποστένει και ξανά προς την δόξα τραβά”.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΗΓΕΣ

- 1) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**
- 2) ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΛΟΓΙΣΤΗΣ"**
- 3) ΞΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ**
- 4) ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ :**
ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ
- 5) ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ & ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΓΑΠΗΤΟΥ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΜΠΙΛΙΑ "ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ"
- 6) ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ**
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΑΚΕΛΛΗ
- 7) ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ**
ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΕΛΛΑ

